

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET
"HAXHI ZEKA"

Këshilli Drejtues

Datë: 11.01.2023

Në bazë të nenit 17 dhe nenit 22 të Statutit Nr. 04-V-622 të Universitetit "Haxhi Zeka " Pejë, Këshilli Drejtues në mbledhjen e mbajtur me 11.01.2023, morri këtë:

V E N D I M

- I. MIRATOHET Plani Strategjik i UHZ-së, për vitin 2023-2026.
- II. Këtij vendimi i bashkangjitet Plani Strategjik i UHZ-së, për vitin 2023-2026.
- III. Vendimi hyn në fuqi në ditën e nënshkrimit.

Kryesuese e Këshillit Drejtues të UHZ-së
Prof. Ass. Dr. Majlinda Belegu

Vendimi t'i dërgohet: Kryesueses së KD-së, Anëtarëve të KD-së, U.d., Rektorit, Sekretares së Përgjithshme, Prorektorese për Infrastrukturë, Buxhet dhe Financa, Zyrës për Financa, Kryesuesit për Teknologji të Informacionit, Arkivës së UHZ-së.

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET
"HAXHI ZEKA"

REPUBLIKA E KOSOVËS REPUBLIKA KOSOVA MINISTRIA E ARSIMIT, SHKENCËS DHE TEKNOLOGJISË		UNIVERSITETI UNIVERZITET "HAXHI ZEKA" PEJË
REKTORATI		
Nr. / Br. / No. <u>044</u>	Nr. i faq/ Br. str / No. pg <u>1</u>	
Data / Datum / Date: <u>11.01.2023</u>		Pejë / Poë

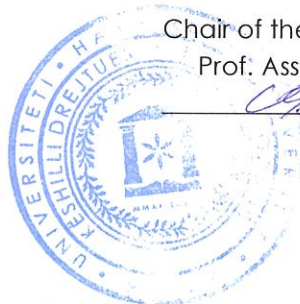
Steering Committee

Date: 11.01.2023

Based on Art. 17 and Art. 22 of Statute No. 04-V-622 of the University "Haxhi Zeka", Pejë, the Steering Committee at the meeting held on 11.01.2023, decided as follow:

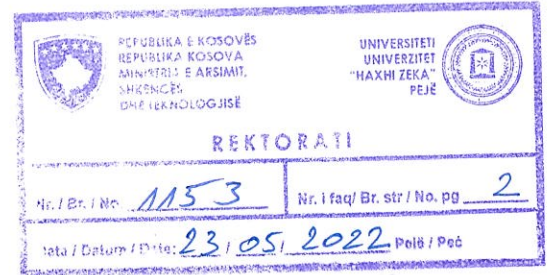
DECISION

- I. Is approved the Strategic Plan of UHZ for 2023-2026.
- II. The Strategic Plan of UHZ for 2023-2026 is attached to this decision.
- III. The decision enters into force on the day of the signature

Chair of the Steering Committee
Prof: Ass. Dr. Majlinda Belegu

The decision should be sent to: The Chair of the SC, the Members of the SC, the Board of Directors, the Rector, the General Secretary, the Vice-Rector for Infrastructure, Budget and Finance, the Finance Office, the Head of Information Technology Office, the UHZ Archive Office.

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET
"HAXHI ZEKA"

Senati

Në bazë të nenit 42, 47, paragrafit 1.16 të nenit 48, të Statutit të Universitetit "Haxhi Zeka" në Pejë, Senati i UHZ-së, më 19.05.2022, mori këtë;

V E N D I M

I. Emërohet Komisioni për Hartimin e Planit Strategjik 2023-2026 të Universitetit "Haxhi Zeka" Pejë, në këtë përbërje:

- Prof. Dr. Armand Krasniqi – Kryetar
- Prof. Ass. DR. Mimoza Hyseni Spahiu – Anëtare
- Prof. Dr. Edmond Beqiri – Anëtar
- Prof. Ass. DR. Vjosa Hajdari – Anëtare
- Prof. Asoc. Dr. Halit Shabani – Anëtar
- Prof. Asoc. Dr. Adem Dreshaj Anëtar
- Prof. Asoc. Dr. Avdullah Robaj – Anëtar
- Prof. Asoc. Dr. Nexhdet Shala – Anëtar
- Prof. Asoc. Mr. Hysen Nimani – Anëtar
- Prof. Ass. Dr. Alma Shehu Lokaj – Anëtare
- Prof. Ass. Dr. Suada Ajdarpasic – Anëtare
- LL.M. Tirana Baftiu Hasani – Anëtare
- MSc. Gentiana Kastrati – Anëtare
- LL.M. Durim Hoxha – Anëtar
- MSc. Diana Shala – Anëtare
- LL.M. Mandeta Haderxhonaj – Anëtare
- Dr. Sc. Osman Sejfiqaj – Anëtar
- MSc. Adnan Lataj – Anëtar
- MSc. Valbona Luta - Anëtare
- MA. Myhybije Zallqi Zhara - Anëtare
- MSc. Abedin Selimaj – Anëtar
- Luan Lulaj - Anëtar
- Një përfaqësues nga OJQ "Syri Vizion" - Anëtar
- Një Përfaqësues nga Bizneset - Anëtar
- Një përfaqësues nga Komuna e Pejës - Anëtar
- Abdullah Aliu – Anëtar
- Përfaqësues nga HERAS - Anëtar

- Albiona Kelmendi – Anëtare Student
 - Ardi Zenelaj – Anëtar Student
 - MSc. Ylfete Gashi – Mbështetëse Administrative e Komisionit
- II. Të emëruarit janë të obliguar që të veprojnë në përputhje me nenin 183 të Statutit dhe gjatë ushtrimit të detyrës ti zbatojnë të gjitha detyrat dhe përgjegjësit të cilat janë të përcaktuara me Statutin e Universitetit "Haxhi Zeka" në Pejë
- III. Komisioni është i obliguar që pas hartimit të Drafteve të i përcjell për komentim të të gjitha palët e brendshme dhe të jashtme, dhe pas pranimit të komenteve të hartoj dokumentin përfundimtar të cilin e procedon për aprovim në Senatin e UHZ-së.
- IV. Komisioni është i obliguar që të mbaj evidenca nga takimet.
- V. Afati për finalizimin e punës nga ana e Komisioni është 60 ditë, nga dita e pranimit të vendimit.
- VI. Vendimi hyn në fuqi në ditën e nënshkrimit.

Vendimi i dërgohet:

- Rektorit të UHZ-së,
- Anëtarëve të Komisionit
- Sekretarit të Përgjithshëm
- Arkivës

Kryesues i Senatit të UHZ-së
Prof. Dr. Armand Krasniqi

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET
"HAXHI ZEKA"

Plani Strategjik 2023-2026

Publikuar më: 11.01.2023

Plani Strategjik

PËRMBAJTJA

PËRMBAJTJA.....	2
SHKURTESAT.....	4
Fjala e Rektorit për Planin Strategjik 2023 – 2026.....	5
HYRJA DHE QËLLIMI.....	7
METEDOLOGJIA E HARTIMIT TË PLANIT	10
I. UNIVERSITETI “HAXHI ZEKA”	Error! Bookmark not defined.
1. Informacione themelore mbi universitetin	12
2. Misioni, Vizioni dhe Vlerat e Universitetit “Haxhi Zeka”	16
3. Modeli i integritit funksional të UHZ-së.....	20
1.1 Organizimi i UHZ-së sipas parimit të universitetit të integruar.....	22
II. ANALIZA E MJEDISIT TË PLANIT STRATEGJIK 2023 – 2026 / UHZ.....	23
Hyrje.....	23
1. Analiza e tregut të punës.....	23
1.1. Shkalla e papunësisë në Kosovë sipas grupmoshave.....	24
1.2. Punësimi sipas profesioneve	25
1.3. Programet studimore të UHZ-së dhe tregu i punës.....	26
1.4. Vlerësimi bazë për zhvillimin e kapaciteteve institucionale të UHZ-së.....	27
1.5. Përmbledhje e të gjeturave	29
1.6. Sfidat e arsimit të lartë	30
2. Analiza e konkurrencës si pjesë e planit të zhvillimit strategjik të UHZ-së	32
2.1. IAL-të publike dhe private	32
2.2. Universiteti “Haxhi Zeka” - Pejë.....	34
2.3. Universiteti “Hasan Prishtina” - Prishtinë	35
2.4. Universiteti “Isa Boletini” – Mitrovicë	38
2.5. Universiteti “Ukshin Hoti” – Prizren	38
2.6. Kolegji “AAB”	39
2.7. Kolegji “UBT”	41
2.8. Kolegji “Universum”	43
2.9. Kolegji “Biznesi”.....	45
2.10. Kolegji “ICBM” - Mitrovicë	45

2.11.	Matrica e krahasueshmërisë së programeve.....	46
3.	Analiza e bazës ligjore	48
4.	Analiza e profilit të universitetit	52
4.1.	Vendndodhja e universitetit “Haxhi Zeka”	52
4.2.	Historiku i shkurtër i universitetit “Haxhi Zeka”	53
4.3.	Aktet juridike të UHZ-së	55
4.4.	Struktura organizative e UHZ-së.....	56
4.5.	Burimet njerëzore	58
4.6.	Infrastruktura e UHZ-së.....	59
4.8.	Pajisjet	64
4.9.	SEMS-i	64
4.10.	Studentët, numri aktual dhe pritshmeritë.....	65
5.	Analiza SWOT – Universiteti “Haxhi Zeka”	74
5.1.	Krahasimi me universitetet e tjera	75
5.2.	Identifikimi i faktorëve kritikë të suksesit	76
III.	Analiza e gjendjes së objektivave strategjike	78
1.	Prioritetet strategjike	78
1.1.	PRIORITETI STRATEGJIK 1 – Menaxhimi i brendshëm.....	79
1.2.	PRIORITETI STRATEGJIK 2 - Mësimdhënia	80
1.3.	PRIORITETI STRATEGJIK 3 – Sigurimi i cilësisë	84
1.4.	PRIORITETI STRATEGJIK 4 – Shkenca, kërkimet dhe arti	88
1.5.	PRIORITETI STRATEGJIK 5 – Ndërkombëtarizimi.....	91
1.6.	PRIORITETI STRATEGJIK 6 – Studentët.....	94
1.7.	PRIORITETI STRATEGJIK 7 – Ndërmarrësia.....	96
1.8.	PRIORITETI STRATEGJIK 8 – Infrastruktura.....	100
IV.	ZBATIMI, MONITORIMI DHE RAPORTIMI.....	104
1.	Mekanizmat për zbatim.....	104
1.1.	Monitorimi dhe raportimi.....	104
V.	Buxheti i strategjisë	106
VI.	PËRFUNDIME	107
VII.	SHTOJCA 1: PLANI I VEPRIMIT	108
VIII.	SHTOJCA 2: BUXHETI I STRATEGJISË.....	Error! Bookmark not defined.

SHKURTESAT

UHZ	Universiteti “Haxhi Zeka”
IAL	Institucion i Arsimit të Lartë
QE	Qendra për Ekselencë
ISHA	Instituti për Shkencë dhe Arte
ZKSH	Zyra për Kërkime Shkencore
BKI	Bordi Këshillëdhënës Industrial
ZSC	Zyra për Sigurim të Cilësisë
ZK	Zyra e Karrierës
ZS	Zyra e Studentëve
PS	Parlamenti Studentor

Fjala e Rektorit për Planin Strategjik 2023 – 2026

Tradicionalisht, mjediset universitare, madje jo vetëm në Kosovë, përballen me dy orientime të fuqishme e kontradiktore: e para, kërkesa për stabilitet institucional, nga njëra anë, dhe nga ana tjetër, qëllimi dhe vendosmëria për ndryshime. Andaj, si pjesëtarë të komunitetit akademik, pjesa më e madhe e angazhimit tonë i është kushtuar avancimit të proceseve në universitet, ndryshimit të bazës së njohurive, punësimit, ndërkombëtarizimit, sipërmarrjes etj., faktorë këta të cilët kanë ndikim të drejtpërdrejtë në ndryshimin e jetës të njerëzve dhe të studentëve në mjedisin tonë akademik, shkencor e artistik.

Universiteti “Haxhi Zeka” në Pejë deri me tani ka arritur suksese të dukshme në përmbushjen e misionit të tij për të kontribuar në mësimdhënie dhe hulumtime më cilësore në kuadër të sistemit të arsimit të lartë në Kosovë, si dhe në përmirësimin e qasjes së studentëve në programe studimi cilësore, të lidhura me tregun. Në terma evropianë, institucioni ynë e ruan statusin e universitetit publik, i cili, në kuadër të programeve të studimit, të veprimtarisë kërkimore e artistike, angazhohet seriozisht që të dallohet nga institucionet e tjera të arsimit të lartë në vend, duke qenë i përqendruar në specializime në fushat biznese-ekonomike, turizëm, drejtësi, agrobiznes dhe arte; në infrastrukturë moderne, të pajisur gjithnjë e më mirë. Pas 11 vjetësh themelimi e mbi 60 vjetësh tradite, universiteti “Haxhi Zeka” është shndërruar në gjenerator të rëndësishëm të zhvillimit ekonomik të rajonit, nëpërmjet punësimit, duke demonstruar përshtatshmërinë për qëllimin dhe atraktivitetin për studentët.

Në dhjetëvjetëshin e dytë, universiteti “Haxhi Zeka” synon të jetë jo më vetëm institucion i afirmuar i arsimit në vend, por edhe si simbol i mirëfilltë i asaj çfarë një universitet duhet të jetë në një shoqëri të lirë perëndimore; një hapësirë mundësish dhe idesh, në të cilën gjithkush mund ta gjejë veten. Me 11 vjet kontribut, UHZ po e thellon reformën drejt profilizimit dhe ristrukturimit, në funksion të zgjerimit të ofertës akademike. Shtysa për këto ndryshime është dëshira për të qenë gjithnjë e më shumë pranë nevojave të zhvillimit shoqëror dhe rritjes së cilësorë, duke u shndërruar në institucion me integritet dhe konkurrues. Rikonceptimi më i qartë i programeve aktuale të studimit, fuqizimi i qendrave të reja për të nxitur kërkimin shkencor, për ta avancuar Qendrën për Ekselencë, Zyrën e Karrierës dhe Qendrën për Përkrahje të Bizneseve, që synon afrimin e mëtejme me industrinë, ngaqë ënë thelb të saj e ka komponentën e ndërmarrësisë, janë vetëm disa nga veprimet që ky universitet është duke i ndërmarrë për të qenë më pranë studentit të tij, si dhe duke i ofruar atij cilësi, shkathtësi dhe kompetenca shtesë.

Deklarata e rishikuar e misionit, përmbajtja e qartë e vizionit dhe afirmimi i vlerave në të cilat besojmë, kanë bërë që kjo strategji e re të jetë dokument i besueshëm për universitetin tonë. Ajo e shndërron universitetin tonë në institucion modern e cilësor, të profilizuar, lider të ndërmarrësisë, bashkëpunues më industrinë, bizneset, organizatat qeveritare e joqeveritare, e, mbi të gjitha, i vendos studentët në qendër të tij. Ky dokument, së bashku edhe me dokumentet e tjera të rëndësishme, në kuadër të tetë (8) objektivave të saj, , në mënyrë të qartë, të konkretizuar dhe të matshme ka vendosur aktivitete dhe rezultatet për të sotmen dhe të ardhmen e përbashkët. Për ta garantuar vazhdimësinë e zhvillimit strategjik institucional, ky plan është bazuar fort edhe në objektiva dhe detyra të planifikuara në dokumentin e Planit Strategjik 2020 – 2024.

Në aspektin e vlefshmërisë kohore, këtë dokument strategjik e bën unik fakti se deklarata e misionit, vizionit dhe vlerave, përfshirë këtu edhe tetë (8) objektivat e vendosura, janë kategori afatgjate mbi 4-vjeçare. Kemi

bindjen e plotë se në të ardhmen, jo vetëm pas afatit katër 4-vjeçar por pas çdo viti, bazuar në planin e veprimit dhe monitorimit, strategjia do rishikohet.

Përveç burimeve të informatave e analizave të brendshme e të jashtme, të cilat janë siguruar e përpunuar për ta argumentuar më mirë nevojën e hartimit të Planit të ri Strategjik, në pikëpamje formale ne i kemi respektuar dispozitat ligjore të Ligjit për Arsimin e Lartë në Kosovë, Ligjit për Shkencën dhe dispozitat e Statutit të universitetit “Haxhi Zeka”. Por, më së shumti ky dokument është mbështetur në Standardet e Agjencisë Kosovare për Akreditim, të cilat e rregullojnë mënyrën e sigurimit të cilësisë, si dhe në Strategjinë e Arsimit 2022-2026, të Ministrisë të Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit. Është lehtë e vërtetueshme se objektivat e Planit Strategjik 2023-2026 të UNHZ-së, janë të mishëruara dhe mirë të harmonizuara me objektivet strategjike 3, 4 dhe 5 të Strategjisë Nacionale për Arsimin.

Si universitet publik, i financuar nga buxheti shtetëror, planifikimi i realizimit të detyrave dhe aktiviteteve është harmonizuar në tërësi me kostot e mundshme e të lejueshme buxhetore. Megjithatë, në universitetin “Haxhi Zeka”, në vazhdimësi ka projekte ndërkombëtare, të cilat janë duke u zbatuar, e të cilat, sikur edhe deri më tani, do të kenë kanë ndikim të jashtëzakonshëm, jo vetëm në përmbushjen e detyrave të planifikuara, por edhe në tejkalimin e tyre. Andaj, duke u bazuar në projekte që janë duke gjetur zbatim, e duke besuar fort në kapacitetet dhe aftësitë për të fituar dhe realizuar edhe projekte tjera në të ardhmen, rezulton se ky dokument, jo vetëm që është real e i zbatueshëm, por është i përputhshëm me të gjitha dokumentet e tjera për zhvillim stabil e të gjithanshëm institucional, drejt realizimit të shkallëshkallshëm të misionit dhe vizionit tonë.

Me hyrjen në fuqi kësaj strategjie, në formën e dokumenteve specifike do t’i artikulojmë planet e veprimit. Këto plane do të zhvillohen e monitorohen në të gjitha njësitë akademike e organizative të universitetit. Në baza të caktuara kohore, sipas standardeve të monitorimi dhe raportimit, të gjitha strukturat universitare, duke i përfshirë çdo herë studentët dhe të gjithë përfaqësuesit e organizatave qeveritare e joqeveritare, lokale e qendrore, bizneseve e industrisë etj., në baza periodike e vjetore do t’i vlerësojmë rezultatet e pritura dhe, sipas nevojës, do t’i rishikojmë e plotësojmë ato.

Ju faleminderit!

Prof.dr. Armand Krasniqi, REKTOR

HYRJA DHE QËLLIMI

Duke qenë se universiteti, si institucion, është i angazhuar në aktivitete mësimore, kërkimore-shkencore dhe artistike, pritet që efektet e këtij dokumenti t'i maksimizojnë kënaqësinë dhe vlerat për palët kryesore të interesuara si studentët, punëdhënësit e tyre dhe shoqërinë. Prandaj, një premisë e rëndësishme për zhvillimin e këtij dokumenti me rëndësi strategjike dhe funksionimit dhe zhvillimit të universitetit "Haxhi Zeka", pa dyshim del se është aftësia njohëse e autorëve të planit për t'i identifikuar dhe kuptuar faktorët kritikë të suksesit dhe burimet për përfitimin e përparësive konkurruese, d.m.th., për të kryer shërbime në mënyrë tërheqëse, për ta fituar dashurinë e klientëve. Gjithashtu, një hamendësim i rëndësishëm është aftësia e universitetit tonë për t'i pajisur të diplomuarit me njohuri, shkathtësi dhe zotësi për ta përmbushur rolin e tyre në ekonomi, në çdo situatë biznesi, me njerëzit dhe në mënyrën e duhur. Nga kjo, natyrisht, del kërkesa që realizimi i misionit të universitetit tonë duhet të bazohet në përdorimin e shkencës, rishikimin kritik të praktikës dhe formimit.

Konsideratat dhe ballafaqimi i mjedisit (mundësitë dhe rreziqet) me burimet (personelin, financat, hapësirat...) ishte përsëritja e parë në zhvillimin e një strategjie, për t'i përcaktuar burimet e përparësive konkurruese, si dhe drejtimet, metodat dhe ritmin e sjelljes së zhvillimit të fakulteteve dhe universitetit, si asociacion sinergjik i tyre. Në të njëjtën kohë, ishte e nevojshme të harmonizohe misioni i universitetit si veprimtari me interes të veçantë shoqëror, infrastrukturës institucionale, pritshmërive të klientëve dhe kërkesave për përfitim. Gjithashtu, premisa të forta në qasjen e hartimit të këtij dokumenti ishin realiteti, serioziteti, zhvillimi i qëndrueshëm dhe vlerësimi i përparësive objektive transparente si garanci për afirmimin e universitetit tonë si markë e respektuar, e jo improvizimi.

Në bazë të një analize strategjike, të bazuar në tregues, dokumenti përcakton strategjinë e zhvillimit të universitetit deri në fund të vitit 2026. Pra, në bazë të analizave përkatëse, dokumenti paraqet realizimin e vizionit dhe misionit të universitetit, qëllimet strategjike dhe operacionale, masat dhe aktivitetet specifike, programet dhe projektet si përpjekje për më shumë rezultate pozitive.

Arsye të brendshme dhe të jashtme shfaqën nevojën për miratimin e dokumentit "Strategjia e UHZsë 2022-2026". Arsyet e brendshme i gjejmë në nevojën për një dokument zhvillimi strategjik që do të shërbejë si bazë për krijimin e planeve vjetore të zhvillimit, në të cilat projektet dhe programet do të përputhen me qëllimet e zhvillimit të qëndrueshëm afatgjatë. Ky dokument paraqet vazhdimësinë e realizimit të zhvillimit të universitetit, i cili filloi me themelimin e tij, në vitin 2011. Në këtë mënyrë, universiteti, si asnjëherë më parë, vendos synime dhe pritshmëri konkrete para themeluesit, akademikëve, studentëve dhe publikut të gjerë, duke qëndruar i hapur ndaj të gjitha ideve dhe kritikave që synojnë përmirësim.

Arsyet e jashtme lindin nga kërkesat e ligjeve dhe dokumenteve strategjike të miratuara në nivele të ndryshme të qeverisjes në Republikën e Kosovës, si dhe atyre në nivel evropian, të cilat duhet të arrihen nëpërmjet zhvillimit dhe zbatimit të projekteve.

Zakonisht, formulimi i një strategjie është një procedurë e përhershme (planet strategjike të hartuara monitorohen vazhdimisht), "Strategjia e UHZ 2023-2026" përfshin edhe kërkesat që dalin nga korniza përkatëse ligjore dhe strategjike për përballimin e sfidave të brendshme dhe të jashtme, përmbushjen e pritshmeive të komunitetit akademik, themeluesve dhe publikut të gjerë.

Si rregull, me këtë dokument kemi dashur t'u përgjigjemi pyetjeve:

- ▶ Ku jemi tani dhe pse jemi këtu?
- ▶ Ku mund të jemi?
- ▶ Ku duam të jemi deri në fund të vitit 2026?
- ▶ Si do të arrijmë atje?
- ▶ Si të monitorohet nëse janë arritur këto synime, në përputhje me planifikimin?

Strategjia përfaqëson një sërë rregullash vendimmarrëse dhe një udhëzues që UHZ-në e derjton dhe e shpie drejtë të ardhmes së sigurt për t'i arritur qëllimet. Nga ky këndvështrim, Strategjia e UHZ-së parasheh:

- ▶ fillin drejtues të proceseve të akademike, shkencore, artistike etj.;
- ▶ integrimin më efikas të potencialit;
- ▶ arritjen e sinergjisë universitare;
- ▶ platforma - plane, programe dhe aktivitete të përbashkëta;
- ▶ pikë referimi ose pikë vëzhgimi dhe vlerësimi të politikave akademike;
- ▶ parashikim - vlerësim të ndryshimeve mjedisore.

Strategjia e UHZ-së është në dispozicion të publikut në ueb faqen e universitetit në internet.

Për hartimin e strategjisë u zbatuan parimet bazë të përdorura për hartimin e dokumenteve të tilla:

- ▶ koordinimi me dokumente të tjera strategjike të rëndësishme për arsimin e lartë dhe zhvillimin e UHZ-së;
- ▶ partneritet në procesin e zhvillimit dhe zbatimit;
- ▶ transparenca e procedurës;
- ▶ strategjia paraqet një sërë drejtimesh, mënyrash dhe instrumentesh për realizimin e misionit dhe qëllimeve, arrihet përmes zhvillimit dhe zbatimit të projekteve;
- ▶ formulimi i një strategjie është një procedurë e përhershme (planet strategjike të hartuara monitorohen vazhdimisht, analizoni dhe përditësoni);
- ▶ strategjia është një dokument që mund të ndryshojë dhe si i tillë duhet të respektohet dhe zbatohet;
- ▶ hierarkia e planeve strategjike.

Strategjia e universitetit “Haxhi Zeka” është në përputhje me dokumentet përkatëse:

- ▶ Zonën evropiane të arsimit të lartë;
- ▶ Deklaratës dhe Procesit të Bolonjës 2020, zona evropiane e arsimit të lartë në dekadën e ardhshme,
- ▶ Ligjin për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, Nr. 04/L-037;
- ▶ Ligjin për Veprimtari Shkencore në Republikën e Kosovës, Nr. 04/L-135;
- ▶ Standardet dhe kriteret për akreditimin e institucioneve të arsimit të lartë në Kosovës;
- ▶ Statutin, raportet e vetëvlerësimit dhe aktet e tjera të UHZ-së;
- ▶ Strategjinë për Arsimin në Republikën e Kosovës 2022 – 2006.

Ky dokument tregon strategjinë e përgjithshme të universitetit “Haxhi Zeka”, në formulimin e së cilës janë përfshirë specifikat e fakulteteve dhe të njëjve të tjera organizative, pjesë e universitetit. Mbështetur në këtë dokument, universiteti do të përgatisë plane vjetore, në të cilat do të specifikohen qartë aktivitetet, qoftë në aspektin e përmbajtjes, bartësve, buxhetit dhe kohës, të cilat duhet të zbatohen për të arritur qëllimet strategjike afatgjata të universitetit dhe afirmimin e mëtejme të universitetit tonë.

Përfundimisht, qëllimi për ta transformuar universitetin synon një strukturë të integruar, por të decentralizuar, e aftë për t'iu përgjigjur në mënyrë të justifikuar ekonomikisht, të gjitha sfidave të të bërit biznes në kohët moderne, zhvillimit të shkencës dhe transferimit të njohurive, duke krijuar kushte për studime multidisiplinare, ndërdisiplinore dhe kërkimore.

METEDOLOGJIA E HARTIMIT TË PLANIT

Ky plan strategjik është zhvilluar si produkt nga takimet, këshillimet dhe përfshirjet aktive të të gjithë personelit në UHZ-së, shoqërisë civile, komunitetit të biznesit, të diplomuarve (alumni) dhe studentëve aktualë.

Suksesi i tij është rezultat i përfshirjes së palëve të interesit në zbatim të tij. Kjo përfshirje ka zënë fill qysh në krye të këtij dokumenti. Përfshirja aktive e menaxhmentit, administruesve, mësimdhënësve, studentëve, të diplomuarve dhe parterëve në punëtori për zhvillimin e planit ishte vendimtare për përcaktimin e saktë të rrugëtimit strategjik të UHZ-së në të ardhmen. Plani, në versionin e tanishëm, është edhe rezultat i punës së tyre. Propozimet e tyre janë pjesë përmbajtjesore e tij. Inputet e strukturuar dhe të ndara me palët e treta mundësuan ndërlidhje dhe krahasim të prioriteteve dhe rezultateve, duke mundësuar kështu validitet dhe besueshmëri për çdo pjesë të këtij plani.

Fillimisht UHZ pati themeluar “Komisionin për Hartimin e Planit Strategjik 2023-2026”,¹ si ekip përgjegjës për ta drejtuar procesin e planifikimit strategjik. Pastaj, janë themeluar edhe grupet e tjera punuese, me ekspertë të fushave të ndryshme. Për zhvillimin e këtij planit strategjik të UHZ-s janë mbajtur disa punëtori dhe me dhjetëra takime të grupeve punuese. Në mbështetje të grupeve punuese për përpilimin e Planit Strategjik 2023-2026 ka ndihmuar edhe HERAS PLUS (Higher Education Research and Applied Science Plus), OJQ “Syri Vizion”, “Let`s Do it Peja”, Komuna e Pejës, studentët e diplomuar, përfaqësuesit e studentëve, përfaqësuesit e bizneseve etj.

Tetë grupet punuese qenë: Grupi Punues për Menaxhimin e Brendshëm, Grupi Punues për Mësimdhënie, Grupi Punues për Sigurim të Cilësisë, Grupi Punues për Kërkime Shkencore, Grupi Punues për Bashkëpunim Ndërkombëtar, Grupi Punues për Studentët, Grupi Punues për Ndërmarrësi dhe Grupi Punues për Infrastrukturë.

Procesi i hartimit të “Planit Strategjik 2023 – 2026” ka kaluar nëpër disa faza, nëpër të cilat janë zhvilluar aktivitete të ndryshme:

- ▶ **Faza 1: Përgatitja.** - Në mbledhjen e mbajtur të Këshillit Drejtues, më 06.06.2022, janë emruar anëtarët e “Komisionit për Hartimin e Planit Strategjik”. Gjatë muajit qershor zyrtarët e UHZ-së i kanë bërë përgatitjet për fillimin e hartimit të planit strategjik, duke përgatitur Planin e Punës për hartimin e Planit Strategjik.
- ▶ **Faza 2: Përcaktimi i fushave dhe analiza e gjendjes.** - Më 12-13.07.2022 është zhvilluar një punëtori , me pjesëmarrjen e të gjithë akterëve të UHZ-së, studentëve, të diplomuarve dhe palëve të interesit. Në ditën e parë të punëtorisë, pjesëmarrësit janë informuar në detaje rreth procesit të hartimit të planit strategjik dhe kanë përcaktuar fushat në të cilat do të përfshihen në kuadër të këtij plani. Gjithashtu, gjatë kësaj punëtorie është bërë edhe analiza e gjendjes për fushat që janë përfshirë në këtë plan, e cila është realizuar përmes analizës SËOT. Bazuar në njohuritë e pjesëmarrësve janë identifikuar sukseset, dobësitë, mundësitë dhe rreziqet për secilën nga fushat e përfshira në kuadër të këtij plani. Veç kësaj, gjatë kësaj faze janë mbledhur të dhëna dhe statistika zyrtare që kanë ofruar zyrtarët e UHZ-së për të gjitha fushat e përfshira në këtë plan, në mënyrë që analiza e gjendjes të jetë sa më e saktë dhe gjithëpërfshirëse.

¹ Vendimi me emrat e anëtarëve të Ekipit Hartues të Planit Strategjik 2023-2026 gjendet në shtojcën 2 të këtij dokumenti.

- ▶ **Faza 3: Përcaktimi i vizionit, misionit dhe objektivave strategjike.** - Në këtë fazë është organizuar një punëtori, më 14.07.2022, me pjesëmarrjen e të gjithë akterëve të UHZ-së, studentëve, të diplomuarvedhe palëve të interesit. Pas realizimit të analizës së gjendejs dhe përcaktimit të fushave strategjike, pjesëmarrësit kanë diskutuar dhe kanë vendosur për vizionin dhe misionin e këtij plani të UHZ-së. Gjithashtu, nga rezultatet e analizës së gjendjes, pjesëmarrësit i kanë përcaktuar objektivat strategjike të këtij plani, të cilat synohen të arrihen deri në përfundimin e zbatimit të këtij plani strategjik.
- ▶ **Faza 3: Përcaktimi i rezultateve të pritshme, aktiviteteve, indikatorëve dhe analiza e rrezikut.** - Në këtë fazë është organizuar një punëtori dyditore, më 06-07.10.2022, me pjesëmarrjen e të gjithë akterëve të UHZ-së, studentëve, të diplomuarve, OJQ-ve dhe HERAS +. Në këtë punëtori, pjesëmarrësit i kanë identifikuar sfidat kryesore për secilën fushë/OS, i kanë përcaktuar rezultatet e pritshme për secilën fushë/OS, si dhe i kanë caktuar dhe përshkruar aktivitetet e parapara për secilën fushë/OS.
Në ditën e dytë të kësaj punëtorie, më 07.10.2022, janë përcaktuar treguesit objektivisht të matshëm (indikatorët) për secilin objektiv strategjik. Gjithashtu, gjatë kësaj punëtorie pjesëmarrësit kanë identifikuar dhe përshkruar supozimet dhe rreziqet që mund të ndikojnë në zbatimin e këtij plani strategjik.
- ▶ **Faza 4: Planifikimi i buxhetit dhe planit të zbatimit.** - Në këtë fazë, në bashkëpunim me Departamentin e Financave, grupet punuese kanë përcaktuar buxhetin për të gjitha aktivitetet e parapara për periudhën katërvjeçare të këtij plani, duke e ndarë në kategori, varësisht prej burimit të financimit, si dhe kanë detajuar planin e zbatimit të këtij plani strategjik për periudhën katërvjeçare, duke përcaktuar institucionet/organet përgjegjëse për zbatimin e tyre.
- ▶ **Faza 5: Hartimi i dokumentit të Planit Strategjik.** - Në bazë të dokumenteve të hartuara dhe të dhënave e sugjerimeve të ofruara gjatë gjithë procesit, Komisioni për hartimin e Planit Strategjik ka integruar të gjitha pjesët në një dokument dhe e ka finalizuar draftin e “Planit Strategjik të Universitetit “Haxhi Zeka” Pejë 2023 – 2026”, i cili i është dorëzuar për procedim të mëtutjeshëm.
- ▶ **Faza 6: Diskutimi publik i dokumentit të Planit Strategjik.** – Me qëllim që të marrë vërejtje, komente e sugjerime nga të gjitha palët, të brendshme e të jashtme, UHZ ka organizuar diskutime publike me të gjitha palët, duke aplikuar forma, metoda dhe medie të ndryshme të komunikimit. Në kuadër të kësaj janë organizuar diskutime publike me stafin e UHZ-së, me studentët e UHZ-së, me përfaqësues të institucioneve lokale e qendrore, me komunitetin e biznesit dhe me publikun e gjerë
- ▶ **Faza 7: Përfshirja e sugjerimeve dhe finalizimi i dokumentit të Planit Strategjik.** – Pas organizimit të diskutimeve publike me palët e ndryshme, UHZ i ka marrë parasysh të gjitha vërejtjet e komentet dhe ka përfshirë në planin strategjik të gjitha sugjerimet relevante që kanë dalë gjatë diskutimeve publike. Më pas, “Plani Strategjik i Universitetit “Haxhi Zeka” Pejë 2023 – 2026” ka marrë formën përfundimtare si dokument, i gatshëm për miratim nga organet e UHZ-së.

I. UNIVERSITETI “HAXHI ZEKA”

1. Informata themelore mbi universitetin

Universiteti “Haxhi Zeka” është institucion publik i arsimit të lartë që merret me arsimin e lartë në të tri ciklet e studimit, si dhe me punën kërkimore-shkencore, që synojnë përfshirjen dhe përmirësimin e njohurive, thellimin e mendimit dhe arsimit, aktivitetëve arsimore, artistike, kulturore, sociale, pastaj zhvillimin ekonomik, promovimin e shoqërisë demokratike dhe arritjen e standardeve më të larta të mësimdhënies dhe të kërkimeve shkencore.

EMRI	UNIVERSITETI “HAXHI ZEKA”
THEMELUESI	Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit
DATA E THEMELIMIT	14.11.2011
REKTOR	Prof.Dr. Armand Krasniqi
ADRESA	Pejë Rr. UÇK
SHTETI	Kosovë
TELEFONI	+383 39 423 270
E-MAILI	info@unhz.eu

Tabela nr. 1. Të dhëna për Universitetin “Haxhi Zeka”

Në procesin mësimor-shkencor në fakultete marrin pjesë 84 mësimdhënës në marrëdhënie të rregullt punonë UHZ dhe një numër i caktuar bashkëpunëtorësh të jashtëm. Përveç kësaj, universiteti ka të punësuar 70 punëtorë, të cilët kryejnë detyra profesionale, administrative-teknike dhe ndihmëse. Në Universitet ekzistojnë 16 fusha të ngushta shkencore, që janë të harmonizuara me Rregulloren për fushat dhe fushat më të ngushta shkencore dhe artistike.

Në funksion të përmbushjes së vizionit dhe misionit të vet, universiteti “Haxhi Zeka” udhëhiqet nga vlerat dhe përgjegjësitë e mëposhtme:

- ▶ **Integriteti profesional dhe akademik** - Të hapur dhe të sinqertë në veprimet tona;
- ▶ **Gjithëpërfshirja dhe barazia** - Vlerësojmë diversitetin, përfshirjen, kujdesin, respektin dhe mirëpresim gjithsecilin;
- ▶ **Liria e shprehjes dhe e të menduarit** – Nxsim dhe vlerësojmë lirinë e shprehjes dhe mendimin kritik akademik;
- ▶ **Konkurrueshmëria** - Dëshira dhe motivimi për t’u bërë më të suksesshëm dhe më të dallueshëm;
- ▶ **Shërbimi ndaj bashkësisë**- Bashkëpunim me grupe të interesit për t’ju përgjigjur sa më mirë nevojave të tyre.

Fakultetet e UHZ-së zyrtarisht filluan t’i zbatojnë programet e tyre të studimit në përputhje me parimet e Bolonjës, sipas plan-programeve të akredituara, nga viti akademik 20012/13.

Me vizionin që ka UHZ, synon të jetë lider me kurrikulë studimore të integruar dhe bashkëkohore në harmoni me kërkesat e tregut në fushën e biznesit, agrobiznesit, mjedisit, turizmit, arteve, drejtësisë, aplikimit të teknologjisë së informacionit dhe në fusha të tjera të ndërlidhura.

Përveç vizionit të sipërshënuar, UHZ i materializon synimet e veta sa vijon:

- ▶ zhvillim të vazhdueshëm e të qëndrueshëm për sigurimin e cilësisë në universitet;

- ▶ përmirësim të cilësisë së programeve të studimit;
- ▶ mësimdhënies dhe kushteve të punës;
- ▶ përfshirje aktive të studentëve në të gjitha segmentet e punës dhe vendimmarrjes;
- ▶ rritje e efikasitetit të studimeve;
- ▶ zhvillim i punës kërkimore-shkencore dhe veprimtarisë artistike;
- ▶ përmirësimi i cilësisë së komunitetit të përgjithshëm akademik në UHZ;
- ▶ organizimi racional i burimeve.

Universiteti “Haxhi Zeka” në Pejë përbëhet nga këto fakultete:

NR	EMRI I FAKULTETIT
1	Fakulteti i Biznesit
2	Fakulteti i Menaxhmentit në Turizëm, Hoteleri dhe Mjedis
3	Fakulteti i Agrobiznesit
4	Fakulteti Juridik
5	Fakulteti i Arteve

Tabela nr. 2: Fakultetet e UHZ-së

N	Fakulteti	Përshkrimi
1	i Biznesit	Tradicionalisht është qendër akademike ekselence në fushën e menaxhimit të biznesit, financave, kontabilitetit dhe informatikës biznesore, me plan-programe novatore për të garantuar një edukim cilësor sipas programeve dhe cikleve të studimit mbështetur në procesin e Bolonjës, i pranuar nga publiku i gjerë, nga kandidatët për student në programet e ofruara, nga punëdhënësit të cilët vlerësojnë cilësinë e studentëve, kontributin intelektual të profesorëve, si dhe aftësitë dhe njohuritë që të diplomuarit përfitojnë. Mësimi zhvillohet në dy nivele, baçelor (studime themelore) dhe master;
2	MTHM	Kjo njësi akademike ofron programe në fushën e menaxhimit të turizmit, hotelerisë dhe shkencave mjedisore. Programet e Menaxhimit të Hotelerisë dhe Turizmit, si fushë relativisht e re e studimit në Kosovë nëpërmjet sistemit modular, janë të kombinuara edhe me lëndë nga fushat mjedisore të cilat së bashku u dedikohen të rinjve të cilët dëshirojnë të kualifikohen dhe t'i kontribuojnë zhvillimit të këtij sektori. Përmbajtja e programeve është kryesisht rezultat i reformave dhe nevojave në tregun e punës dhe i nevojës për udhëheqës në nivele të ndryshme të biznesit. Mësimi zhvillohet në dy nivele: baçelor dhe master.
3	i Agrobiznesit	Synon të jetë një qendër akademike bashkëkohore studimi, kërkimi dhe transferimi të njohurive në fushën specifike për menaxhim të agrobiznesit me plan-programe novatore, ku studentet e diplomuar gjejnë veten e tyre dhe kontribuojnë me dije e profesionalizëm në fushën e agrobiznesit, agroekologjisë dhe teknologjisë ushqimore. Programet përmbajnë karakter profesional dhe i përgatisin studentët të mendojnë për biznesin dhe agrobiznesin në dimensione të shumta, duke marrë njohuri themelore. Mësimi zhvillohet në dy nivele: baçelor dhe master.

4	Juridik	Bazohet në plan-programet akademike novatore për realitetin kosovar, duke i përgatitur dhe kualifikuar studentët për të ardhmen, për një shoqëri evropiane, të denjë për t'u përballur me sfida. Me një traditë të trashëguar nga Fakulteti Juridik i Universitetit të Prishtinës, Fakulteti Juridik i UHZ, ka konfirmuar cilësinë e studimeve duke u kthyer tërësisht në shërbim të misionit të tij publik – përgatitjes së studentit, juristit vizionar, i denjë për një shoqëri demokratike. Studentët e diplomuar në Fakultetin Juridik kanë qenë dhe mbeten të parapëlqyer për t'u punësuar në organet e sistemit të drejtësisë, si dhe në institucione të tjera kombëtare dhe ndërkombëtare. Ofron programe studimi në dy nivele: baçelor dhe master.
5	i Arteve	Momentalisht kjo njësi akademike ka vetëm Degën e Muzikës. Programet e studimit artistik janë të fokusuar në edukimin muzikor, interpretim solistik dhe interpretim instrumental. Mision i këtij fakulteti është edhe kryerja e kërkimeve shkencore-artistike lidhur me teorinë muzikore për të zhvilluar me tej artin e kulturën dhe në rritjen e standardeve të kulturës muzikore e artistike, qytetërimin dhe cilësisë së shoqërisë. Si i tillë, në këto dhjetë (10) vjet me shumë sukses ka arritur të ndërtojë një profil arsimor të bazuar edhe në traditën e gjatë të qytetit të Pejës si një qytet me kulturë dhe art shumë të zhvilluar. Kjo dëshmohet pikërisht me Fakultetin e Arteve – Dega e Muzikës, e cila për vite me radhë përgatitë pedagogë të muzikës, solistë profesional, instrumentistë të shkathtë dhe artistë të së ardhmes për vendin tonë e më gjerë. Si rezultat, shumë qytete të regjionit të Dukagjinit tashmë kanë kërkuar nga MASHTI hapjen e shkollave të ulëta dhe të mesme të muzikës. Ofron programe në dy nivele: baçelor dhe master.

Tabela nr. 3: Përshkrimi i fakulteteve

Me qëllim të mbështetjes dhe zbatimit të misionit dhe vizionit, përveç bibliotekës, risi është themelimi i tre njësjve të reja organizative si dhe rritja e rolit të Qendrës së Karrierës.

- ▶ INSTITUTI PËR KËRKIME SHKENCORE DHE ARTE në strukturën vet përfshin secilin fakultet nëpërmjet departamenteve përkatëse. Qëllimi i institutit për Shkencë është rritja e aktiviteteve kërkimore, shkencore e artistike. Realizimi i aktiviteteve të saj planifikohet të realizohet nëpërmjet aplikimit për projekte relevante, me përfshirje të personelit akademik, hulumtuesve të brendshëm e të jashtëm, studentëve të niveleve të ndryshme, me qëllim që t'u krijohen atyre mundësi të marrin pjesë në zbatimin e projekteve hulumtuese dhe t'i shfrytëzojnë të gjitha të dhënat për qëllime studimi;
- ▶ QENDRA PËR EKSELENCË është themeluar për ta përkrahur personelin akademik që të mund t'i zgjerojë më tutje shkathtësitë profesionale dhe profilizimin nëpërmjet trajnimeve specifike për metodologjitë e avancuara të mësimdhënies dhe mësimnxënies. Në të ardhmen e afërt, UHZ synon që kjo qendër të pasurohet mbi konceptet e ekselencës digjitale. Fokusi i kësaj qendre është i orientuar në inovacion, hulumtime, zhvillim dhe trajnime, me trajnerë vendorë e ndërkombëtarë;
- ▶ QENDRA PËR PËRKRAHJEN E BIZNESEVE është themeluar me qëllim të përmbushjes së objektivit të shtatë të Planit për Zhvillim Strategjik 2023-2026 të UHZ-së, që ndërlidhet me ndërmarrësinë. Meqë shumica e programeve të ofruara në njësitë akademike kanë komponentë nga biznesi, kjo qendër fokusohet në aktivitete konkrete për t'i motivuar studentët të mëshirohen me shpirtin e ndërmarrësisë, si dhe t'i ndihmojë ata që të hapin biznese të reja. Kjo do realizohet me partnerë dhe me industrinë nëpërmjet inkubatorëve të biznesit. Po ashtu, kjo qendër do mbajë lidhje të afërta me bizneset partnere për t'iu përgjigjur nevojave të tyre me studentë në studime si dhe me të diplomuarit në fushën e punësimit.

Aktiviteti i kësaj qendre do jetë primar në përgatitjen dhe zbatimin e programeve profesionale të nivelit të pestë (5). Tani UHZ është në fazën përfundimtare të përgatitjes së një programi të tillë për udhërrëfyes turistik;

- ▶ **QENDRA E KARRIERËS** ka kapacitete për ta zgjeruar më tej rolin e saj, në mënyrë që të shërbej si urë lidhëse midis studentëve dhe tregut të punës. Me qëllim promovimin e studentëve të UHZ-së dhe kërkimin e mundësive të reja të punësimit, kjo qendër krijon dhe mirëmban kontaktet e duhura me punëdhënësit potencialë. Gjerë më tani, qendra e zhvillon aktivitetin e vet nëpërmjet pjesëmarrjes në panaire të punës dhe në ngjarje të ngjashme. Nëpërmjet kësaj qendre këtë vit është konsoliduar “Alumni i UHZ-së”. Kjo qendër është duke u angazhuar në certifikimin e zyrtarëve të karrierës në fushat përkatëse. Aktiviteti i saj është orientuar edhe në rrjetëzimin e qendrës sonë me qendra të karrierës të universiteteve të tjera. Në mënyrë të veçantë, është duke u studiuar mundësia e rrjetëzimit të saj me zyrat e karrierës së shkollave të mesme, të cilat kanë programe të ngjashme me ato që i ofron UHZ-ja;

Nr.	Programet e studimit të vlerësuara gjatë vitit 2022	Numri i studentëve, i miratuar nga KSHC-ja	Periudha kohore e riakreditimit	Vendimi
FAKULTETI I BIZNESIT				
1	Menaxhim Biznesi, BSc (gjuhë shqipe dhe boshnjake) Specializimet: • Banka dhe Financa • Administrim Biznesi	150 (në gjuhën shqipe) 50 (në gjuhën boshnjake)	5 vite 2022-2027	Ref: 1036/22 02.08.2022
2	Menaxhim Biznesi, MSc (gjuhë shqipe dhe boshnjake) Specializimet: • Kontabilitet dhe Auditim • Banka dhe Financa • Menaxhim Biznesi	120 (në gjuhën shqipe) 30 (në gjuhën boshnjake)	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Menaxhim i burimeve njerëzore, MSc	60	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
4	Informatika në Biznes, MSc	60	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
FAKULTETI I MENAXHIMIT NË TURIZËM, HOTELIERI DHE MJEDIS				
1	Menaxhim në Turizëm, Hotelieri dhe Mjedis, BSc • Menaxhim në Turizëm • Menaxhim në Hotelieri • Menaxhim në Mjedis	50	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
2	Menadzment u Turizam, BSc	30	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Menaxhim Mjedis, MSc	25	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
FAKULTETI JURIDIK				
1	E Drejta ndërkombëtare dhe evropiane, LLM	60	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
FAKULTETI I AGROBIZNESIT				
1	Teknologji e Prodhimit Bimor, BSc	50	2022-2025	Ref: 944/22

				18.07.2022
2	Agromjedis dhe Agroekologji, BSc	50	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Teknologji Ushqimore, BSc	60	2022-2025	Ref: 1778/22 20.10.2022
4	Sistemet e qëndrueshme të prodhimit ushqimor, MSc	25	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
FAKULTETI I ARTEVE				
1	Edukim Artistik në Interpretim, BA	20	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
2	Edukim Muzikor, MA	5	5 vjet 2022-2027	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Edukim në Muzikë, BA	25	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021

Tabela nr. 4: Programet e studimit në UHZ sipas fakulteteve

2. Misioni, Vizioni dhe Vlerat e universitetit “Haxhi Zeka”

Grupi punues ka qenë i kujdesshëm që misioni i rishikuar të jetë në harmoni të plotë me objektivat strategjike dhe rezultatet që do prodhojë ky dokument strategjik. Prandaj, në “Planin Strategjik të UHZ 2023 – 2026”, më poshtë theksohet se:

Misioni. - Universiteti “Haxhi Zeka” si institucion akademik transferon dije në funksion të realizimit të potencialit të studentëve drejt tregut dinamik të punës, i përkushtuar në hulumtime shkencore, veprimtari artistike dhe ndërkombëtarizim, për t’i shërbyer zhvillimit ekonomik të rajonit të Pejës dhe të vendit në përgjithësi.

Vizioni. - Universiteti “Haxhi Zeka” lider me kurrikulë studimore të integruar dhe bashkëkohore në harmoni me kërkesat e tregut në fushën e biznesit, agrobiznesit, mjedisit, turizmit, arteve, drejtësisë, aplikimit të teknologjisë së informacionit dhe në fusha të tjera të ndërlidhura”

Vlerat. - Në funksion të përmbushjes së vizionit dhe misionit të vet, Universiteti “Haxhi Zeka” do të udhëhiqet nga vlerat dhe përgjegjësitë e mëposhtme:

- ▶ **Integriteti profesional dhe akademik** - Të hapur dhe të sinqertë në veprimet tona!
- ▶ **Gjithëpërfshirja dhe barazia** - Vlerësojmë diversitetin, përfshirjen, kujdesin, respektin dhe mirëpresim gjithsecilin!
- ▶ **Liria e shprehjes dhe e të menduarit** - Inkurajojmë dhe vlerësojmë lirinë e shprehjes dhe mendimin kritik akademik!
- ▶ **Konkurrueshmëria** - Dëshira dhe motivimi për t’u bërë më të suksesshëm dhe më të dallueshëm!
- ▶ **Shërbimi ndaj komunitetit** - Bashkëpunim me grupe të interesit për t’ju përgjigjur sa më mirë nevojave të tyre!

Më poshtë do sqarohet se cilat kanë qenë arsyet e rishikimit të deklaratës së misionit dhe të vizionit.

- i. *Arsyetimi se pse UHZ-ja e ka rishikuar misionin dhe vizionin?*

Deklarata mëposhtme e misionit, e përcaktuar në Planin Strategjik 2020 – 2023, është si në vijim:

“Universiteti “Haxhi Zeka” vazhdon traditën e vet pozitive akademike e artistike, krijon mjedis dhe përvoja transformuese akademike në funksion të realizimit të potencialit të plotë të studentëve, zbaton standarde të avancuara shkencore dhe ndihmon zhvillimin ekonomik të rajonit të Pejës dhe të vendit në përgjithësi”.

Gjatë punës përgatitore dhe aktiviteteve që i kanë zhvilluar grupet punuese për të krijuar dhe kompozuar një plan strategjik sa më real dhe më të zbatueshëm, në përputhje me objektivat dhe nevojat për ndryshime institucionale dhe programore, rezultoi se rishikimi i misioni të mëparshëm ishte i domosdoshëm. Grupi ishte i vetëdijshëm se misioni i mëparshëm i përmbante komponentet themelore të një deklaratë serioze, por nuk i përfshinin edhe disa komponente të tjera brenda objektivave strategjike, të cilat përmbajtjen e një deklaratë të tillë do ta vendosnin përtej një pikëpamjeje filozofike. Prandaj, pas diskutimesh e analizash të shumta, grupet punuese vendosën që të ruhet thelbi i deklaratës së mëparshme të misionit dhe në kuadër të saj të përfshihen dhe forcohen elementet e reja, karakteristike për Universitetin e Pejës. Në këtë vazhdë, u vendos që së pari, përveç se UHZ është institucion i arsimit të lartë që transferon dije, të pasqyrohet rritja e potencialit të studentëve, me fokus tregun e sotëm dinamik, të punës. Prandaj, elementet themelore të kësaj deklaratë janë: *“studenti drejt tregut dinamik të punës”* dhe *“detyra e UHZ – së për t’i shërbyer zhvillimit ekonomik të rajonit të Pejës dhe vendit në përgjithësi”*. Ato e qartësojnë dhe e fuqizojnë rolin dhe detyrat UHZ – së që këtë funksion ta përmbushë nëpërmjet hulumtimeve shkencore, veprimtarive artistike dhe bashkëpunimit vendor e ndërkombëtare. Për me tepër, krahas dy komponenteve dominuese (arsimimi dhe veprimtaria kërkimore-shkencore), në kuadër të deklaratës së rishikuar qartësohet edhe misioni i tretë – misioni social, sipërmarrës, si dhe dimensionin inovativ i veprimtarisë bashkëkohore universitare.

Andaj, pas të gjitha të diskutimeve më grupet e interesit, personelin akademik e administrativ, studentët, partnerët, përfaqësuesit e bizneseve, alumni, etj, proceduralisht u vendos që deklarata e misionit dhe e vizionit të jetë si më poshtë:

Misioni. - Universiteti “Haxhi Zeka”, si institucion akademik, i përkushtuar në hulumtime shkencore, veprimtari artistike dhe ndërkombëtarizim, transferon dije në funksion të realizimit të potencialit të studentëve drejt tregut dinamik të punës, për t’i shërbyer zhvillimit ekonomik të rajonit të Pejës dhe të vendit në përgjithësi.

Më tej: Universiteti “Haxhi Zeka” misionin e vet e mbështet në transformimet shoqërore të cilat sot po ndodhin në rajonin evropian dhe në Ballkanin Perëndimor, të cilat synojnë ndryshimin, reformimin dhe tranzicionin drejt një shoqërie më demokratike, në të cilën ka sundim të ligjit, pastaj drejt ekonomisë së tregut etj., për të cilat nevojiten vetëdije dhe njohuri të avancuara. Për këtë synim, universiteti “Haxhi Zeka”, së bashku me personalin e tij, përpiqet të marrë përgjegjësinë që i takon.

Misioni i UHZ-së është i përqendruar në përmirësimin e cilësisë së jetës të popullsisë nëpërmjet ndjenjës dhe bindjes që ka për një rol më të rëndësishëm në zhvillimin e ekonomisë në vend, duke organizuar

studime akademike për të rinjtë, edukim të ndërmarrësve të ardhshëm, të aftë për të krijuar strategji të qëndrueshme sociale, ekonomike dhe teknologjike dhe për t'i vlerësuar e valorizuar burimet njerëzore, që do ta kualifikojnë me sukses brezin e ri akademik për t'u përballur me mjedisin shoqëror dhe ekonomik, tregun dinamik të punës dhe sfidat e së ardhmes.

Me sloganet "*institucion që transferon dije*" dhe "*realizon potencialin e studentëve drejt tregut dinamik*", duke u nisur nga përvojat e vendeve të suksesshme shoqërore, ekonomike dhe teknologjike të zhvilluara, universiteti përmes procesit të studimit dhe formimit praktik, duke aplikuar standarde moderne arsimore, përpiqet që të punësojë personel akademik mirë të profilizuar për fusha multidisiplinare me njohuri operacionale, me fokus zhvillimin e aftësive krijuese të studentëve. Pra, misioni ynë shoqëror është të edukojmë ndërmarrës të ardhshëm, të aftë e me shpirt për të krijuar strategji të qëndrueshme sociale, ekonomike, duke i vlerësuar burimet njerëzore që do të kualifikojnë me sukses këtë brez akademik të gatshëm për t'u përballur me mjedisin e tyre qytetar dhe ekonomik dhe sfidat e të sotmes dhe të së ardhmes.

Në këtë drejtim, universiteti zbaton sistem mësimor të dialogut të mbështetur nga mentorët, i kompozuar si një punëtori krijuese e personelit mësimdhënës dhe ekipit të autorëve me reputacion të lartë shkencor e pedagogjik, njohuri, ekspertizë dhe përvojë praktike, të aftë për të marrë përgjegjësi për rezultatet e tyre për arsimimin e brezit të ri. Arsimimi i studentëve realizohet duke përdorur standarde moderne në sistemin e vlerësimit, organizimin estudimeve, metoda të avancuara didaktike, mbështetur në një kornizë kurrikulare të bazuar në praktikën më të mira të universiteteve evropiane, me zbatim të parimeve të Bolonjës dhe të reformës evropiane të arsimit të lartë.

Përcaktimi i numrit optimal të lëndëve të detyrueshme studentëve u garanton lirinë për t'u përcaktuar në mënyrë të pavarur për lëndët zgjedhore dhe opsionale, me zgjedhje brenda kuadrit të grupeve studimore multidisiplinare, ose përvetësim paralel të njohurive dhe aftësive kolaterale brenda njësive akademike dhe njësive organizative funksionale brenda universitetit (si: Qendra për Përkrahjen e Biznesit, Qendra për Karrierë...), të cilat studentëve u mundësojnë të marrin diploma me kualifikim përkatës sipas nevojave dhe ëndrrave që kanë ata për të sotmen dhe të ardhmen.

Njohuritë dhe aftësitë teorike dhe praktike të cilat studentët i fitojnë gjatë studimeve, janë krijuar për t'i kualifikuar studentët për të kryer punë të ardhshme në një mjedis të teknologjisë së lartë, duke u mundësuar atyre të zhvillojnë iniciativën, sipërmarrjen, aftësinë për të vlerësuar psikologjikisht dhe për t'i udhëhequr grupet dhe ekipet e punës, pastaj aftësinë për të marrë vendime në edhe kur nuk u mjafton koha, aftësinë për të mësuar më tej gjatë gjithë jetës, aftësinë për t'u përqendruar vetëm në informacion përkatës në mjediset e bollëkut të informacionit dhe të ndotjes së informacionit, aftësinë për të përpunuar punë të shumta njëkohësisht, aftësinë për të udhëhequr projekte komplekse, si dhe aftësinë për t'i integruar në mënyrë kreative njohuritë dhe praktikën nga fusha të ndryshme profesionale, në veçanti orientimin e tyre drejt tregut dinamik.

Për nevoja të arsimimit dhe zhvillimit të kërkimit shkencor, angazhohet personel me dinjitet shkencor dhe me koeficientë të mirë kompetence, të aftë dhe të gatshëm që ta marrin përsipër rrezikun dhe përgjegjësinë për rimëkëmbjen e bashkësive të tyre lokale dhe globale, dhe shndërrimin e Kosovës në "shoqëri të dijes" ose "shoqëri të të mësuarit".

Efikasiteti dhe efektiviteti i studimeve, atraktiviteti i programeve mësimore me komponentë multidisiplinare, që korrespondojnë me sfidat e ardhshme teknologjike, sociale, dhe shpirtë sipërmarrës të

studentëve nëpërmjet aplikimit të teknologjive pedagogjike ndërvepruese në organizimin dhe realizimin e procesit mësimor-shkencor, padyshim që prodhon shkallë të lartë kalueshmërie në funksion të njohurive dhe aftësive që u jepen studentëve, por që gjithashtu rezulton në motivim të lartë të studentëve. Në praktikën e tij, universiteti i zbaton gjithashtu parimet e të mësuarit gjatë gjithë jetës (longlife learning) dhe të realizimit të së drejtës demokratike për studim dhe arsimim, promovimin e transparencës evropiane të studimeve dhe lëvizshmërisë së studentëve dhe profesorëve, promovimin e "dimensionit evropian" (vlerat e një Evrope të bashkuar) në arsimin e lartë, mobilitetit të studentëve dhe profesorëve dhe ndërkombëtarizimit në përgjithësi.

Zhvillimi i gjithanshëm dhe depërtimi i funksioneve kërkimore, biznesore e artistike të UHZ –së është baza e realizimit të universitetit si qendër biznesi, qendër sipërmarrëse e profilizuese dhe "udhëheqjeje në karrierë".

Vizioni. - Universiteti 'Haxhi Zeka, - lider me kurrikulë studimore të integruar dhe bashkëkohore, në harmoni me kërkesat e tregut në fushën e biznesit, agrobiznesit, mjedisit, turizmit, arteve, drejtësisë, aplikimit të teknologjisë së informacionit dhe në fusha të tjera të ndërlidhura.

Vizioni i institucionit është të pozicionohet si lider në fushën e arsimit të lartë, arsimit profesional dhe kërkimit shkencor në realizimin e misionit të tij shoqëror - ekonomik, duke i arritur standardet më të larta evropiane në organizimin e studimeve, aplikimin e metodave didaktike dhe të një kornize të kurrikule të bazuar në përvojat dhe traditat më të mira të universiteteve amerikane dhe atyre evropiane, mbi bazën e reformave të nisura nga Procesi i Bolonjës për ristrukturimin e sistemit evropian të arsimit të lartë.

Duke planifikuar dhe zbatuar aktivitete mësimore, artistike dhe kërkimore - zhvillimore dhe forma të tjera të punës me studentët, universiteti "Haxhi Zeka" dëshiron ta krijojë imazhin e një institucioni që do të bëhet një faktor i rëndësishëm në zhvillimin lokal, rajonal e më gjerë. Përmes bashkëpunimit aktiv me partnerët e biznesit, universiteti do të demonstrojë përgjegjësi të lartë publike dhe do të kontribuojnë në realizimin e shoqërisë së dijes. Qëllimi i përgjithshëm strategjik i arsimit të lartë në vendin tonë, në të vërtetë është të sigurojë përmbushjen e nevojave e përdoruesve në arsimin e lartë, të integrojë sistemin vendas të arsimit të lartë në atë ndërkombëtar në drejtimet e zhvillimit të proceseve të Bolonjës e në bashkëpunim me vendet anëtare të BE-së, për të cilin i gjithë komuniteti ka si synimin përfundimtar të reformave sociale. Do të sigurohen mundësi të barabarta sociale për të gjitha kategoritë e studentëve dhe do të rritet shkalla e përgjegjësisë publike të arsimit të lartë ndaj publikut.

Vizioni ynë është të krijojmë një universitet me një reputacion global për përsosmëri akademike dhe të krijojmë shoqëri të dijes në Kosovë, duke synuar nivelin e universiteteve evropiane dhe atyre botërore. Gjithashtu, ne dëshirojmë të sigurojmë pjesëmarrje globale të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse përmes një qasjeje të formësuar përmes inovacionit, integritetit dhe frymëzimit.

Në kuadër të zhvillimit të ardhshëm të universitetit, ne do të përqendrohemi në:

- ▶ Formimin e studentëve shumë të kënaqur, me ndjenjë të fortë përkatësie në komunitetin ku ata jetojnë dhe punojnë;

- ▶ Përfshirjen e një numri më të madh të personelit akademik jo vetëm vendës, por edhe ndërkombëtar, të cilët do ta njohin universitetin si një vend kolegjial të punës, zhvillimit dhe përparimit, ndërs në një afat optimal, edhe regjistrimin e studentëve nga Evropa;
- ▶ Të regjistrojë më shumë studentë në studimet pasuniversitare, të cilët do të joshen nga atraktiviteti i kompetencave ndërkulturore arsimore, kërkimore-shkencore dhe veprimit ndërmarrës;
- ▶ Zhvillimi i mbështetjes së fortë filantropike, me fokus të veçantë studentët me aftësi të jashtëzakonshme kërkimore;
- ▶ Zhvillimin e mëtejshëm të mësimin në distancë në kuadër të arsimimit elektronik, i cili është në përputhje me ndryshimet e përditshme në teknologjitë e reja të përdorshme në kuadër të zbatimit të pikave të mësipërme;
- ▶ Krijimin dhe zhvillimin e universitetit si institucion i arsimit të lartë, si vend i shkëlqyer ndërveprues në kuadër të ndërkombëtarizimit të procesit arsimor dhe kërkimor-shkencor, për ta arritur ndërkombëtarizimin në të gjitha ciklet e studimit, dhe futjes në klasa të gjuhës angleze;
- ▶ Organizimin e programeve të përbashkëta studimore me universitete ndërkombëtare me reputacion në të gjitha ciklet e studimit, për t'u mundësuar studentëve të marrin diploma të dyfishta;
- ▶ Modernizim të vazhdueshëm të kornizës kurrikulare dhe hartimin e programeve të reja të studimit në përputhje me nevojat e tregut të punës dhe kërkesat e teknologjisë moderne;
- ▶ Inkurajimin dhe forcimin e praktikave studentore në të gjitha programet e studimit, në mënyrë që të diplomuarit të jenë konkurrues dhe të aftë për të punuar në sektorët ekonomikë, socialë, në tregun dinamik të punës.

Universiteti “Haxhi Zeka” është i pëkushtuar të kontribuojë për komunitetin lokal, rajonal dhe global përmes arritjeve konkrete në procesin arsimor të arsimit të lartë që po zhvillohet dhe përmirësohet vazhdimisht përmes integritit dhe inovacionit, formave frymëzuese të përhapjes dhe aplikimit të njohurive dhe aftësive. Në të ardhmen, do t'i krijojme parakushtet e duhura për realizimin e partneriteteve inovative me subjektet biznesore dhe sociale, me fokus të vazhdueshëm në qëndrueshmërinë dhe zhvillimin e mëtejshëm të pamjes akademike të të gjitha programeve të studimit, me një plan zhvillimor dhe të qëndrueshëm ndaj mbrojtjes së mjedisit, me mbijetesën e qytetit të Pejës si qytet i studentëve, i shkencës dhe dijes.

3. Modeli i integritit funksional

Shfrytëzimi maksimal i të potencialeve arsimore, kërkimore, artistike dhe inovative për qëllimet e përcaktuara në strategji, si në nivel evropian ashtu edhe në atë kombëtar, është i mundur vetëm në kushte të hapësirës së krijuar për rrjedhën e ideve, njerëzve dhe universiteteve me vleratradicionale akademike të dëshmuara, të cilat mund t'u përgjigjen sfidave të reja vetëm si institucione të forta dhe të integruara. Praktika e zonës evropiane të arsimit të lartë, nevoja për të siguruar një nivel të lartë cilësie në fushën e arsimit të lartë dhe në fushën e shkencës dhe zhvillimit teknologjik, nevoja për të përmirësuar lëvizshmërinë dhe mundësitë e punësimit të ekspertëve me arsim të lartë, imponon sfida të shumta në sistemet

komplekse shkencore dhe arsimore-universitete edhe në Republikën të Kosovës. Përpjekjet për arritjen e qëllimeve të përcaktuara strategjikisht dhe krijimin e bazës për zhvillimin e shoqërisë së dijes kërkojnë forcimin e rolit të universitetit si forcë lëvizëse e shoqërisë. Këto kërkesa imponojnë nevojën e transformimit të strukturës organizative të universitetit në një përpjekje për t'i kthyer sistemet komplekse shkencore dhe arsimore në institucione të forta të integruara.

Universiteti “Haxhi Zeka” është i bindur se modeli i integritit funksional të universitetit është një model i përgjithshëm që përfshin funksionet dhe detyrat më të rëndësishme që duhet të kryhen në nivelin e një universiteti të integruar. Modeli përfshin gjithashtu tendencat moderne në zhvillimin e menaxhimit dhe organizimit të universiteteve në zonën evropiane të arsimit të lartë, që synojnë rritjen e efektivitetit dhe efikasitetit të sistemit dhe përdorimin racional të burimeve materiale dhe njerëzore në një mjedis konkurrues. Në të njëjtën kohë, modeli i një sistemi të integruar dhe të decentralizuar u zhvillua me idenë e domosdoshmërisë të krijimit të kushteve për rritjen e motivimit të të gjitha pjesëve të universitetit, nga njësitë organizative deri te ekipet kërkimore dhe individët, mësimmshënësit, studiuesit dhe studentët. Kjo, për të valorizuar iniciativën, idetë dhe rezultatet e tyre në të gjitha fushat e punës së universitetit, së bashku me përmirësimin e shërbimeve ekzistuese dhe zhvillimin e shërbimeve të reja universitare që duhet të ofrojnë mbështetje cilësore profesionale për aktivitetet gjithnjë e më të larmishme dhe ndërthurjen e disiplinave klasike.

Për UHZ-në, zbatimi i modelit nënkupton:

- ▶ një marrëdhënie pune asimetrike ndërmjet fakultetit dhe universitetit, e cila do të mundësonte lëvizshmërinë e stafit mësimmshënës dhe posaçërisht studentëve;
- ▶ regjistrimi i studentëve në universitet;
- ▶ studime të përbashkëta në nivel të programeve master dhe, në të ardhmen, edhe në ato doktorale;
- ▶ përqindje domethënëse të përfaqësuesve të universitetit për sa i përket numrit të anëtarëve të organit drejtues të universitetit, me përfaqësim të studentëve, themeluesve dhe përfaqësuesve të biznesit;
- ▶ Zbatimi i plotë i legjislacionit ekzistues;
- ▶ Përshtatjen e standardeve për akreditimin e një universiteti të integruar ndërdisiplinor si institucione arsimore dhe shkencore më fokus drejt tregut;
- ▶ ndryshimin e akteve ligjore të universitetit në përputhje me ndryshimet e propozuara, me qëllim të rritjes së efikasitetit të punës, cilësisë dhe autoritetit në vendimmarrje, si dhe
- ▶ rritjen e funksionalitetit në punën e të gjitha organeve profesionale të universitetit.

Modeli i integritit funksional propozon integrimin si proces dhe përfaqëson një formë të përgjithshme, ku zbatimi duhet të përshtatet me specifikat e universiteteve individuale. Në këtë kuptim, çdo universitet, në varësi të kompleksitetit, shtrirjes dhe shkallës së arritur të integritit në strukturën e tij organizative, do ta përshtasë modelin e përgjithshëm me kushtet e tij, duke miratuar një zgjidhje që nënkupton cilësinë dhe ekspertizën e nevojshme dhe justifikon fondet e investuara. Në zbatimin e modelit, është e nevojshme të zbatohen vazhdimisht idetë e integritit pa centralizim, me një ndarje racionale të detyrave dhe funksioneve, si dhe të drejtave dhe përgjegjësisve vendimmarrëse në të gjitha nivelet e strukturës së menaxhimit të sistemit kompleks universitar.

1.1 Organizimi i UHZ-së sipas parimit të universitetit të integruar

Realizimi i qëllimeve që synojnë rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit nënkupton arritjen e një cilësie të lartë të strukturës organizative të universitetit, kryesisht përmes lidhjes kuptimplote dhe efektive të njësive organizative në tërësi. Në këtë kuptim, përbërja e universitetit mund të përfshijë: fakultete, departamente, institute, qendrat, bibliotekat, laboratorët e përbashkët, seminare, zyra, fonde, fondacione dhe njësi të tjera organizative brenda të cilave funksionet integruese të sistemi në përputhje me Statutin e Universitetit. Duke u nisur nga qëllimet bazë të modelit të organizimit funksional, është e nevojshme integrimi i të gjitha njësive organizative në universitet, të cilave u besohen detyra dhe përgjegjësi të caktuara njësive të tij organizative.

Kompetencat dhe përgjegjësitë përcaktohen me Statutin dhe aktet e përgjithshme të universitetit.

Universiteti funksionon si një njësi akademike që ka nënsistemet e veta: akademike, sipërmarrëse dhe administrative. Universiteti menaxhohet nga menaxhmenti i universitetit. Në nivel universitar krijohen: Qendra Kompjuterike e Universitetit, Qendra e Zhvillimit të Karrierës, Qendra për Ekselencë, Qendra për Përkrahjen e Bizneseve, biblioteka dhe institucionet e përfaqësimit studentor.

II. ANALIZA E MJEDISIT TË PLANIT STRATEGJIK 2023 – 2026 / UHZ

Hyrje

Zhvillimi i arsimit në Kosovë për një fuqi punëtore që u përshtatet nevojave të tregut përbën kushtin parësor drejt produktivitetit maksimal. Marrë parasysh pozitën e periudhës së paraanëtarësimit të Kosovës në Bashkimin Evropian, është kyçe që fuqia punëtore të sigurojë konkurrueshmëri të aftësive me tregun vendor të punës në radhë të parë e më pastaj edhe me atë evropian.

Ofrimi i programeve të studimit të cilat nuk i reflektojnë nevojat reale të tregut të punës mbetet mangësi strukturore e arsimit të lartë në Kosovë. Njëkohësisht, këtyre programeve u mungon edhe ndërdisiplinarteti, pjesa e mësimit praktik, si dhe ndërlidhja me kërkimin shkencor. Rreth 60% e programeve studimore që ofrohen janë nga fusha e edukimit, arteve dhe shkencave humane, shkencave shoqërore dhe shërbimeve. Numri më i madh i studentëve dhe programeve arsimore janë në kategorinë e shkencave shoqërore dhe drejtësisë. Orientimi i studentëve në shkencë, teknologji, inxhinieri dhe matematikë mbetet i ulët. Vërehet një dallim i theksuar në orientim në fusha të caktuara të studimit në arsimin e lartë sipas gjinisë. Femrat janë të prirura të jenë të orientuara (mbi 90%) në programet e edukimit, shkencave natyrore, shkencave shoqërore, mjekësisë, komunikimit dhe gjuhësisë. Gjersa, meshkujt dominojnë në fusha të studimit të informatikës, humanistikë, gjeografi/gjeologji dhe inxhinieri/teknologji. Një orientim i baraspeshuar gjinor vërehet në fushat e arkitekturës, biznesit dhe drejtësisë. Shkalla e orientimit të studentëve në fushat e studimit në shkencë shoqërore, humane, biznes dhe juridik është shumë e lartë në krahasim me dinamikën e tregut.

Ndërlidhje e ulët e programeve të studimit me kërkesat e tregut të punës, oferta e kufizuar e programeve ndërdisiplinare të studimit, kërkon ndërlidhje më të mirë të arsimit të lartë me tregun e punës përmes harmonizimit të programeve të studimit. UHZ, e vetëdijshme për situatën e përgjithshme të arsimit të lartë në Kosovë, për veshtirësitë që hasin të diplomuarit në punësim, për kërkesat e sektorin privat për profesione specifike, në “Planin Strategjik 2023-2026” ka paraparë zhvillimin e programeve të reja profesionale të nivelit të 5 të KKK-së. Në këtë mënyrë, përmes rritjes së numrit dhe llojshmërisë së programeve të ofruara, universiteti synon edhe rritjen e numrit të studentëve të interesuar për t’i ndjekur ato. Programet që ofrohen dhe njohuritë/shkathtësitë që fitohen nga studentët nuk janë çdoherë në përputhje me nevojat e tregut të punës. Prandaj, UHZ duhet të zhvillojë vazhdimisht hulumtime për programet që ofrohen dhe për nevojat e tregut të punës. Brenda hulumtimit, duhet të trajtohen edhe mundësitë e orientimit të njohurive dhe shkathtësive drejt nevojave të tregut të punës dhe vetëpunësimit. Qëllimi i analizës së të dhënave të mbledhura nga hulumtimet, raportet dhe publikimet lidhur me tregun e punës është rishikimi i programeve aktuale dhe hartimi i programeve të reja, të përputhshme me kërkesat e komunitetit të biznesit.

1. Analiza e tregut të punës

Ky dokument mbi analizën e tregut të punës, si pjesë e analizës së mjedisit në të cilin operon UHZ-ja, është bazuar në dokumente zyrtare të qeverisë së Republikës së Kosovës, në të dhënat e Agjencisë së Statistikave të Kosovës, në raporte, botime dhe punime kërkimore të botuara nga agjencitë e ndryshme vendore dhe të huaja. Disa nga burimet e informacioneve të marra për këtë analizë janë:

- ▶ “Strategjia e Arsimit 2022- 2026” e Republikës së Kosovës, 2022;²
- ▶ “Kosovo in Figures 2021”, Agjencia e Statistikave të Kosovës, 2021;³
- ▶ “Assessment on Labor Market Relevance for the Existing Study Programs of the University “Haxhi Zeka” in Peja”, 2022;⁴
- ▶ “Baseline Assessment Report for the University Haxhi Zeka”, HERAS plus, 2021;⁵
- ▶ “Analizë e Sistemit Arsimor në Kosovë”, Friedrich-Ebert-Stiftung / Kosova, 2018;⁶
- ▶ “Sigurimi i cilësisë në arsimin dhe aftësimin profesional skeda e vendit në Kosovë”, ETF, 2020;⁷
- ▶ “Politikat arsimore për nxënësit në rrezik dhe ata me paaftësi në Evropën Juglindore”, Organizata për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (OECD), 2007;⁸
- ▶ “Kërkesat e tregut të punës dhe kapacitetet e shkollave profesionale në Kosovë”, raport hulumtues, OJQ ETA, 2022;⁹
- ▶ “Sigurimi i cilësisë në nivelin e ofruesve të arsimit dhe aftësimit profesional në Kosovë gjendja aktuale”, EU, ADA / ALLED 2, 2021;¹⁰
- ▶ “Arsimi dhe tregu i punës në Kosovë dhe në Bashkimin Evropian”, Oda Ekonomike Amerikane në Kosovë”, 201811, etj,

Përveç burimebe të sipërpërmendura, kjo analizë bazohet edhe në hulumtime dhe publikime të tjera të cilat kanë dhënë informacione gjithëpërfshirëse, të besueshme dhe të plota mbi të cilat janë vendosur objektivat strategjike, aktivitetet dhe prioritetet me qëllim të realizimit të misionit dhe vizionit të UHZ gjatë viteve 2023 – 2025.

1.1. Shkalla e papunësisë në Kosovë sipas grupmoshave

Sipas Agjencisë së Statistikave të Kosovës, shkalla më e madhe e papunësisë për pesë vjetët e fundit është te grupmoshat e paraqitura në tabelën e mëposhtme. Nga tri grupmoshat, prin ajo prej 15-24 vjet, me shkallën më të lartë të papunësisë. Kjo shkallë është më e madhe te femrat sesa tek meshkujt. Shprehur në përqindje, ajo është rreth 30% më e lartë, varësisht nga viti i përfshirë në këtë analizë:

Shkalla e papunësisë (%) sipas gjinisë dhe grup moshës													
Vitet		2017			2018			2019			2020		
Gjinia		Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Shkalla e papunësisë (%) sipas grup moshës	15-24	48.4	63.5	52.7	51.5	64.7	55.4	44.1	60.3	49.4	45.2	57.2	49.1
	25-34	37.2	50.7	40.5	37.9	43.5	39.3	26.5	43.4	31.3	27.2	41	31.4
	35-44	23.4	25.9	24	25	19.6	23.8	18.5	20.9	19.1	19.4	21.7	20.1

Tabela nr.5. Shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grupmoshës, shprehur në përqindje Burimi. ASK, 2022

² Për më shumë shiko vegëzën: <https://masht.rks-gov.net/en/category/documents/>

³ Për më shumë shiko vegëzën: <https://ask.rks-gov.net/media/6975/kosovo-in-figures-2021.pdf>

⁴ Për më shumë shiko vegëzën: <https://unhz.eu/dokumente-tjera/>

⁵ Për më shumë shiko vegëzën: 1. <https://rb.gy/5jvmlx> 2. <https://unhz.eu/dokumente-tjera/>

⁶ Për më shumë shiko vegëzën: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/kosovo/15187.pdf>

⁷ Për më shumë shiko vegëzën: <https://rb.gy/4lqoou>

⁸ Për më shumë shiko vegëzën: <https://rb.gy/7e2zj6>

⁹ Për më shumë shiko vegëzën: <https://issuu.com/etea.ks/docs/raporti>

¹⁰ Për më shumë shiko vegëzën: <http://alleged.eu/wp-content/uploads/2021/07/Quality-assurance-ALBë.pdf>

¹¹ Për më shumë shiko vegëzën: <https://rb.gy/hcixtg>

Përkundër normave të larta të papunësisë, një analizë e punësimit nëpër degë të ndryshme ekonomike do të mundësojë identifikimin e sektorëve me perspektivë punësimi. Rrjedhimisht, në vijim të kësaj analize prezantohen të dhënat lidhur me punësimin sipas profesioneve të ndryshme.

1.2. Punësimi sipas profesioneve

Nga të dhënat e analizuara për dy vjetët e fundit të disponueshme në bazën e të dhënave të Agjencisë së Statistikave të Kosovës për punësimin sipas profesioneve të ndryshme, del se në vitin 2019 janë punësuar gjithsej 366.270 persona, nga të cilët janë femra vetëm 83.644 ose 22% nga numri i përgjithshëm i të punësuarve. Ndërsa, në vitin vijues (2020), punësimi ka rënë për 15.414 persona ose 4.2%. Kjo rënie e punësimit ngjet për shkak të ngadalësimit të rritjes ekonomike si pasojë e pandemisë. Megjithatë, sa i përket punësimit në baza gjinore, në këtë periudhë punësimi i femrave ka shënuar një rritje simbolike prej 2% në krahasim me vitin paraprak 2019. Në vijim paraqitet tabela me të dhënat përkatëse të ndara në aspektin gjinor dhe sipas profesioneve:

Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë për vitet 2019 dhe 2020 (mosha 15 e më shumë)							
	2019			2020			
	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	
Punësimi sipas profesioneve (në mijëra)							
Menaxherët	26.911	5.198	32.109	26.089	5.525	31.614	
Profesionistët	31.150	27.189	58.339	29.954	29.074	59.028	
Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë	15.469	6.516	21.985	15.054	6.706	21.760	
Punëtorë zyrash dhe asistentë	12.893	8.564	21.457	13.224	9.690	22.914	
Punëtorë për shërbim dhe shitje	66.468	18.917	85.385	62.835	18.686	81.521	
Punëtorë të kualifikuar (aftësuar) në bujqësi, pylltari dhe peshkatari	8.570	1.584	10.154	6.996	1.963	8.959	
Punëtorë të zejeve dhe profesionistë ngjashme	33.410	5.331	38.741	30.680	4.296	34.976	
Operatorët dhe instaluesit në fabrika e makina	20.409	0.521	20.930	19.090	0.612	19.702	
Profesionet elementare	67.346	9.824	77.170	59.852	10.530	70.382	
Gjithsej	282.626	83.644	366.270	263.774	87.082	350.856	

Tabela nr.6. Shkalla e punësimit sipas profesionit dhe gjinisë, shprehur në mijëra të punësuar

Burimi: ASK, 2022

Tabela vijuese ilustron të dhënat e njëjta të punësimit sipas profesioneve, mirëpo të shprehura në përqindje. Kjo për shkak të thjeshtësisë të analizës me qëllim hetimin e trendit të kërkesës në tregun e punës sipas sektorit të prodhimit, shërbimeve, tregtisë, bujqësisë, administratës, menaxhimit, zejeve etj. Sipas hulumtimit, rezulton se sektori i profesioneve elementare bashkë me sektorin e shërbimeve dhe të shitjeve prijnë në mesin e profesioneve të listuara. Ky dominim i punësimit ndërsektorial është së paku dyfish në raport me profesionet pasuese, si: zejet dhe profesione të ngjashme, profesionistët, menaxherët etj. Megjithatë, nga të dhënat zyrtare nuk specifikohet se cilat janë profesionet elementare të kërkuara nga ndërmarrësit. Një studim më i hollësishëm do të jepte një pasqyrë të saktë orientimi për të rinjtë dhe për institucionet e arsimit që ofrojnë programe profesionale në kuadër të kornizës së pestë kombëtare të kualifikimeve.

Është me rëndësi të theksohet se gjinia femërore ka zënë punë mesatarisht tri herë më shumë sesa ajo mashkullore te kategoria “profesionistët”. Në këtë kategori bie numri më i madh i femrave të punësuar

në dy vjetët e fundit të analizës. Në anën tjetër, punësimi më i dobët i femrave duket të jetë te kategoria “operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina”, me një pjesëmarrje totale prej vetëm 0.7%. Kjo ngaqë meshkujt zënë vend punësimi në këtë kategori rreth 10 herë më shumë sesa femrat, mbase për shkak të natyrës së rëndë të punës, interesit të mangët të femrave për këtë sektor ose mungesës së kualifikimit. Sidoqoftë, kjo mbetet për t’u hulumtuar në të ardhmen. Në vijim të analizës së mësipërme, pasojnë të dhënat përkatëse të punësimit të shprehura në përqindje. Mënyra e përlllogaritjes përkon me secilin profesion veç e veç dhe të ndara sipas aspektit gjinor për vitet 2019 dhe 2020.

Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë për vitet 2019 dhe 2020 (mosha 15 e më shumë) shprehur në përqindje							
	2019			2020			
	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	
Pjesëmarrja e punësimit sipas profesioneve (%)							
Menaxherët	9.5	6.2	8.8	9.9	6.3	9.0	
Profesionistët	11.0	32.5	15.9	11.4	33.4	16.8	
Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë	5.5	7.8	6.0	5.7	7.7	6.2	
Punëtorë zyrash dhe asistentë	4.6	10.2	5.9	5.0	11.1	6.5	
Punëtorë për shërbim dhe shitje	23.5	22.6	23.3	23.8	21.5	23.2	
Punëtorë të kualifikuar (aftësuar) në bujqësi, pylltari dhe peshkatori	3.0	1.9	2.8	2.7	2.3	2.6	
Punëtorë të zejeve dhe profesion. të ngjashme	11.8	6.4	10.6	11.6	4.9	10.0	
Operatorët dhe instaluesit në fabrika e makina	7.2	0.6	5.7	7.2	0.7	5.6	
Profesionet elementare	23.8	11.7	21.1	22.7	12.1	20.1	
Gjithsej	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Tabela nr.7. Shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës, e shprehur në përqindje Burimi: ASK, 2022

1.3. Programet studimore të UHZ-së dhe tregu i punës

Ekspertët e “Heras+”, në shtator të vitit 2022 kanë bërë një studim lidhur me përputhshmërinë e programeve studimore të UHZ-së me tregun e punës.¹² Analiza empirike e studimit përfshin të dhëna të bazuara në një pyetësor të aplikuar për studentët dhe të diplomuarit e të gjitha niveleve dhe të të gjitha programeve të UHZ-së. Pyetësorë shtesë u janë ndarë të diplomuarve, përfaqësuesve të institucioneve publike dhe sektorit privat në kuadër të programit studimor: Menaxhim Biznesi.

Sipas këtij hulumtimi, UHZ-ja duhet ta përmirësojë lidhjen ndërmjet programeve të studimit dhe tregut të punës. Mospërputhshmërinë më të dobët me tregun e punës, në mesin e 11 programeve studimore të hulumtuara, rezulton ta kenë programet: Menaxhim Biznesi, në nivelin bachelor dhe master. 56.7%, përkatësisht 53.3% e respondentëve të përfshirë në studim mendojnë se këto dy programe nuk janë adekuate me nevojat e tregut të punës. Për më tepër, edhe disa nga programet e përfshira në studim kanë nevojë të reformohen për të reflektuar nevojat aktuale të tregut të punës. Më poshtë, prezantohen rezultatet e përmbledhura të këtij hulumtimi për 11 programet studimore të universitetit, përkatësisht për tre variablat në vijim:

- ▶ Lidhja e programeve me tregun e punës;
- ▶ Njohuritë e të diplomuarve për tregun e punës dhe

¹² Shiko raportin: <https://drive.google.com/file/d/1IO1sëqE6O2NROeSZiN8a1hx3DDmqjèTS/view?usp=sharing>

- Nëse UHZ-ja duhet t'i reformojë programet e saj.

Programet e UHZ	UHZ ka programe adekuate për tregun e punës	Të diplomuarit kanë njohuri adekuate për tregun e punës	UHZ duhet të reformojë programet
Menaxhim biznesi - bachelor	43.3%	63.3%	16.7%
Menaxhim biznesi - master	46.7%	45.3%	24 %
Informatika në biznes – master	74%	91%	38%
Menaxhimi i burimeve njerëzore – master	83%	86%	43%
Juridik i përgjithshëm – bachelor	71.9%	82.8%	17.2%
E drejta ndërkombëtare dhe evropianë – master	75 %	90.1%	30.4%
Menaxhment në turizëm, hoteleri dhe mjedis-bach.	91%	88%	44%
Menaxhmenti dhe mjedisi – master	81%	89%	33%
Agro-mjedis dhe agro-ekologji - bachelor	93%	94%	33%
Teknologjia e prodhimit bimor – bachelor	77.8%	86%	43%
Edukimi artistik në interpretim – bachelor	95%	94%	49%

Tabela nr. 8. Rezultatet e studimit të shprehura në përqindje

Burimi: "Assessment on labor market relevance for the existing study programs of the UHZ", 2022

Gjithashtu, ky studim kërkimor vë theks shqetësues sa i përket punësueshmërisë së të diplomuarve të UHZ-së, e cila rezulton të jetë më pak se 50%. Prandaj, kjo çështje duhet të trajtohet jo vetëm nga niveli i programeve individuale, por edhe nga nivelet menaxhuese të universitetit, rekomandon raporti.

Sipas rezultateve të studimit por edhe bazuar në gjendjen aktuale të ekonomisë vendore, mundësitë për punësim janë të kufizuara në Pejë dhe rajon. Raporti sugjeron se UHZ-ja duhet ta hartojë kornizën për krijimin e programeve dhe të diplomuarve profesionistë të cilët do të krijojnë mundësi, përkatësisht aktivitete sipërmarrëse të vetëpunësimit, në vend që të presin punësim nga administrata publike apo nga institucionet shtetërore.

1.4. Vlerësimi bazë për zhvillimin e kapaciteteve institucionale të UHZ

Më 17 nëntor 2021, projekti "HERAS Plus" ka lansuar "Raportin e vlerësimit bazë për universitetin 'Haxhi Zeka', Pejë".¹³ Raporti është një pasqyrë gjithëpërfshirëse e zhvillimit institucional të universitetit, e bërë në nëntë dimensionë të ndryshme, njëri prej të cilëve është tregu i punës. Sipas këtij raporti, përafrimi me tregun e punës është ndër sfidat kryesore të institucioneve të arsimit të lartë të Kosovës, prandaj edhe e UHZ-së. Kjo sfidë përfshin kryesisht punësueshmërinë e të diplomuarve, zhvillimin e aftësive dhe kompetencave të duhura, si dhe zhvillimin e profileve të të diplomuarve, të cilat nevojiten në tregun e punës.

Të dhënat nga sondazhi i vitit 2020, me 1640 të diplomuar në UHZ, tregojnë se vetëm rreth një e katërta e tyre (24.8%) janë të punësuar (nga të cilët 64%, femra). Të dhëna të tilla konfirmojnë punësueshmërinë si një sfidë e të diplomuarve universitarë dhe kjo situatë tregon nevojën e shfaqur që UHZ të përcaktojë më mirë strategjinë dhe të ndër marrë masa për rritjen e punësueshmërisë së të diplomuarve.

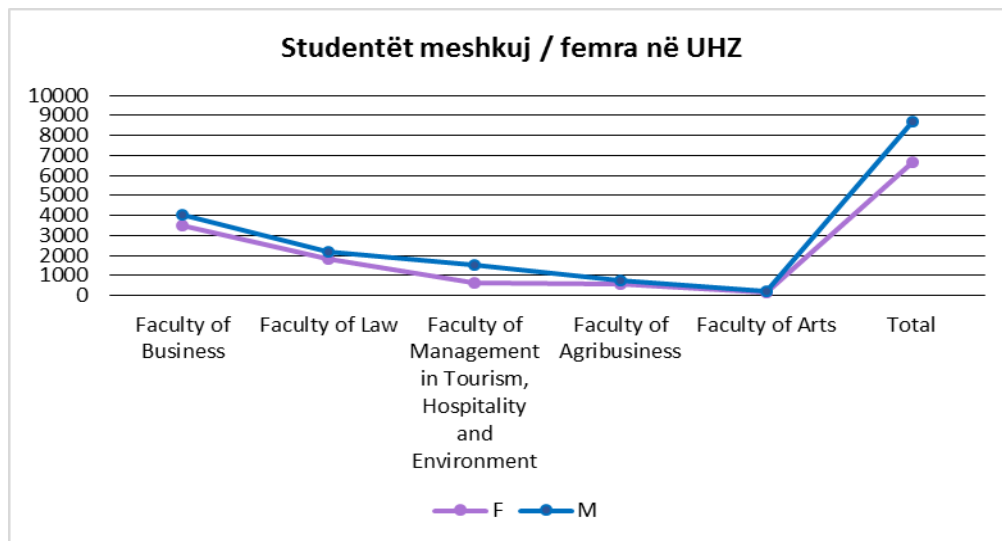
UHZ, përmes "Zyrës së Karrierës", në vazhdimësi po bën përpjekje për të ofruar më shumë mundësi praktike për studentët he për të bashkëpunuar me të diplomuarit e UHZ-së për t'u lidhur më mirë me

¹³ Shiko raportin: https://drive.google.com/file/d/1ru9oFCVvarA_AHSUTB4_1_Km97Jvy_Fa/view

tregun e punës dhe për të adresuar nevojat e tij. Në gusht të vitit 2020 UHZ-ja ka themeluar “Shoqatën Alumni”, si organizatë jofitimprurëse, me qëllim të lidhjes së UHZ-së me të diplomuarit e këtij universiteti. UHZ-ja pret që nisma e tillë për një lidhje më të mirë me tregun e punës të jep rezultate konkrete dhe efekt gjatë viteve të ardhshme.

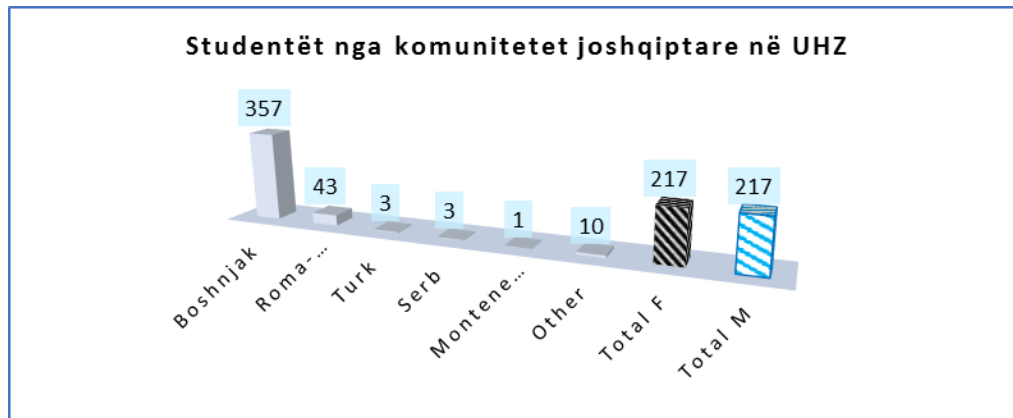
Raporti thekson se shkalla e punësimit të të diplomuarve është ende e vogël. Prandaj, për ta adresuar këtë sfidë, në Planin Strategjik 2023-2026” të UHZ-së janë përfshirë masat konkrete universitare. UHZ ka planifikuar përditësimin e programeve të studimit sipas nevojave të tregut të punës, hartimin e programeve të reja profesionale, si dhe përmirësimin e shërbimeve të orientimit në karrierë. Gjithashtu, në vitin 2022 UHZ-ja ka marrë vendim për të themeluar “Qendrën për Përkrahjen e Bizneseve”, për të përforcuar lidhjen e saj me tregun e punës.

Një nga synimet e Strategjisë së UHZ, ka qenë barazia gjinore. Të dhënat e vitit 2020 për studentët tregojnë se në UHZ numri i studentëve meshkuj është pak më i lartë se ai homologeve të tyre femra. Megjithatë, baraspesha gjinore mes studentëve në UHZ është shumë afër (shiko figurën e mëposhtme).

Grafiku nr. 1. Krahasimi i studentëve të UHZ sipas gjinisë
Burimi: “Baseline Assessment for institutional capacity development at UHZ”, Heras plus, 2021

Sa i përket përkatësisë etnike të studentëve të regjistruar në UHZ, shumica e studentëve joshqiptarë vijnë nga bashkësia etnike boshnjake, pastaj rom, ashkali dhe egjiptase, ndërsa shumë pak prej tyre janë turq, serbë, malazezë etj. Për të dhëna të detajuara shiko figurën e mëposhtme.

Grafiku nr. 2. Studentët sipas përkatësisë kombëtare

Burimi: "Baseline Assessment for institutional capacity development at UHZ", Heras plus, 2021

Rekomandimet e ekspertëve të "Heras Plus" mbi përafrimin e UHZ-së me tregun e punës janë si në vijim:

- ▶ UHZ duhet të përcaktojë më mirë strategjinë për përafrimin me tregun e punës dhe të ndërmarrë masa për rritjen e punësueshmërisë së të diplomuarve të saj. Masa të tilla mund të jenë që praktika të bëhet e detyrueshme për të gjitha programet e studimit dhe caktimi i një numri më të madh të ECTS-ve për praktikë;
- ▶ UHZ duhet të hartojë/zgjerojë listën e partnerëve relevantë të industrisë dhe të krijojë bashkëpunim me ta për ta lehtësuar në vazhdimësi punën praktike dhe punësimin për studentët;
- ▶ UHZ duhet të forcojë rolin e "Zyrës së Karrierës" dhe të përmirësojë shërbimet e saj për të shtrirë dhe ofruar shërbime të orientimit në karrierë për të gjithë studentët në nevojë. Shërbimet e reja mund të jenë, për shembull, shpërndarja e fondeve të vogla për ide konkurruese të studentëve për fillimin e bizneseve të reja dhe ofrimi i mbështetjes drejt pavarësisht të tyre;
- ▶ UHZ mund të krijojë ndërmarrje "spin-off", të cilat do të shërbenin si mbështetëse e ideve novatore të studentëve, si dhe do të gjeneronin të ardhura shtesë për universitetin duke ofruar shërbime për partnerët industrialë.

1.5. Gjetje e përmbledhura

Në pikëpamje shumëdimensionale, bazuar nga informacionet e numërta të analizuara, në formë të përmbledhur rezulton se:

- 1) Përkundër ekzistimit të normës së lartë të papunësisë, që luhet mes 27 dhe 40%varësisht nga burimi i informacionit, ndërmarrjet kosovare në vazhdimësi ankohen për vështirësitë me të cilat ballafaqohen në aspekt të gjetjes së punëtorëve me kualifikime të kërkuara, të nevojshëm për kryerjen e detyrave specifike në profesione të ndryshme;
- 2) Në analizën e realizuar nga dokumente të sipërshënuara rezulton se janë evidentuar mungesa më të mëdha në shkathësi të punëtorëve në sektorin e prodhimit, dhe pikërisht në ato profile të natyrës teknike që në kushte normale adresën e kanë tek shkollimi dhe aftësimi profesional;

- 3) Shkalla e pjesëmarrjes së fuqisë punëtore në tregun e punës është rreth 40%, ndërsa edhe më shqetësuese është pjesëmarrja e femrave, me rreth 17%. Kjo nënkupton se rreth 60% e fuqisë punëtore të moshës 15-64 vjeçare nuk janë aktiv në tregun e punës;
- 4) Sipas Eurostatit, pjesëmarrja e fuqisë punëtore në Kosovë, krahasuar me vendet e BE-së, është rreth 74%;
- 5) Rreth 72% e fuqisë potenciale punëtore mbetet e paangazhuar, gjë që nënkupton një potencial të madh të humbur për Kosovën;
- 6) Pjesëmarrja e fuqisë punëtore mbetet posaçërisht shqetësues në mesin e femrave, vetëm rreth 17% e së cilave janë aktive në tregun e punës, përdërisa mbi 490 mijë figurojnë si joaktive në këtë treg;
- 7) Një e dhënë tjetër shqetësuese është papunësia jashtëzakonisht e lartë në mesin e të rinjve të grup moshës 15-24 vjeçare, 49% e të cilëve figurojnë si të papunë në vitin 2020;
- 8) Këto të dhëna edhe mund të jenë tregues i ndërlidhjes së dobët mes tregut të punës dhe sistemit arsimor në vend, një shqetësim ky i ngritur shumë shpesh nga komuniteti i biznesit në vend;
- 9) Kjo gjendje karakterizohet edhe me dukurinë e punësimit informal. Ajo arsyetohet me faktin e papajtueshmërisë të deklarimeve që bëhen në Trustin Pensional në raport me paraqitjen e numrit të të punësuarve;
- 10) Vështirësi në gjetjen e kadrove të kualifikuara të fuqisë punëtore, të cilët kanë shkathtësitë e nevojshme për të kryer punë të natyrave të ndryshme sipas kërkesës në tregun e punës;
- 11) Hendek strukturor në përgatitjen e fuqisë së shkathtë punëtore që reflekton nevojat e sektorit privat, dukuri e quajtur ndryshe si: “Boshllëku i Shkathtësive”;
- 12) Dukuria e mospërputhjes në mes të kërkesës dhe ofertës në tregun vendor të punës, në veçanti në sektorët e prodhimit, tregtisë dhe shërbimeve profesionale;
- 13) Sipas të dhënave zyrtare për dy vitet e fundit të analizës, punësimi më i lartë rezulton të jetë te kategoria e profesioneve elementare, që nënkupton hartimin e programeve të reja profesionale;
- 14) Domosdoshmëria e joshjes së të rinjve për të studiuar, përmes përmirësimit të infrastrukturës dhe edukimit digjital;
- 15) Barrën e kësaj përgjegjësie duhet ndarë si institucionet arsimore, ashtu edhe bizneset të cilat nuk japin kontribut të mirëfilltë në këtë aspekt;

1.6. Sfidat e arsimit të lartë

Në mënyrë specifike si sfida të arsimit të lartë përcaktohen me sa vijon:

- 1) Mosrespektimi i standardeve të cilësisë në institucionet e arsimit të lartë;
- 2) Mospërshtatja e programeve të studimit me kërkesat e tregut të punës;
- 3) Prania e pamjaftueshme e punës kërkimore-shkencore në institucionet e arsimit të lartë
- 4) Korniza e pakompletuar ligjore për arsimin e lartë;
- 5) Bashkëpunimi joefektiv ndërkombëtar në arsimin e lartë;
- 6) Proporcioni i ulët dhe i pakënaqshëm në raportin personel universitarë / studentë;
- 7) Kapacitete të dobëta administrative dhe infrastrukturë jo adekuate;
- 8) Mungesa e një plani të financimit të bazuar në efikasitet dhe llogaridhënie;

- 9) Rënia e interesimit të të rinjve për studime në arsim e lartë dhe trendi në rritje i dëshirës së të rinjve për të emigruar;
- 10) Nevoja imediate e digjitalizimit të sistemit të edukimit në arsimin e lartë;
- 11) Hartimi i programeve të përbashkëta studimi me institucione ndërkombëtare të arsimit të lartë me mundësi të diplomimit të dyfishtë;
- 12) Profilizimi i universiteteve publike dhe programeve të tyre;
- 13) Krijimi i mekanizmave bashkëpunues me bizneset private dhe mirëmbajtja e lidhjeve;
- 14) Harmonizimi i programeve studimore me nevojat e tregut të punës;
- 15) Rritja e shkallës së punësueshmërisë / vetëpunësimit të të diplomuarve.

Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë për vitet 2019 dhe 2020 (mosha 15 e më shumë) shprehur në përqindje							
	2019			2020			
	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	
Pjesëmarrja e punësimit sipas profesioneve (%)							
Menaxherët	9.5	6.2	8.8	9.9	6.3	9.0	
Profesionistët	11.0	32.5	15.9	11.4	33.4	16.8	
Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë	5.5	7.8	6.0	5.7	7.7	6.2	
Punëtorë zyrash dhe asistentë	4.6	10.2	5.9	5.0	11.1	6.5	
Punëtorë për shërbim dhe shitje	23.5	22.6	23.3	23.8	21.5	23.2	
Punëtorë të kualifikuar (aftësuar) në bujqësi, pylltari dhe peshkatari	3.0	1.9	2.8	2.7	2.3	2.6	
Punëtorë të zejeve dhe profesion. të ngjashme	11.8	6.4	10.6	11.6	4.9	10.0	
Operatorët dhe instaluesit në fabrika e makina	7.2	0.6	5.7	7.2	0.7	5.6	
Profesionet elementare	23.8	11.7	21.1	22.7	12.1	20.1	
Gjithsej	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Tabela nr. 9. Shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës, shprehur në përqindje. Burimi: ASK, 2022

2. Analiza e konkurrencës si pjesë e planit strategjik

2.1. IAL-të publike dhe private

Sipas të dhënave zyrtare të MASHTI-t, sistemi i arsimit të lartë në Kosovë në vitin akademik 2020/21, përbëhet nga 24 institucione të akredituara, prej të cilave 9 institucione janë publike dhe 15 private. Këtij numri duhet shtuar edhe Universitetin e Mitrovicës së Veriut, i cili ofron programe në gjuhën serbe. Me këtë numër të institucioneve të arsimit të lartë, Kosova vazhdon të mbetet një ndër vendet me numrin më të madh të institucioneve të arsimit të lartë për 1 milion banorë. Institucionet e akredituara të arsimit të lartë në Kosovë, në vitin akademik 2020/2021, ofrojnë 400 programe të studimit, prej të cilave 236 programe të studimit janë të nivelit baçelor, 156 programe të studimit janë të nivelit master dhe 8 programe të studimit të nivelit të doktoratës.¹⁴

Në vijim prezantohet tabela e IAL-ve publike dhe private të akredituara në Kosovë, sipas njësive akademike. Për shkak se UHZ ka 5 njësi akademike, në tabelë përfshihen vetëm njësitë akademike / fakultetet e IAL-ve tjera të ngjashme me ato të UHZ-së, pavarësisht numrit të tyre. Në këtë mënyrë mundësohet krahasimi i të gjitha IAL-ve që ofrojnë studime të organizuara nëpër njësitë e tyre akademike, gjegjësisht nëpër fakultete përkatëse. Disa nga IAL-të private (kolegjet) nuk janë të organizuara sipas njësive akademike, prandaj jepen shënime sipas fushës së studimit të programeve të tyre. Gjithashtu, në tabelë përfshihen vetëm IAL-të, të cilat kanë programe të ngjashme me ato të UHZ-së dhe të cilat konsiderohet se mund të kenë ndikim konkurrues me programet e UHZ-së. Megjithatë, ndikim më të theksuar kanë të gjitha programet e ngjashme që ofrohen në qytetet e regionit të Dukagjinit, për shkak të distancës relativisht të shkurtër me Pejë.

Tabela nr.1 Krahasimi i UHZ me IAL-të sipas njësive akademike

	Fakulteti i Biznesit	Fakulteti i MTHM –së	Fakulteti Juridik	Fakulteti i Agrobiznesit	Fakulteti i Arteve – dega e muzikës
1	UNIVERSITETI I PRISHTINËS				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	Fakulteti i Bujqësisë	Fakulteti i Artit – Dega e muzikës
2	UNIVERSITETI “UKSHIN HOTI” PRIZREN – 6 FAKULTETE				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	X	X
3	UNIVERSITETI “ISA BOLETINI” MITROVICË				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	Fakulteti i Teknologjisë Ushqimore	X
4	UNIVERSITETI “KADRI ZEKA” GJILAN				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	X	X
5	UNIVERSITETI I SHKENCAVE TË APLIKUARA NË FERIZAJ				
	Fakulteti i Menaxhmentit	Fakulteti i Turizmit dhe Ambientit	X	X	Fakulteti i Arteve të Aplikuara
6	UNIVERSITETI “FEHMI AGANI” GJAKOVË				
	X	X	X	X	X

¹⁴ Strategjia e arsimit 2022-2026 / <https://masht.rks-gov.net/strategjia-e-arsimit2022-2026/>

6	KOLEGJI AAB – PRISHTINË				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	X	Fakulteti i Arteve
6.1.	Kolegji AAB me Degë në: Gjakovë				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	X	X
6.2	Kolegji AAB me Degë në: Ferizaj				
	Fakulteti Ekonomik	X	Fakulteti Juridik	X	Fakulteti i Arteve
7	KOLEGJI UBT - KAMPUSI KRYESOR - PRISHTINË				
	Fakulteti Menaxhment, Biznes dhe Ekonomi	X	Fakulteti Juridik	Fakulteti i Agrokulturës	Fakulteti i Arteve
7.1.	Kolegji UBT Kampusi në: Pejë - ofrohen të gjitha programet varësisht nga interesimi i studentëve. Programet konkurrencte janë nga fusha e menaxhimit dhe biznesit në të dy nivelet.				
7.2.	Kolegji UBT kampusi në Prizren - ofrohen të gjitha programet varësisht nga interesimi i studentëve				
7.3	Kolegji UBT kampusi në Lipjan - ofrohen të gjitha programet varësisht nga interesimi i studentëve				
7.4	Kolegji UBT kampusi në Gjiilan – ofrohen të gjitha programet varësisht nga interesimi i studentëve				
8	KOLEGJI UNIVERSUM – PRISHTINË				
	Programe nga fusha e biznesit dhe menaxhmentit	X	Programe nga fusha e juridikut	X	X
8.1.	Kolegji Universum – Kampusi në Gjakovë – sipas AKA anjë nga programet e akredituara nuk ofrohen në Gjakovë.				
8.2.	Kolegji Universum – Kampusi në Ferizaj – ofrohen disa programe të ngjashme por për shkak të largësisë gjeografike nuk konsiderohet si konkurrentë i drejtëpërdrejt.				
9	KOLEGJI BIZNESI – PRISHTINË				
	<i>Kolegji ofron programe të akredituara nga fusha ekonomike dhe juridike. Nuk organizohet në njësi akademike.</i>				
	Programe nga fusha e ekonomisë	X	Programe nga fusha e juridikut	X	X
9.1	Kolegji Biznesi – dega në Gjakovë - ofrohen të gjitha programet varësisht nga interesimi i studentëve				
9.2	Kolegji Biznesi – dega në Prizren - ofrohen të gjitha programet varësisht nga interesimi i studentëve				
10	KOLEGJI DARDANIA – PRISHTINË				
	Nuk ka evidencë mbi njësitë akademike apo programet e akredituara. Nuk ka ende vendim të akreditimit institucional, sipas AKA-së.				
11	KOLEGJI ISPE – PRISHTINË				
	<i>Kolegji ofron programe të akredituara nga fusha ekonomike dhe juridike. Nuk organizohet në njësi akademike.</i>				
	Programe nga fusha e ekonomisë	X	Programe nga fusha juridike	X	X
11	KOLEGJI IBC-M – MITROVICË				
	<i>Kolegji ofron programe të akredituara nga fusha ekonomike dhe juridike. Nuk organizohet në njësi akademike.</i>				
	Programe nga fusha e ekonomisë		Programe nga fusha e juridikut	Programe nga fusha e bujqësisë	
12	KOLEGJI RIINVEST - PRISHTINË				

	<i>Kolegji ofron programe të akredituara nga fusha ekonomike dhe juridike. Nuk organizohet në njësi akademike.</i>				
	Programe nga fusha e ekonomisë	X	X	X	X
13	Kolegji Pjeter Budi				
	Programe nga fusha e ekonomisë	X	X	X	X
14	Tempulli Academy				
	X	X	X	X	X
15	RIT Kosovo (A.U.K) College				
	Programe nga fusha e ekonomisë	X	X	X	Programe nga fusha e arteve

Burimi: UHZ, 2022

2.2. Universiteti “Haxhi Zeka”

UHZ ka gjithsej 17 programe të akredituara, të cilat janë pjesë e 5 njësive akademike: Fakulteti i Biznesit, Fakulteti i MTHM –së, Fakulteti Juridik, Fakulteti i Agrobiznesit dhe Fakulteti i Arteve - Dega e muzikës. Si konkurrentë të drejtpërdrejt të UHZ-së konsiderohen të gjitha IAL-të (publike dhe private) që operojnë dhe ofrojnë studime/programe të ngjashme në regjionin e Dukagjinit, përkatësisht në qytetet: Pejë, Gjakovë dhe Prizren. Më tej, ndërkaq, konkurrent mbetet Universiteti i Prishtinës, si lider i arsimit të lartë në Kosovë. Prandaj, programet e studimit të UHZ-së do të krahasohen me UP-në dhe me institucionet e tjera të arsimit të lartë që ofrojnë programe konkurrense në rajonin e Dukagjinit.

Tabela nr.2 Programet e akredituara të UHZ-së

Nr.	Programet e studimit të vlerësuara gjatë vitit 2022	Numri i studentëve të aprovuar nga KSHC	Periudha kohore e riakreditimit	Vendimi
FAKULTETI I BIZNESIT				
1	Menaxhim Biznesi, BSc (në gjuhë shqipe dhe boshnjake) Specializimet: • Banka dhe Financa • Administrim Biznesi	150 (në gjuhën shqipe) 50 (në gjuhën boshnjake)	5 vjet 2022-2027	Ref: 1036/22 02.08.2022
2	Menaxhim Biznesi, MSc (në gjuhë shqipe dhe boshnjake) Specializimet: • Kontabilitet dhe Auditim • Banka dhe Financa • Menaxhim Biznesi	120 (në gjuhën shqipe) 30 (në gjuhën boshnjake)	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Menaxhim i Burimeve Njerëzore, MSc	60	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
4	Informatika në Biznes, MSc	60	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
FAKULTETI I MENAXHIMIT NË TURIZËM, HOTELIERI DHE MJEDIS				
1	Menaxhim në Turizëm, Hotelieri dhe Mjedis, BSc • Menaxhim në Turizëm	50	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022

	<ul style="list-style-type: none"> Menaxhim në Hotelieri Menaxhim në Mjedis 			
2	Menaxhimi në Turizëm, BSc (gjuhë boshnjake)	30	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Menaxhim Mjedis, MSc	25	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
FAKULTETI JURIDIK				
1	E Drejta Ndërkombëtare dhe Evropiane, LLM	60	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
FAKULTETI I AGROBIZNESIT				
1	Teknologji e Prodhimit Bimor, BSc	50	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
2	Agromjedis dhe Agroekologji, BSc	50	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Teknologji Ushqimore, BSc	60	2022-2025	Ref: 1778/22 20.10.2022
4	Sistemet e Qëndrueshme të Prodhimit Ushqimor, MSc	25	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021
FAKULTETI I ARTEVE				
1	Edukim Artistik në Interpretim, BA	20	2022-2025	Ref: 944/22 18.07.2022
2	Edukim Muzikor, MA	5	5 vjet 2022-2027	Ref: 944/22 18.07.2022
3	Edukim në Muzikë, BA	25	2021-2024	Ref: 3025/21 12.08.2021

Burimi: UHZ, 2022

Në kuadër të Planit Strategjik 2023-2026, UHZ-ja është përcaktuar për profilizim të programeve dhe të institucionit. Meqenëse Peja dhe rajoni i saj është e njohur për traditën në biznes, agrobiznes, art, kulturë dhe turizëm, UHZ i ka orientuar programet e studimit drejt tyre, në mënyrë që të jetë në gjendje t'u përgjigjet nevojave të tregut të punës. Përafrimi me tregun e punës dhe nevojat e saj është planifikuar të reflektohet në programet me orientim kah biznesi dhe ndërmarrësia, të cilat besohet se do ta përforcojnë pozitën e saj përballë rivalëve të tjerë publikë ose privatë, konkurrentë në arsim e lartë.

2.3. Universiteti "Hasan Prishtina" - Prishtinë

Universiteti i Prishtinës i ka 14 fakultete, të gjitha me vendndodhje në Prishtinë. Programet e UP-së, të ngjashme me ato të UHZ-s, të cilat potencialisht mund t'i bëjnë konkurrencë UHZ-së, jepen në vijim, në katër fakultete homologe me UHZ-në. Edhe pse programet mund të jenë të njëjta ose të ngjashme me ato të UHZ-së, nuk konsiderohet si konkurrente e drejtpërdrejtë për shkak të largësisë gjeografike të Prishtinës nga Peja prej rreth (90 km). Sidoqoftë, për shkak të tendencës së mundshme të të rinjve për të studiuar në Prishtinë, një numër i të rinjve migrojnë nga qyteti i Pejës dhe nga rajoni i Dukagjinit. Sidoqoftë, nuk ka të dhëna për një numër të tillë të lëvizjeve brenda vendit për qëllime studimi.

Në përgjithësi, UP me programet e saj është një konkurrent për të gjitha IAL publike dhe private në tërë vendin për shkak të traditës, emrit, personelit me reputacion dhe vendndodhjes së njësive të saj akademike në Prishtinë, si kryeqendër e Kosovës. Për të gjitha IAL-të që veprojnë në rajonin e Prishtinës, UP është konkurrent i fortë për programet e njëjta apo të ngjashme. Në tabelën e mëposhtme, programet e UP-së që konsiderohen se kanë ndikim latent rivaliteti me programet e UHZ-së janë të shënuara me ngjyrë të kuqe, për t'u dalluar.

Tabela nr.3 Programet e akredituara të UP "Hasan Prishtina" – Prishtinë

UNIVERSITY OF PRISHTINA "HASAN PRISHTINA"						
Faculty of Economics						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Accounting	Prishtinë	BSc	180	150	9/30/2023
2	Banking, Finances and Accounting	Prishtinë	BSc	180	300	9/30/2023
3	Banking, Finances and Accounting	Prishtinë	MSc	120	120	9/30/2023
4	Economy	Prishtinë	BSc	180	200	9/30/2023
5	Economy	Prishtinë	MSc	120	80	9/30/2023
6	Management	Prishtinë	BSc	180	350	9/30/2023
7	Management	Prishtinë	MSc	120	120	9/30/2023
8	Marketing	Prishtinë	BSc	180	200	9/30/2023
9	Marketing	Prishtinë	MSc	120	80	9/30/2023
10	Applied Economics and Management	Prishtinë	BSc	180	50	9/30/2025
11	Money, Banking, Finance and Insurance	Prishtinë	MSc	120	30	9/30/2023
Faculty of Agriculture and Veterinary						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Agricultural Economics	Prishtinë	BSc	180	100	9/30/2024
2	Agriculture and Food Economics	Prishtinë	MSc	120	20	9/30/2024
3	Applied Animal Sciences	Prishtinë	MSc	120	20	9/30/2024
4	Animal Production	Prishtinë	BSc	180	70	9/30/2024
5	Plant Sciences	Prishtinë	MSc	120	15	9/30/2026
6	Food Technology ëith Biotechnology	Prishtinë	BSc	180	100	9/30/2024
7	Plant Production	Prishtinë	BSc	180	100	9/30/2024
8	Plant Protection-Phytomedicine	Prishtinë	MSc	120	20	9/30/2024
9	Veterinary Medicine	Prishtinë	DVM	300	20	9/30/2024
10	Pomology and Viticulture	Prishtinë	MSc	120	20	9/30/2024
11	Urban Agriculture	Prishtinë	MSc	120	20	9/30/2023
Faculty of Arts						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Product Design	Prishtinë	BA	180	10	9/30/2024
2	Dramatic Arts	Prishtinë	BA	240	60	9/30/2024
3	Bachelor of Music in Performance	Prishtinë	BMus	240	50	9/30/2026
4	Dramatic Arts	Prishtinë	MA	60	40	9/30/2024
5	Master of Music in Performance	Prishtinë	MMus	60	40	9/30/2024
6	Visual Arts	Prishtinë	BA	240	50	9/30/2024
7	Bachelor of Music	Prishtinë	BMus	240	27	9/30/2024
8	Visual Arts	Prishtinë	MA	60	50	9/30/2024
9	Master of Music in Music Education	Prishtinë	MMus	120	30	9/30/2024
10	Master of Music in Composition	Prishtinë	MMus	120	6	9/30/2024
Faculty of Laë						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until

1	International Laë	Prishtinë	Dr.Sc	180	10	9/30/2023
2	Laë	Prishtinë	LLB	240	900	9/30/2023
3	Contracts and Commercial Laë	Prishtinë	LLM	60	70	9/30/2023
4	Penal Laë	Prishtinë	LLM	60	70	9/30/2023
5	Constitutional and Administrative Laë	Prishtinë	LLM	60	70	9/30/2023
6	Financial Laë	Prishtinë	LLM	60	70	9/30/2023
7	Civil and Property Laë	Prishtinë	LLM	60	70	9/30/2023
8	International Laë	Prishtinë	LLM	60	70	9/30/2023
9	Constitutional and Administrative Laë	Prishtinë	Dr.Sc	180	10	9/30/2023
10	Advanced European Studies	Prishtinë	LLM	60	30	9/30/2023

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Nga të dhënat e paraqitura në tabelën e mësipërme, identifikohen 12 programe, të cilat emërtohen ngjashëm / përafërt me ato të UHZ-së, sipas njësive akademike. Më saktësisht, 3 në Fakultetin e Biznesit, 3 sosh në Fakultetin e Agrobiznesit, 4 në Fakultetin e Arteve dhe programe në Fakultetin Juridik. Ndërsa, programet e Fakultetit të Turizmit, Hotelarisë dhe Mjedisit të UHZ-së nuk kanë fare konkurrencë, pasi që UP nuk ka programe të tilla. Kjo pikë është përparësi për UHZ-në. Një tjetër përparësi për UHZ-në, po ta krahasojmë me konkurrentët paraqesin programet në gjuhën boshnjake. Sidoqoftë, UP konsiderohet si lider i IAL-ve në Kosovë për shkak të potencialit të lartë konkurrues, në radhë të parë për të gjitha IAL-të që operojnë në Prishtinë dhe regjion, e më pastaj edhe në tërë vendin.

Programet e UP-së që janë të ngjashme dhe që potencialisht mund t'i bëjnë konkurrencë UHZ-së, jepen në vijim sipas fakulteteve homologe me ato të UHZ-së:

1. Fakulteti Ekonomik

- ▶ Menaxhment - baçelor;
- ▶ Menaxhment - master;
- ▶ Paraja, Banka, Financa dhe Sigurime – master;

2. Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinarisë

- ▶ Ekonomia e Bujqësisë - bachelor;
- ▶ Ekonomia e Bujqësisë dhe Ushqimit - master;
- ▶ Teknologji Ushqimore me Bioteknologji - bachelor;

3. Fakulteti i Arteve

- ▶ Bachelor i Muzikës në Performim – bachelor në muzikë;
- ▶ Master i Muzikës në Performim - master;
- ▶ Bachelor i Muzikës – Bach i muzikës;
- ▶ Master i Muzikës në Edukim Muzikor - master;

4. Fakulteti Juridik

- ▶ E Drejta Ndërkombëtare - LLM;
- ▶ Juridik - LLB;

2.4. Universiteti “Isa Boletini” – Mitrovicë

Universiteti i Mitrovicës ka gjithsej 18 programe të akredituara, nga të cilat vetëm 2 janë të ngjashme me programet e UHZ. Kampusi universitar ka ndërtesa të reja, konvikt dhe hapësirë të mjaftueshme për studentë. Largësia gjeografike e Mitrovicës nga Peja është rreth 70 km. Prandaj programet e ngjashme me ato të UHZ-së nuk shihen me peshë konkurruese. Konsiderohet se konkurrent i drejtpërdrejt i programeve të tij studimore është kolegji IBCM dhe UP-ja. Programet që kanë ndikim të lehtë të konkurrencës me ato të UHZ-së janë të shënuara me të kuqe.

Tabela nr.4 Programet e akredituara të Universitetit “Isa Boletini” – Mitrovicë

University of Mitrovica "Isa Boletini"						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Technology	Mitrovicë	Bsc	180	100	9/30/2025
2	Technology	Mitrovicë	Msc	120	20	9/30/2025
3	Food Engineering and Technology	Mitrovicë	Bsc	180	100	9/30/2025
4	Food Engineering and Technology	Mitrovicë	Msc	120	30	9/30/2022
5	Mineral Deposits	Mitrovicë	Msc	120	10	9/30/2025
6	Mining	Mitrovicë	Bsc	180	60	9/30/2025
7	Mining	Mitrovicë	Msc	120	15	9/30/2025
8	Geology	Mitrovicë	Bsc	180	60	9/30/2024
9	Hydrogeology and Engineering Geology	Mitrovicë	Msc	120	15	9/30/2024
10	Materials and Metallurgy	Mitrovicë	Bsc	180	20	9/30/2024
11	Materials and Metallurgy	Mitrovicë	Msc	120	10	9/30/2024
12	Economics Engineering	Mitrovicë	Msc	120	30	9/30/2022
13	Economics Engineering	Mitrovicë	Bsc	180	160	9/30/2024
14	Production Engineering	Mitrovicë	Bsc	180	100	9/30/2024
15	Laë	Mitrovicë	LLB	240	80	9/30/2024
16	Primary Education	Mitrovicë	BA	240	60	9/30/2024
17	Business and Management	Mitrovicë	BA	180	60	9/30/2025
18	Computer Science and Engineering	Mitrovicë	BSc	180	160	9/30/2024

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Nga 18 programe sa ka gjithsej Universiteti i Mitrovicës, vetëm 2 programe janë të ngjashme me ato të UHZ-së, që të dyja në nivelin baçelor të studimit:

- Juridik i përgjithshëm dhe
- Biznes dhe Menaxhment.

2.5. Universiteti “Ukshin Hoti” - Prizren

Universiteti “Ukshin Hoti” me seli në Prizren ka gjashtë njësi akademike me 20 programe studimi, në nivelin baçelor dhe master. Disa nga programet janë në gjuhën boshnjake dhe turke. Prizreni gjendet në regjionin e Dukagjinit, përderisa largësia nga Peja është rreth 70 km.

Tabela nr. 5. Programet e akredituara të universitetit “Ukshin Hoti” – Prizren

University of Prizren "Ukshin Hoti"						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Business Administration	Prizren	MSc	120	80	9/30/2023
2	Business Administration	Prizren	Bsc	180	150	9/30/2025
4	English Language and Literature	Prizren	BA	240	120	9/30/2026

5	General Laë	Prizren	LLB	240	180	9/30/2027
6	International Management	Prizren	BSc	180	200	9/30/2025
7	Computer Science and Communication Technologies	Prizren	Msc	120	45	9/30/2024
D	Information Technologies and Telecommunication	Prizren	BSc	180	180	9/30/2027
15	Preschool Education	Prizren	BA	240	95	9/30/2024
16	Primary Education	Prizren	BA	240	70	9/30/2024
17	Forest and Environmental Sciences	Prizren	BSc	180	50	9/30/2024
18	Agribusiness	Prizren	BSc	180	80	9/30/2024
19	German Language and Literature	Prizren	BA	180	100	9/30/2024
20	Agribusiness Management	Prizren	MSc	120	15	9/30/2024
21	Albanian Language and Literature	Prizren	BA	240	40	9/30/2024

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Nëntë programe (të shenjura në tabelën e sipërme) janë të ngjashme ose të përafërta me programet studimore të UHZ-së, të shpërndara sipas fushës së studimit, gjegjësisht njëjive akademike në të dy nivelet e studimit. 4 nga këto programe janë të ngjashme me ato të Fakultetit të Biznesit, 2 programe me ato të Fakultetit të Agrobiznesit, 1 me Fakultetin Juridik dhe 1 program i ngjashëm me atë të Fakultetit të Menaxhmentit në Turizëm, Hoteleri dhe Mjedis, të cilat listohen si në vijim:

- ▶ Administrim Biznesi – baçelor;
- ▶ Administrim Biznesi – master;
- ▶ Juridik i Përgjithshëm – baçelor;
- ▶ Menaxhment Ndërkombëtar - baçelor;
- ▶ Shkenca Kompjuterike dhe Teknologji Komunikimi - master;
- ▶ Teknologjitë e Informacionit dhe Telekomunikimi - baçelor;
- ▶ Shkenca e Pyjeve dhe të Mjedisit-baçelor;
- ▶ Agrobiznes - baçelor;
- ▶ Menaxhim në Agrobiznes - master;

Për të dyja universitetet, UHZ-në dhe UPZ-në janë të rëndësishme programet në gjuhën boshnjake në raport me IAL-të e tjera në regjionin e Dukagjinit. Programet e Fakultetit të Arteve paraqesin përparësi në raport me Universitetin e Prizrenit, pasi që ajo nuk ofron të tilla.

2.6. Kolegji “AAB”

Studimet në kolegjin “AAB” zhvillohen në 14 fusha studimi, të shpërndara nëpër fakultete përkatëse. Në kuadër të këtyre fakulteteve, veprimtarinë e vet e zhvillojnë 50 programe në nivelin bachelor dhe në nivelin master të studimeve. Përveç programeve të rregullta, ofrohen edhe programe për studentë pa shkëputje nga puna. Kolegji është i shpërndarë në 3 kampuse: Prishtinë, Ferizaj dhe Gjakovë. Dega në Gjakovë është gjeografikisht më afër Pejës (36 km) dhe konsiderohet se është konkurrent i drejtëpërdrejt i UHZ-së. Në këtë degë organizohen studime në 2 programe të ngjashme me ato të UHZ-së, të cilat konsiderohen me potencial të lartë rivaliteti. Ato janë:

- ▶ Marketing dhe Administrim Biznesi – Dega Gjakovë / bachelor, me kuotë 80;
- ▶ Juridik i Përgjithshëm – Dega Gjakovë / bachelor, me kuotë 80.

Programet e tjera të kolegjit që janë të ngjashme dhe që potencialisht mund t'i bëjnë konkurrencë UHZ-së, e të cilat organizohen në kampusin e Prishtinës, jepen në tabelën vijuese (të shënuara me të kuqe).

Tabela nr. 6. Programet e akredituara të kolegjit "AAB"

AAB College						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Banking, Finances and Accounting	Prishtinë	BA	180	200	9/30/2024
2	Management and Informatics	Prishtinë	BSc	180	180	9/30/2023
3	Child Care and Ëelfare	Prishtinë	BA	240	250	9/30/2024
4	Child Care and Ëelfare	Ferizaj	BA	240	75	9/30/2024
5	English Language	Prishtinë	BA	180	180	9/30/2025
6	English Language	Gjakovë	BA	180	40	9/30/2025
7	Graphic Design	Prishtinë	MA	120	30	9/30/2024
8	Laë	Prishtinë	LLB	240	320	9/30/2025
9	Laë	Ferizaj	LLB	240	80	9/30/2025
10	Laë	Gjakovë	LLB	240	80	9/30/2025
11	Marketing and Business	Prishtinë	BA	180	150	9/30/2026
12	Marketing and Business	Gjakovë	BA	180	80	9/30/2026
13	Marketing and Business Management	Prishtinë	MA	120	200	9/30/2025
14	Mass Communication	Prishtinë	BA	180	150	9/30/2027
15	Mass Communication	Prishtinë	MA	120	60	9/30/2027
16	Musicology	Prishtinë	BA	240	30	9/30/2025
17	Nursing	Prishtinë	BSc	180	250	9/30/2023
18	Painting and Visual Arts	Prishtinë	BA	180	50	9/30/2025
19	Physical Education and Sports	Prishtinë	BA	240	150	9/30/2025
20	Psychology	Prishtinë	BA	180	300	9/30/2027
21	Public Administration	Prishtinë	BA	180	240	9/30/2024
22	Public Administration	Ferizaj	BA	180	80	9/30/2024
23	Public Administration	Prishtinë	MA	120	120	9/30/2027
24	Fashion Design	Prishtinë	BA	180	120	9/30/2026
25	Graphic Design and Visual Arts	Prishtinë	BA	180	120	9/30/2024
26	Radiology Technician	Prishtinë	BA Professional	180	100	9/30/2025
27	Dentistry	Prishtinë	Dr. Dent. (integ)	360	30	9/30/2025
28	Architecture	Prishtinë	BSc	180	180	9/30/2025
29	Architecture	Prishtinë	MSc	120	60	9/30/2024
30	Computer Science	Prishtinë	MSc	120	80	9/30/2027
31	Computer Science	Prishtinë	BSc	180	200	9/30/2025
32	Management	Prishtinë	MA	120	200	9/30/2023
33	Physical Education and Sports	Prishtinë	MA	60	70	9/30/2025
34	Banking and Finance	Prishtinë	MSc	120	120	9/30/2027
35	Criminal Laë	Prishtinë	LLM	60	35	9/30/2025
36	Civil Laë	Prishtinë	LLM	60	100	9/30/2025
37	Cyber Security	Prishtinë	BA Professional	180	70	9/30/2027
38	Health Management	Prishtinë	MSc	120	120	9/30/2025
39	Programming	Prishtinë	BA Professional	180	125	9/30/2024
40	Programming	Ferizaj	BA Professional	180	90	9/30/2025
41	Accounting and Auditing	Prishtinë	MA	120	150	9/30/2024
42	Mental Health	Prishtinë	MSc	120	40	9/30/2024
43	Psychology	Ferizaj	BA	180	100	9/30/2024
44	Nursing	Ferizaj	BSc	180	80	9/30/2024

45	Nursing	Gjakovë	BSc	180	60	9/30/2024
46	Fitness and Nutrition	Prishtinë	MA	60	50	9/30/2024
47	Management, Business and Economics	Ferizaj	BA	180	200	9/30/2025
48	Game design and animation	Prishtinë	BA	180	50	9/30/2025
49	Media Production	Prishtinë	BA Professional	180	50	9/30/2025
50	Constitutional Administrative Laë	Prishtinë	LLM	60	60	9/30/2025

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Nga programet e veçuara, përveç 2 programeve të identifikuara në degën e Gjakovës, ekzistojnë edhe 6 programe të ngjashme me programet e UHZ-së, të cilat organizohen në kampusin e Prishtinës. Megjithëse, potenciali konkurrues i këtyre programeve konsiderohet të jetë i lehtë për shkak të largësisë gjeografike, UHZ duhet të merr parasysh për të modifikuar / ndryshuar programet plotësisht identike, në mënyrë që të jenë në harmoni me planifikimin strategjik për profilizim të programeve. Programet e ngjashme që ofrohen nga AAB janë:

- ▶ Banka, Financa dhe Kontabilitet – bachelor;
- ▶ Menaxhment dhe Informatikë – bachelor;
- ▶ Banka dhe Financa – master;
- ▶ Marketing dhe Menaxhim Biznesi – master;
- ▶ Menaxhment – master;
- ▶ Kontabilitet dhe Auditim – master;

Përparësi e dukshme e UHZ-së është se kolegji “AAB” nuk ka kampus në Pejë, nuk ofron studime në gjuhën boshnjake dhe aplikon tarifa të konsiderueshme për studentë. Megjithatë, ajo ofron 2 programe në Degën e Gjakovës. Përparësi e kolegjit është infrastruktura moderne, pajisjet digjitale dhe ambienti atraktiv për studentë.

2.7. Kolegji “UBT”

“UBT” aktualisht ka 53 programe të akredituara me rreth 150 specializime të ndryshme studimi, mbi 200 laboratorë të ndryshëm, poliklinikën, qendrat më të mëdha në rajon për teknologji dhe inovacion, qendrën 5G, qendrën e realitetit virtual dhe të shtuar, fabrikat e mençura, serat bujqësore, kopshtin botanik, infrastrukturën e modernizuar sportive e rekreative, kampuse në shumicën e qendrave kryesore në Kosovë, si dhe Hub-et më të mëdha teknologjike në Prishtinë dhe Prizren. Këto karakteristika e bëjnë këtë kolegji një rival të fortë për të gjitha IAL-të në Kosovë. Degët e saj në Pejë dhe në Prizren e bëjnë konkurrente të drejtpërdrejtë me UHZ-në sa u përket programeve të ngjashme apo të përafërta studimi. Megjithatë, pjesa dërmuese e programeve janë nga kampusi kryesor i kolegjit, në Prishtinë. Në vijim jepet tabela me të gjitha programet e saja studimore sipas degëve në të cilat organizohen studimet.

Tabela nr.7 Programet e akredituara të kolegjit “UBT”

UBT College						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Business Administration	Pejë	BSc	180	65	9/30/2024
2	Architecture and Spatial Planning	Prishtinë	BSc	180	250	9/30/2026
3	Architecture and Spatial Planning	Ferizaj	BSc	180	40	9/30/2024
4	Architecture and Spatial Planning	Prizren	BSc	180	80	9/30/2024
5	Architecture and Spatial Planning	Prishtinë	MSc	120	100	9/30/2026
6	Arts and Digital Media	Prishtinë	BSc	180	50	9/30/2027

7	Integrated Design	Prishtinë	BA	180	70	9/30/2024
8	Advanced Integrated Design	Prishtinë	MA	120	50	9/30/2023
9	Civil Laë and Property Rights	Prishtinë	LLM	60	50	9/30/2027
10	International and European Business Laë	Prishtinë	LLM	60	25	9/30/2023
11	Criminal Laë	Prishtinë	LLM	60	25	9/30/2024
12	Pharmacy	Prishtinë	MpH	300	50	9/30/2024
13	English	Prishtinë	BA	180	100	9/30/2024
14	Nursing	Prishtinë	BSc	180	150	9/30/2023
15	Agriculture and Envirovmental Engineering	Prishtinë	BSc	180	100	9/30/2025
16	Civil Engineering and Infrastructure	Prishtinë	MSc	120	150	9/30/2024
17	Laë	Prishtinë	LLB	240	60	9/30/2023
18	Laë	Prizren	LLB	240	50	9/30/2023
19	Media and Communication	Prishtinë	BA	180	100	9/30/2024
20	Media and Communication	Prishtinë	MA	120	50	9/30/2024
21	Mechatronics Engineering	Prishtinë	MSc	120	50	9/30/2025
22	Mechatronics Engineering	Prishtinë	BSc	120	140	9/30/2025
23	Management, Business and Economics	Prishtinë	BSc	180	250	9/30/2023
24	Management, Business and Economics	Prishtinë	MSc	120	160	9/30/2023
25	Management, Business and Economics	Ferizaj	BSc	180	70	9/30/2025
26	Management, Business and Economics	Pejë	BSc	180	70	9/30/2023
27	Management, Business and Economics	Prizren	BSc	180	70	9/30/2024
28	Modern Music, Digital Produc. and Management	Prishtinë	BA	180	30	9/30/2027
29	Modern Music, Digital Produc. and Management	Prishtinë	MA	120	50	9/30/2024
30	Public Policy and Management	Prishtinë	MA	120	100	9/30/2023
31	Psychology	Prishtinë	BSc	180	60	9/30/2023
32	Public Health and Management	Prishtinë	MSc	120	50	9/30/2024
33	Food Science and Technology	Prishtinë	MSc	120	100	9/30/2025
34	Computer Science and Engineering	Prishtinë	BSc	180	550	9/30/2027
35	Computer Science and Engineering	Prizren	BSc	180	150	9/30/2027
36	Computer Science and Engineering	Prishtinë	MSc	120	100	9/30/2027
37	Political Sciences	Prishtinë	BA	180	50	9/30/2024
38	Political Science	Prishtinë	MA	120	50	9/30/2023
39	Sport Science and Movement	Prishtinë	BSc	180	30	9/30/2024
40	Food Science and Technology	Prishtinë	BSc	180	100	9/30/2024
41	Food Science and Biotechnology	Prizren	BSc	180	40	9/30/2024
42	Information Systems	Prishtinë	BSc	180	150	9/30/2026
43	Information Systems and Management	Prishtinë	MSc	120	100	9/30/2026
44	Stomatology	Prishtinë	Dr.Dent.	360	25	9/30/2025
45	Security Studies	Prishtinë	BA	180	50	9/30/2024
46	Dental Technician	Prishtinë	BSc	180	40	9/30/2024
47	Urbanism and Development	Joint Degree	MSc	120	100	9/30/2024
48	Health and Physical Activity	Prishtinë	MSc	120	30	9/30/2025
49	Medical Biochemistry	Prishtinë	BSc	180	50	9/30/2025
50	Paramedical Science	Prishtinë	MSc	120	60	9/30/2025
51	Acting	Prishtinë	BA	180	50	9/30/2025
52	Radiology Technician	Prishtinë	BSc	180	40	9/30/2025
53	Civil Engineerind and Infrastructure	Prishtinë	BSc	180	150	9/30/2024

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Dega e Kolegjit në Pejë organizon studime në dy programe në nivelin e studimeve themelore:

- Administrim Biznesi – me kuotë regjistrimi 65;

- ▶ Menaxhment, Biznes dhe Ekonomi – me kuotë regjistrimi 70;

Që të 2 këto programe janë identike me programet / specializimet që ofron UHZ-ja në Fakultetin e Biznesit. Rrjedhimisht, programet me kuotë prej 135 studentë paraqesin konkurrencë të plotë. Megjithatë, përparësi e UHZ-së mbeten studimet pa pagesë, fakt i cili mund t'i joshë studentët e përcaktuar për studim në këto programe.

Dega në Prizren, po ashtu konsiderohet me potencial konkurrues. Në nivelin e studimeve themelore, ekzistojnë 4 programe të krahasueshme apo të ngjashme me ato të UHZ-së. Njëra nga to, e fushës së agrobiznesit përmban 4 specializime, të cilat janë:

- ▶ Shkencat e ushqimit dhe bioteknologjisë / specializimet:
 - a) Teknologjia e Ushqimit;
 - b) Nutricion (Të ushqyerit);
 - c) Menaxhimi dhe Sigurimi i Cilësisë të Ushqimit;
 - d) Shkenca dhe Inxhiniera e Ushqimit;
- ▶ Inxhinieria e Agrokulturës dhe Mjedisit;
- ▶ Menaxhment, Biznes dhe Ekonomi;
- ▶ Juridik i përgjithshëm.

Përveç 6 programeve e lartcekura nga degët në Pejë dhe në Prizren, që identifikohen si të ngjashme me ato të UHZ-së, ekzistojnë edhe 6 programe të tjera, të cilat janë të krahasueshme / mjaft të ngjashme me programet aktuale të UHZ-së. Këto programe organizohen në kampusin kryesor në Prishtinë, e të cilat jepen në vijim:

- ▶ Muzikë Moderne, Produksion Digjital dhe Menaxhment – master;
- ▶ Sisteme të Informacionit dhe Menaxhment - bachelor dhe master;
- ▶ E Drejta Biznesore dhe Evropiane - master;
- ▶ Shkencat e Ushqimit dhe Teknologjia – master;
- ▶ Bujqësia dhe Inxhinieria e Mjedisit - e studime themelore;
- ▶ Muzikë Moderne, Produksion Digjital dhe Menaxhim - studime themelore;

Kampuset e kolegjit në Pejë dhe në Prizren dhe programet e ngjashme paraqesin kërcënim serioz për UHZ-në. Dobësi e kolegjit është se nuk ofron studime në gjuhën boshnjake dhe aplikon tarifa të konsiderueshme për studentë. Megjithatë, përparësi e tij është infrastruktura moderne dhe pajisjet digjitale për mësimdhënie.

2.8. Kolegji “Universum”

Sipas AKA, kolegji ka gjithsej 16 programe të akredituara në nivelin bachelor me disa specializime. 2 nga programet janë të modelit “diplomë e dyfishtë”. 6 programe/specializime me diplomë nga universiteti Northampton dhe 5 programe profesionale nga niveli 3, 4 dhe 5 të KKK-së. Programi: Biznes dhe Menaxhment, në nivelin e studimeve themelore është specifik sepse u ofron studentëve tri mundësi: . studime të zakonshme 3-vjeçare me diplomë të kolegjit, me diplomë të dyfishtë dhe me diplomë nga universiteti Northampton, Britani e Madhe.

Diploma e dyfishtë në Biznes dhe Menaxhment është program trevjeçar i cili ofrohet bashkërisht nga kolegji “Universum” në Kosovë dhe “Kajaani University of Applied Sciences” në Finlandë. Në kuadër të këtij programi, studentët i përfundojnë dy vjet në kolegjin “Universum” dhe vazhdojnë vitin e tretë në Kajaani University of Applied Sciences në Finlandë. Lista e programeve të akredituara jepet në tabelën e mëposhtme:

Tabela nr.8 Programet e akredituara të Kolegjit “Universum”

Universum College						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Business and Management	Prishtinë	BA	180	250	9/30/2025
2	Business and Management	Ferizaj	BA	180	200	9/30/2025
3	Computer Sciences	Prishtinë	BSc	180	250	9/30/2024
4	Graphic Design	Prishtinë	BA	180	30	9/30/2024
5	Cyber Security	Prishtinë	BA Professional	180	70	9/30/2024
6	Dental Hygiene	Prishtinë	BA Professional	180	65	9/30/2024
7	Digital Journalism	Prishtinë	BA Professional	180	100	9/30/2024
8	Data Science and Analytics	Prishtinë	MSc	120	75	9/30/2023
9	Political Science	Prishtinë	BA	180	150	9/30/2024
10	Nursing	Prishtinë	BA	180	50	9/30/2023
11	Physiotherapy	Prishtinë	BA Professional	180	50	9/30/2024
12	Laë	Prishtinë	LLB	240	100	9/30/2024
13	Political Science	Ferizaj	BA	180	80	9/30/2024
14	Dental Technician	Ferizaj	BA Professional	180	15	9/30/2025
15	Fashion Design	Ferizaj	BA	180	30	9/30/2025
16	English Language	Prishtinë	BA	180	150	9/30/2024

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Nuk ka evidencë se cilat programe janë pjesë e cilës njësi akademike. Nga të gjitha programet e listuara më lart, programi: Biznes dhe Menaxhment dhe ai Juridik janë të ngjashme me programet që i ofron UHZ. Prandaj, konsiderohet se që të dy këto programe mund të jenë konkurrencte me programin Menaxhim Biznesi dhe atë Juridik i Përgjithshëm të UHZ-së. Mirëpo, studimet në këto programe organizohen në Prishtinë, sipas të dhënave të AKA-së.

Distanca gjeografike që Peja e ka me Prishtinën, bashkë me pagesën për studime që aplikojnë kolegjet private (nuk ka të dhëna mbi lartësinë e pagesës), çështja e konkurrencës së drejtpërdrejtë me UHZ-në konsiderohet se zbutet shumë. Njëkohësisht, faktet e lartcekur konsiderohen përparësi për UHZ-në. Përparësi tjetër e UHZ-së në raport me këtë konkurrent janë se kolegji “Universum” nuk ka kampus në Pejë, nuk ofron studime në gjuhën boshnjake dhe aplikon tarifa të konsiderueshme për studentët. Përparësi e kolegjit është infrastruktura moderne, pajisjet digjitale dhe ndërtesat e reja dhe joshëse për studentë.

2.9. Kolegji “Biznesi”

Kolegji “Biznesi” është një tjetër institucion privat i arsimit të lartë në Kosovë. Përveç selisë në Prishtinë, kolegji ka njësi edhe në Prizren, Gjakovë dhe Vushtrri, ku zhvillohen studime në programet e akredituara në nivelin e studimeve themelore dhe master. Me disa nga programet e saj në degën e Gjakovës dhe Prizrenit trajtohet si konkurrencte e UHZ nga pikëpamja gjeografike. Programet e akredituara të saj janë:

Tabela nr. 9. Programet e akredituara të kolegjit “Biznesi”

Biznesi College						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Emergency Management	Prishtinë	BA	180	120	9/30/2024
2	Emergency Management	Prishtinë	MA	120	90	9/30/2023
3	Management and Economics	Prishtinë	BA	180	100	9/30/2024
4	Banks and Finance in Business	Prizren	BA	180	200	9/30/2024
5	Laë	Prishtinë	LLB	240	50	9/30/2023
6	Management and Finance	Prishtinë	MA	120	80	9/30/2023

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Nga të dhënat e AKA-së, të paraqitura në tabelën e mësipërme, është e dukshme se dega në Gjakovë nuk program të akredituar. Konkurrencë direkte mbetet dega e Prizrenit me programin: Banka dhe Financa në Biznes në nivelin e studimeve themelore.

Në përgjithësi, potenciali konkurrues i kolegjit në raport me programet e UHZ-së duket mjaft i zbehtë, pavarësisht se ka infrastrukturë moderne. Konsiderohet, se UHZ-ja ka përparësi ngase vetëm një program i kolegjit ofrohet në diametrin e zonës së konkurrencës, që është regjioni i Dukagjinit.

2.10. Kolegji “ICBM” - Mitrovicë

Kolegji “ICBM” është institucion privat i arsimit të lartë në Kosovë me seli në Mitrovicë. Secili program ofron dy nivele të kualifikimit: Academy Profession (AP): 2 vjet studimi, i barasvlershëm me 120 ECTS kredi dhe Bachelor: 3.5 vjet, ekuivalent me 210 ECTS kredi. Programet e akredituara të saj janë:

Tabela nr. 10. Programet e akredituara të kolegjit “IBC-M”

International Business College Mitrovica (IBC-M)						
Nr.	Study Program English	Campus	Level	ECTS	Quota	Accredited Until
1	Environment and Agriculture Management	Mitrovicë	BA Professional	210	100	12/31/2024
2	Sales and International Marketing	Mitrovicë	BA Professional	210	100	12/31/2024
3	Public Service Management	Mitrovicë	BA Professional	210	100	12/31/2024
4	Public Administration and Ëelfare	Mitrovicë	BA Professional	210	100	12/31/2024
5	Applied Information Technology	Mitrovicë	BA Professional	210	60	9/30/2025
6	International Management and Leadership	Mitrovicë	MSc	120	132	12/31/2025

Burimi: AKA (dhjetor, 2022)

Programet të ngjashme me UHZ-në janë identifikuar të jenë dy sish, nga të cilat njëra është e nivelit profesional dhe tjetra e nivelit master.

- ▶ Menaxhimi i Mjedisit dhe Bujqësisë- BA;
- ▶ Teknologji dhe Informatikë e Aplikuar-BA;

Përparësi e kolegjit janë programet e nivelit 5 të KKK-së, që njëkohësisht është dobësi e UHZ-së. Përparësi tjetër e kolegjit është infrastruktura moderne dhe pajisjet digjitale për mësimdhënie. Dobësi e kolegjit është se aplikon tarifa të larta për studime, njëjtë sikurse IAL-të private. Përparësi e UHZ-së janë programet nga fusha të ndryshme studimi.

2.11. Matrica e krahasueshmërisë së programeve

Tabela matricë e krahasueshmërisë së programeve të UHZ me programet e ngjashme që ofrohen nga institucionet rivale të arsimit të lartë në Kosovë jep një pasqyrë përmbledhëse mbi intensitetin e konkurrencës në mes tyre.

Tabela nr.11 Matrica e krahasimit

UHZ PROGRAMS IN COMPARISON ĘITH COMPETITIVE HEI PROGRAMS									
Nr.	Study Programs of UHZ	UP Prishtinë	UM. Isa Boletini	UPZ Prizren	AAB	UBT	Univer-s-um	ICBM	Kolegji Biznesi
1	Business Management (BA)	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	NO	Yes
2	Business Management (in Bosnian)	NO	NO	Yes	NO	NO	NO	NO	NO
3	Business Management (MA)	Yes	NO	Yes	NO	Yes	NO	NO	NO
4	Business Management (in Bosnian)	NO	NO	Yes	NO	NO	NO	NO	NO
5	Human Resource Management	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
6	Management in Tourism, Hospitality and Environment	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
7	Management in Tourism (in Bosnian Language)	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
8	International and European Laë	Yes	NO	Yes	Yes	Yes	NO	NO	NO
9	Agro-environment and Agroecology	Yes	NO	Yes	NO	Yes	NO	NO	NO
10	Food Technology	Yes	NO	NO	NO	Yes	NO	NO	NO
11	Plant Production Technology	Yes	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
12	Artistic Education in Performing	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
13	Music Education (Bachelor)	Yes	NO	NO	NO	Yes	NO	NO	NO
14	Business Informatics	NO	NO	Yes	Yes	Yes	NO	Yes	NO
15	Environmental Management	NO	NO	Yes	NO	NO	NO	Yes	NO
16	Sustainable Food Production Systems	Yes	NO	NO	NO	Yes	NO	NO	NO
17	Music Education (Master)	Yes	NO	NO	NO	Yes	NO	NO	NO

Burimi: UHZ, 2022

Nga të dhënat e paraqitura në tabelën e mësipërme, mund të nxjerrim këto konstatime:

- ▶ Katër programe të akredituara të UHZ-së nuk kanë fare konkurrencë me IAL-të e krahasuara. Këto programe janë: Menaxhimi i Burimeve Njerëzore, Menaxhimi në Turizëm, Hoteleri dhe Mjedis, Menaxhimi në Turizëm (gjuhë boshnjake) dhe Edukimi Artistik në Interpretim. Rezulton të jetë kështu për shkak të krahasueshmërisë së emërimit dhe jo të përmbajtjes së programit;
- ▶ Programet në gjuhën boshnjake duket se konkurrent të vetëm e kanë universitetin “Ukshin Hoti” në Prizren;
- ▶ Programet me konkurrencë të lehtë janë (1-2 konkurrentë): Teknologji Ushqimore, Teknologji e Prodhimit Bimor, Sistemet e Qëndrueshme të Prodhimit Ushqimor, Menaxhimi i Mjedisit, Edukim Muzikor (BA dhe MA);
- ▶ Programet me konkurrencë mesatare (3-4 konkurrentë): Informatika në Biznes, Agromjedis dhe Agroekologji, E Drejta Ndërkombëtare dhe Evropiane dhe Menaxhim Biznesi (MA).
- ▶ Programet me konkurrencë të lartë (5 e më shumë): Programi Menaxhim Biznesi në nivelin e studimeve themelore është programi me intensitetin më të lartë të konkurrencës, pasi 7 nga 8 universitetet e krahasuara kanë program të ngjashëm apo të njëjtë.

3. Analiza e bazës ligjore

Ligji për Arsimin e Lartë - krijon bazë ligjore gjithëpërfshirëse për: “rregullimin, funksionimin, financimin, sigurimin e cilësisë në arsimin e lartë në përputhje me standardet evropiane si dhe rolin e shtetit dhe shoqërisë në zhvillimin e arsimit të lartë në Republikën e Kosovës” (Neni 1). Struktura e kredive mësimore që studenti duhet t’i arrijë për diploma të niveleve përkatëse është e bazuar në Sistemin Evropian të Transferimit të Kredive dhe Kornizës Evropiane të Kualifikimeve. Nga institucionet përkatëse për formimin dhe ecurinë e suksesshme të politikave për arsim të lartë, ligji identifikon Ministrinë e Arsimit si institucionin primar për zhvillimin e planeve, autorizimin, shpërndarjen e fondeve, etj.; Agjencinë e Akreditimit si trup përgjegjës për akreditim etj., për të cilat ndahen edhe parimet dhe dispozitat relevante. Ligji cakton edhe dispozitat për licencim të bartësve privat të arsimit.¹⁵

Ligji përcakton parimet dhe standardet e ofrimit të arsimit të lartë në Republikë, në përputhje me synimet strategjike të zonës evropiane të arsimit të lartë të shprehura në Deklaratën e Ministrave Evropianë të Arsimit të Lartë nga Bolonja (1999).

Ligji për Arsimin e Lartë ka futur një numër të madh risish sa i përket autonomisë dhe organizimit të institucioneve të arsimit të lartë, kushte që duhet t’i plotësojnë institucionet e arsimit të lartë Për ta kryer veprimtarinë e tyre, organizimin e studimeve, si dhe çështje të tjera të rëndësishme. Ato janë:

- ▶ angazhohet në punë mësimore dhe kërkimore shkencore dhe kryen studime të ciklit të parë me synime që përfshijnë përgatitjen dhe aftësimin e individëve për zhvillimin profesional, ekonomik e kulturor dhe promovimin e një shoqërie demokratike dhe arritjen e standardeve të larta të mësimdhënies dhe të nxënit;
- ▶ realizon të paktën një program studimi në një fushë të arsimit.
- ▶ Kolegji është një institucion i arsimit të lartë që: Institucionet e arsimit të lartë janë universitetet dhe kolegjet. Universiteti është një institucion i arsimit të lartë që:
- ▶ angazhohet në mësimdhënie dhe kërkim shkencor, kryen të tre ciklet e studimit me synime që përfshijnë përmirësimin e njohurive, mendimit dhe shkollimit në Republikë, zhvillimin arsimor, kulturor, social dhe ekonomik, promovimin e një shoqërie demokratike dhe arritjen e standardeve më të larta të punës mësimore dhe kërkimore-shkencore dhe
- ▶ realizon të paktën pesë programe të ndryshme studimi nga të paktën pesë fusha të arsimit.

Institucionet e arsimit të lartë janë jofitimprurëse dhe e kryejnë veprimtarinë e tyre si shërbim publik. Procedura e akreditimit kryhet për: ata që i shfrytëzojnë arritjet për zhvillimin dhe përmirësimin e veprimtarive të tyre të arsimit të lartë.

Institucioni i arsimit të lartë gëzon lirinë në mësimdhënie dhe kërkim shkencor mbështetur në licencës së marrë.

Institucionet e arsimit të lartë të sapokrijuar dhe për programe të reja studimi, me synim përcaktimin: Universitetet kanë njësi organizative: fakultete, akademi, institute shkencore, si dhe njësi të tjera organizative që kryejnë punë mësimore, kërkimore shkencore dhe artistike në një ose më shumë fusha arsimore dhe shkencore. Institucioni i arsimit të lartë mund të fillojë me punë dhe të kryejë veprimtari nëse i plotëson kushtet e përcaktuara organizative, kadrore, hapësinore, materiale dhe teknike, nëse ka

¹⁵ [Ligji nr. 04/L-037 për arsimin e lartë në Republikën e Kosovës, https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2761](https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2761)

bibliotekë dhe pajisje informatike për zhvillimin e mësimin dhe plotëson kërkesat e tjera të përcaktuara me ligj dhe akte të tjera.

Institucionet e arsimit të lartë që para hyrjes në fuqi të këtij ligji kanë marrë leje pune nga ministria përkatëse, konsiderohen të licencuara (plotësojnë kushtet për kryerjen e veprimtarive të përcaktuara me ligj) dhe të akredituara (institucioni i arsimit të lartë përmbush standardet e cilësisë dhe kualifikimi që i cakton titullarit, i jep titullarit të caktuara të drejta, pra akses në fazën e ardhshme të arsimit, një profesion të caktuar, përdorimin e titullit etj.), në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligji i mundëson universitetit të punësojë asistentë nga një universitet tjetër, pra një fakultet ose akademi arti, brenda dhe jashtë vendit, në përputhje me rregulloret që rregullojnë fushën e punësimit. Kurrikula përcakton: kohëzgjatjen e studimeve, lëndët dhe orarin e tyre sipas viteve dhe semestrave, si dhe numrin e orëve për forma të ndryshme të mësimdhënies. Sipas ligjit, të gjithë personat që kanë përfunduar shkollën e mesme katërvjeçare në Republikën e Kosovës, si dhe studentët që kanë përfunduar shkollën e mesme jashtë vendit, kanë akses në arsimin e lartë.

Në përputhje me Ligjin për Arsimin e Lartë dhe me [Udhëzimin Administrativ për Akreditimin e Institucioneve të Arsimit të Lartë në Republikën e Kosovës](#),¹⁶ një institucion i arsimit të lartë plotëson kërkesat e personelit për punën dhe kryerjen e veprimtarive nëse ka të paktën gjysmën e numrit të përgjithshëm të mësimdhënësve që kërkohen për mësimdhënien e të gjitha lëndëve mësimore, për të gjitha vitet e studimit, në punë me kohë të plotë për çdo studim. program.

Institucioni i arsimit të lartë (IAL) zhvillon në mënyrë të vazhdueshme, në fund të çdo viti akademik dhe më së largu në interval prej tre vjetësh, procedurën e vetëvlerësimit dhe vlerësimit të cilësisë së programeve të tij të studimit, mësimdhënies dhe kushteve të punës. Institucioni i arsimit të lartë, pra njësi organizative e institucionit të arsimit të lartë, e kryen këtë procedurë në përputhje me procedurat për sigurimin e cilësisë së institucionit të arsimit të lartë dhe kriteret e vetëvlerësimit. Raporti për vetëvlerësimin dhe vlerësimin e cilësisë publikohet në mënyrë që të jetë në dispozicion të stafit akademik dhe studentëve në atë institucion.

Akreditimi është procesi i sigurimit të cilësisë së një institucioni të arsimit të lartë ose program studimi, bazuar në vetëvlerësimin e institucionit të arsimit të lartë dhe vlerësimin e ekspertëve të pavarur, me qëllim njohjen dhe përmirësimin e cilësisë së arsimit të lartë brenda BE-së. fusha e arsimit të lartë. Akreditimi kryhet në tre faza:

- a) vetëvlerësimi nga institucionet e arsimit të lartë,
- b) verifikimi i jashtëm nga një komision ekspertësh dhe
- c) miratimi i vendimit për akreditim.

Ligji për Kualifikimet Kombëtare. Qëllimi kryesor i ligjit është krijimi i një sistemi të kualifikimeve. Ky sistem bazohet në Kornizën Kombëtare të Kualifikimeve. Kjo nënkupton që shteti themelon Kornizën e Kualifikimeve në nivel kombëtar, në bazë të kriterëve dhe kërkesave që përputhen me Kornizën Evropiane të Kualifikimeve. Ligji ka si objektiva: “të përmirësojë njohjen e kualifikimeve në të gjitha nivelet e arsimit dhe aftësimin formal dhe joformal; të sigurojë se kualifikimet përmbushin nevojat e tregut të punës, ekonomisë dhe shoqërisë; të rregullojë kualifikimet, vlerësimin dhe certifikimin, në bazë të cilësisë dhe

¹⁶[https://akreditimi.rks-gov.net/ep-content/uploads/2020/10/Udhezim Administrativ MASHT Nr. 015 2018 per Akreditimin e Institucioneve te Arsimit te lart e ne Republiken e Kosoves.pdf](https://akreditimi.rks-gov.net/ep-content/uploads/2020/10/Udhezim_Administrativ_MASHT_Nr._015_2018_per_Akreditimin_e_Institucioneve_te_Arsimit_te_lart_e_ne_Republiken_e_Kosoves.pdf)

standardeve; të përmirësojë qasjen në vlerësim dhe njohjen e mësimit paraprak; të bëjë sistemin e kualifikimeve fleksibil dhe transparent; të përmirësojë mundësitë për përmirësim dhe transferimin për të gjithë.”¹⁷

Ligji për Veprimtari Kërkimore-Shkencore. Me këtë ligj rregullohen: themelimi, veprimtaria, organizimi, qeverisja, të drejtat dhe detyrimet e punëtorëve shkencorë dhe të hulumtuesve në këtë veprimtari, pozita e Këshillit Kombëtar të Shkencës, miratimi dhe zbatim i Programit Kombëtar të Shkencës, bazat e financimit të veprimtarisë kërkimore-shkencore¹⁸, si dhe çështje të tjera lidhur me veprimtarinë kërkimore-shkencore në Kosovë.

Ligji për inovacion shkencor dhe transfer të dijes dhe teknologjisë. Qëllimi i këtij ligji është rregullimi i fushës së inovacionit shkencor, transferit të dijes dhe teknologjisë në Republikën e Kosovës.¹⁹

Marrëveshja e Stabilizim Asociimit mes Kosovës dhe Bashkimit Evropian. Neni 107 Arsimit dhe Trajnimit:²⁰ Palët bashkëpunojnë me synim ngritjen e nivelit të arsimit të përgjithshëm dhe arsimit dhe aftësimin profesional, ashtu si edhe të politikave për rininë dhe punës me rininë, si mënyrë për të nxitur zhvillimin e aftësive, punësimin, përfshirjen sociale dhe zhvillimin ekonomik në Kosovë. Një nga përparësitë për sistemin e arsimit të lartë është arritja e standardeve adekuate të cilësisë të institucioneve dhe programeve të saj në përputhje me objektivat e Procesit dhe Deklaratës së Bolonjës. Palët bashkëpunojnë gjithashtu për të garantuar që qasja në të gjitha nivelet e arsimit dhe trajnimit në Kosovë të mos i nënshtrohet diskriminimit në bazë të gjinisë, origjinës racore ose etnike, fesë apo besimit, aftësisë së kufizuar, moshës ose orientimit seksual. Bashkëpunimi do të synojë trajtimin e nevojave të studentëve me aftësi të kufizuara në Kosovë. Bashkëpunimi do të synojë gjithashtu zhvillimin e kapaciteteve për hulumtim dhe inovacion, sidomos përmes projekteve të përbashkëta të kërkimit dhe inovacionit që përfshijnë të gjitha palët e interesit, duke siguruar transferimin e ekspertizës. Programet dhe instrumentet përkatëse të BE-së do të kontribuojnë në përmirësimin e strukturave dhe veprimtarive arsimore, trajnimeve, kërkimit dhe inovacionit në Kosovë. Bashkëpunimi merr në konsideratë fushat prioritare që lidhen me “acquis” të BE-së në këtë fushë.

Programi Kombëtar për Zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit (PKZMSA) 2021-2025. Programi Kombëtar për Zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (PKZMSA) 2021-2025 është programi i gjashtë me radhë për zbatimin e MSA-së ndërmjet Bashkimit Evropian (BE) dhe Republikës së Kosovës. Ai është dokumenti kryesor kombëtar i politikave dhe planifikues për zbatimin e reformave për adoptimin e tërë acquis-së së BE-së në legjisllacionin kombëtar. Ai zbatohet krahas fazës së dytë të Agjendës për Reforma Evropiane (ERA II), e cila përcakton prioritetet politike dhe reformat për përmbushjen e tyre, dhe është e ndërlidhur me të. ERA II do të zbatohet brenda dy vjetësh nga miratimi i saj, përmes një plani veprimi (PV ERA II), të miratuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës dhe Kuvendi i Republikës së Kosovës (Kapitulli 25 i “acquis”, Arsimit dhe kultura).²¹

¹⁷ Ligji Nr. 03/L-060 Për Kualifikimet Kombëtare, <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2606>

¹⁸ Ligji nr. 04/L-135 për veprimtari kërkimore – shkencore. <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=8660>

¹⁹ Ligji nr. 06/L-049 për Inovacion Shkencor dhe Transfer të Dijes dhe Teknologjisë, <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=18188>

²⁰ Marrëveshja e Stabilizim Asociimit mes Kosovës dhe Bashkimit Evropian, tetor 2015: Këshilli i Bashkimit Evropian. <https://www.mei-ks.net/en/stabilization-association-brprocess->

²¹ Programi Kombëtar për Zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit (PKZMSA) 2021-2025,. [https://mei-ks.net/repository/docs/1%20PKZMSA%202021-2025%20\[miratuar%20nga%20Kuvendic.pdf](https://mei-ks.net/repository/docs/1%20PKZMSA%202021-2025%20[miratuar%20nga%20Kuvendic.pdf)

4. Analiza e profilit të universitetit

4.1. Vendndodhja e universitetit “Haxhi Zeka”

Selia e universitetit “Haxhi Zeka” është në Pejë, në Republikën e Kosovës. Komuna e Pejës është njësi administrative në pjesën veri-perëndimore të Kosovës. Peja gjithashtu është qendër e regjionit të Dukagjinit me gjerësi afro 1.500 km², kurse me gjithë fshatrat i ka 603 km². Brenda kufijve administrativë të Komunës së Pejës ka 97 vendbanime të organizuara në 28 bashkësi territoriale. Komuna e Pejës kufizohet me: Istogun, Klinën, dhe Deçanin. Kurse, me komunën e Plavës, Beranës dhe Rozhajës kufizohet me Malin e Zi. Në anën tjetër, kufizohet me Republikën e Shqipërisë. Territori i Komunës së Pejës përbehet nga dy tërësi gjeografike: njëra me klimë kontinentale të shprehur klimë mesdhetare që përfshin përafërsisht 30% të sipërfaqes së përgjithshme, dhe vargmalet e Alpeve shqiptare në veriperëndim, me një rrjet hidrografik të zhvilluar që ndikon si modifikim i klimës në këtë pjesë.

Peja është qyteti me perëndimor i Kosovës dhe zë vend me rëndësi në tërë Rrafshin e Dukagjinit. Peja, së bashku me tërë Rrafshin e Dukagjinit, shtrihet ndërmjet gjerësisë veriore gjeografike 45-50' dhe 42-53' dhe gjatësisë gjeografike lindore 19o58'30"-210. Qyteti i Pejës është i vendosur në terasën neogjene aluviale në lartësi mbidetare 505- 520m. Ky qytet shtrihet në fushën e Rrafshit të Dukagjinit dhe rrëzë bjeshkëve të larta. Me rrjedhë të shpejtë Grykës shkëmbore të Rugovës, lumi Lumbardh (Bistrica) fillon të gjarpërojë fushës e Pejës, duke kaluar mes për mes qytetit dhe duke e ndarë atë në dy pjesë. Lumbardhi gjatë rrjedhës formon fusha pjellore, derdhet në lumin më të madh, të quajtur Drini i Bardhë, që buron nga bjeshka e Zhlebit në fshatin Radavc. Drini i Bardhë gjarpëron nëpër tërë anën perëndimore të Rrafshit të Dukagjinit për t'u bashkuar me Drinin e Zi, që vie nga jugu (Dibra) në Kukës, për të formuar lumin Drini, që derdhet në Detin Adriatik.

Qyteti është i rrethuar me Bjeshkët e Nemuna (Alpet Shqiptare), që janë pjese e masivit Dinarik, i cili e përfshin tërë Ballkanin Perëndimor. Këto bjeshkë formojnë një kurorë majash të larta, siç janë: maja e Koproanikut (2460m), malet e Lumbardhit, gjegjësisht Guri i Verdhë (2522m), maja e Vjedullakut (2012m), Peklena, maja e Hasanit etj.

Me t'u gjendur kudo në qytet bie në sy dukshëm Gryka e Rugovës, e cila flet për veten, për bukurinë e saj që tërheq çdo vizitor për të shtegtuar brendapërbrenda saj. Vetë Rugova, me fshatrat që e përbejnë, si p.sh., Drelaj, Shtupeq, Kuqëishte, Boge etj., janë grumbull i bukurive të rralla natyrore. Rugova, me të gjitha karakteristikat e saj, mund të shndërrohet në qendër sportive-rekreative dimërore të nivelit botëror. Që tani atje ekzistojnë filizat e hotelerisë malore. Në fshatin Bogë janë hapur shumë hotele, që ofrojnë shërbime të nivelit të lartë. Nga këtu, gjatë stinës së verës, brenda ditës organizohen shumë shëtitje. Shtigjet kalojnë nëpër gryka, kullosa e liqene glaciale me bukuri të rrallë, por gjatë rrugës mund të kalohet edhe pranë bjeshkëve të thepisura, në të cilat hasen dhi të egra e nganjëherë edhe shqiponja, që janë simbol i popullit që i banon këto bjeshke. Shtigjet që dredhojnë nëpër bjeshkë të dërgojnë deri te vendbanimet sezonale të barinjve, që ju ofrojnë mikpritje tradicionale. Dimrit, livadhet që shfrytëzohen për kullosa jo rralle shndërrohen në shtigje skijimi.

Fushat rreth e përçark qytetit në jug, juglindje, lindje dhe verilindje janë pjellore dhe kanë qenë të shfrytëzuara si të tilla ndër shekuj. Përpos bimëve furagjere, këtu kultivohen pemët dhe perimet e ndryshme, por edhe në kodrinat verilindore të qytetit është kultivuar dhe kultivohet edhe sot, madje në masë të vogël, hardhia e rrushit, nga e cila disa qytetare me tradite të lashtë nxjerrin verë dhe raki të cilësisë së lartë.

Që në kohërat e lashta, Peja ka qenë udhëkryq lidhjeje, që lidhte rajone të rëndësishme tregtare. Edhe sot këndeja kalon rrugët që kryqëzohen nga brendia e Ballkanit kah detërat e ngrohta (Adriatik dhe Egje). Peja, me vija rrugore e hekurudhore, lidhet me qendra tjera të Kosovës, por edhe jashtë saj. Në drejtim verilindje lidhet me qytetin industrial, Mitrovicën, për të vazhduar me tutje me autostradën bregdetare që dërgon në bregdetin e Shqipërisë dhe të Malit të Zi. Me vijë rrugore e hekurudhore përmes Fushë-Kosovës qyteti lidhet me kryeqendrën e Kosovës, Prishtinën. Nga këtu me automjet, autobus ose tren mund të vazhdohet tutje për Egje, gjegjësisht Selanik, përmes Shkupit. Në jug me vijë rrugore Peja lidhet me Gjakovën, përmes qytezës së Deçanit. Në këtë qytezë gjendet një monument i rëndësishëm historik: kisha ortodokse shqiptare - bizantine e punuar nga mjeshtri i Kotorit. Stili i punimit të saj është i ngjashëm me atë të bazilikave bregdetareose faltoreve të stilit romak bregdetar. Më tutje, nga Gjakova rruga dërgon në Prizren e Shkup ose Tetovë, ose në Kukës e Tiranë.

Në rrugën Pejë-Mitrovicë, jo larg qytetit, gjendet burimi termal i njohur qysh nga koha antike - romake. Aty sot gjendet hoteli "Onix" me qendrën rehabilituese rekreative. Gjatë tërë vitit këtu vijnë vizitorë të shumtë, moshash të ëndryshme. Vetë qyteti është mjaft tërheqës. Aty mund të hasni në shumësi kulturash. Gjatë shetitjeve, mund të hasni në banorë shqiptarë që përbejnë shumicën dërmuese të strukturës së popullatës por ka edhe boshnjakë, serbë, malazezë etj.

Për në shumë informata për qytetin e Pejës dhe Rajonin e Dukagjinit ju mund të lexoni në këto vegza:

1. <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=cj9b24I3HOE>
2. <https://pejatourism.org/en/info-te-nevojshme/>
3. <https://www.britannica.com/place/Peje>
4. <https://albania.123.st/t4088-gjeografia-e-pejes>
5. <https://en.wikipedia.org/wiki/Peja>
6. <https://en.wikivoyage.org/wiki/Peja>
7. <https://wonderland.cx/wp-content/uploads/2021/03/Community-Development-Heritage- -Roadmap-for-the-region-of-Peja- -FINAL-ëbsite.pdf>
8. https://unhabitat-kosovo.org/ëp-content/uploads/2019/06/MDP_angl_135548.pdf
9. <http://ismailhalili.blogspot.com/2012/05/peja-dhe-historia-e-pejes.html> Peja dhe historia e Pejës
10. <https://turizmiipejes.weebly.com/historiku.html>

4.2. Historik i shkurtër i universitetit "Haxhi Zeka"

Një ndër karakteristikat të cilat Pejën e bëjnë me shumë vlerë, është fakti se ajo është ndër qendrat e para në Kosovë në fushën e ofrimit të arsimit të lartë. Ish-Shkolla e Lartë Komerciale, e transformuar pas vitit 1999 në Fakultetin e Shkencave të Aplikuara në Biznes (FSHAB), është themeluar qysh në vitin 1960, duke kontribuar në krijimin dhe promovimin e një kulture akademike. Që nga ajo kohë e në kontinuitet, për dekada me radhë, në këtë institucion janë kualifikuar dhjetëra mijëra ekonomistë me profile specifike të kontabilitetit, komercialistit dhe turizmit për tregun e punës në Kosovë dhe rajon.

Vlera e këtij institucioni rritet edhe me diversitetin gjuhësor, etnik dhe kulturor. Programet mësimore janë zhvilluar në gjuhën shqipe dhe serbo-kroate nga profesorë të nacionaliteteve të ndryshme. Pas vitit 1999, themelimi i FSHAB-it, jo vetëm që paraqet një epokë të rëndësishme historike-arsimore, por vlerësohet si një etapë e re zhvillimi mbi bazat e Deklaratës së Bolonjës. Fillimi i transformimit akademik të arsimit të lartë në Kosovë drejt parimeve të Bolonjës ka qenë thelbësor e epokal për ish FSHAB-in në Pejë, i cili në atë kohë funksiononte në kuadër të Universitetit të Prishtinës. Këtë proces e ka bërë më të kuptueshëm, më të afërt dhe jetik për personelin e këtij entiteti, shumë më tepër sesa në fakultetet tjera të UP-së, është fakti se profesor Edmond Beqiri (ish-dekan i këtij institucioni, tani prorektor për Bashkëpunim

Ndërkombëtar dhe Ngritje të Cilësisë), ka qenë pjesë e grupit të parë të profesorëve të cilët për herë të parë në Kosovë i kanë hartuar dhe i kanë jetësuar standardet e reja, të bazuara mbi parimet e kësaj deklarate. (<https://www.scribd.com/document/462309153/ECTS-libri-EdmondBegiri-pdf>).

Ky proces, i bazuar në një mentalitet të ri të zhvillimit akademik, në vazhdimësi u mbështet në rritjen e kapaciteteve intelektuale, kulturore, profesionale, e në harmoni me transformimet kulturore dhe traditës së ndërmarrësisë (tregtisë dhe zejtarisë). Ky mentalitet trasoi shtegun drejt një shoqërie të dijes, me pikëpamje moderne, të koncepteve dhe logjikës së ekonomisë së tregut, duke iu përshtatur zhvillimeve të reja teknologjike, kapaciteteve industriale, burimeve njerëzore dhe natyrore.

Peja, tradicionalisht, ka qenë dhe mbetet qytet i studentëve, të cilët kanë ndjekur dhe vazhdojnë t'i ndjekin studimet e larta. Studentët dhe profesorët nuk vinin vetëm nga Peja e Kosova, por edhe nga Maqedonia, Mali i Zi, Serbia, Shqipëria etj., duke e bërë këtë qytet qendër serioze të zhvillimit arsimor dhe kulturor. Tradita dhe kultura e diversiteti nacional, edhe në pikëpamje të arsimit të qytetarëve minoritarë, janë vlera të një shoqërie moderne, tolerante dhe proevropiane.

Universiteti “Haxhi Zeka” (UHZ), me seli në Pejë, është themeluar me 14 nëntor 2011, me vendim të Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT). Pas një faze përgatitore, fillimi i procesit mësimor mban datën 01.10.2012. Në këtë periudhë kohore universiteti së bashku me pesë (5) njësitë akademike për herë të parë i janë nënshtruar procesit të vlerësimit dhe akreditimit nga Agjencia e Kosovës për Akreditim (AKA).

Duhet pasuar parasysh se procesi i themelimit të UHZ-së, pothuajse njëjtë sikurse në pjesën më të madhe të universiteteve tjera publike në Kosovë, ka qenë kompleks, fillimisht është administruar nga Ministri i MASHT-it dhe Këshilli i Përkohshëm Drejtues, i emëruar me vendim nga Ministri i MASHT-it.

Në kuadër të përgatitjeve për themelimin dhe funksionalizimin e UHZ-së, menaxhmenti i atëhershëm i FSHAB-it, në marrëveshje me Fakultetin Juridik të Universitetit të Prishtinës (UP), me miratimin e Këshillit Drejtues të UP-së, në vitin akademik 2011/12, hapi degën e Fakultetit Juridik në hapësirat e FSHAB-it, me synimin e qartë që në të ardhmen kjo degë të jetë një ndihmë institucionale për Fakultetin e ardhshëm Juridik të Universitetit të Pejës.

E konsiderojmë të nevojshme të theksojmë se në vazhden e angazhimeve për arsyeshmërinë e hapjes së universiteti në Pejë, MASHT-i, në vitin 2010 e angazhoi Këshillin Britanik, i cili në atë kohë ka qenë njëri ndër partnerët më me integritet të kësaj ministrie në drejtim të avancimit të proceseve mësimore në Kosovë. Kjo organizatë, lidhur me këtë çështje, caktoi ekspertin Steve Bristoë të hartojë një raport fillestar fisibiliteti për arsyeshmërinë dhe mundësinë e hapjes së universiteteve në qytetin e Pejës dhe në qytetin e Gjilanit. Ky ekspert, në nëntor të vitit 2010 fillon punën hulumtuese – vlerësuese. Në fillim të vitit 2011, ai ia dorëzoi raportin MASHT-it, në të cilin i rekomandohet këtij institucioni qëta themelojë Universitetin e Pejës ngase ekzistojnë kushte dhe nevoja për këtë institucion publik. Aty propozohej që procedurat për themelimin e Universitetit të Pejës të fillojnë me 01 tetor 2011. (<https://drive.google.com/file/d/1ĒGUtjē1lufqmkbvXif72MPY1JniNnObē/vieë>)

Bazuar në këtë raport fizibiliteti, ministri i MASHT-it, më 14 nëntor 2011 nxori vendimin themelues, sipas të cilit ky institucion emërohet: Universiteti “Haxhi Zeka”, me seli në Pejë. Më tutje, ministri miratoi Statutin e Përkohshëm të Universitetit “Haxhi Zeka” në Pejë dhe në bazë të dispozitave të këtij akti emëroi Këshillin e Përkohshëm Drejtues, në përbërje prej shtatë (7) anëtarësh, si organ vendimmarrës për themelimin e

institucionit. Kryetarit të Këshillit të Përkohshëm Drejtues iu bartën të gjitha detyrat, kompetencat dhe përgjegjësitë që i takojnë rektorit të universitetit në themelim.

Me krijimin dhe funksionalizimin e universitetit, Këshilli i Përkohshëm Drejtues (KPD), në koordinim të plotë me MASHT-in, në frymën e raportit të fizibilitetit dhe mbi bazën e dispozitave të Statutit të Përkohshëm, lidhin marrëveshje me Këshillin Drejtues të Universiteti të Prishtinës që FSHAB (Fakulteti i Biznesit) të shkëputet nga UP-ja. Kjo ndodhi përfundimisht më 30.09.2012. Dersa ky entitet, me të gjitha të drejtat, detyrimet, buxhetin, personelin akademik e administrativ, infrastrukturën dhe pasurinë të transferohet / bartet në pronësi të Universitetit “Haxhi Zeka” nga viti i ri akademik 2012/13. Ndërkaq, me Fakultetin Juridik të UP-së, me degën ekzistuese të saj në Pejë, arrihet marrëveshja që në hapësirat e UHZ-së, të vijoje puna e fakultetit deri në mbarimin e ciklit të nisur të programit. Nga viti i ri akademik 2012/2013, përgjegjësitë i barten Fakultetit Juridik të UHZ-së, me kusht që ky i fundit paraprakisht të akreditojë programin e ri vetanë.

Paralelisht me këto dy njësi akademike, Këshilli i Përkohshëm Drejtues themelon edhe tri fakultete të reja: Fakultetin e Menaxhimit të Turizmit, Hotelierisë dhe Mjedisit, Fakultetin e Agrobiznesit dhe Fakultetin e Arteve. Në koordinim me Agjencinë Kosovare të Akreditimit, Këshilli i Përkohshëm Drejtues i UHZ përgatit dokumentacionin dhe aplikon në AKA për akreditim institucional dhe akreditim të programeve. Në prezencë të ekspertëve ndërkombëtarë, në fillim të gjysmës së dytë të vitit 2012, UHZ dhe njësitë e saja akademike i nënshtrohen akreditimit.

Pavarësisht statusit në themelim, në atë kohë UHZ-ja dëshmoi para ekspertëve ndërkombëtarë se ka arritur të krijojë e rekrutojë një kuadër të motivuar e kompetent, të dëshmuar e të aftë për një zhvillim të qëndrueshëm të këtij institucioni të arsimit të lartë publik për të vepruar në pavarësi të plotë. Ashtu siç u cek më sipër, akreditimi i të gjitha programeve të njësive akademike arsyetohet mbi frymën e raportit të fizibilitetit dhe karakteristikave të tregut të punës për nevojën e kuadrove të kualifikuara për punë specifike. Më tej, arsyetimi mbi bazën gjeografike përfshinte karakteristikat e territorit të Pejës, rajonit të Dukagjinit, shoqërisë në përgjithësi e me ndikim pozitiv edhe në zonat kufitare të Shqipërisë dhe të Malit të Zi. Akreditimi institucional dhe i programeve sigurohet për tri vite akademike 2012 / 13 – 2015 / 16.

Më 13 maj 2013, Parlamenti i Republikës së Kosovës miratoi Statutin e Universitetit “Haxhi Zeka” në Pejë me ç’rast pushojnë së funksionuari të gjitha dispozitat e Statutit të Përkohshëm. (<https://drive.google.com/file/d/0B1c9UkiZAV3ZT0JaTkRjLTVFMFk/vieë?resourcekey=0-6jSqaBc-q4aRëK-zi1eKGA>)

4.3. Aktet juridike të UHZ –së

Më 30 maj 2013, Kuvendi i Republikës së Kosovës, në bazë të nenit 65(1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenit 17 paragrafi 1 i Ligjit për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, nr. 04/L-037, e miratoi Statutin e Universitetit “Haxhi Zeka” në Pejë.

Meqë zakonisht hasen vështirësi në aplikimin e dispozitave ligjore gjatë punës së përditshme menaxheriale dhe administrative dhe nisur nga fakti se palët (personat juridikë dhe fizikë), kanë kërkesa të vazhdueshme për një të drejtë ose detyrim, lind nevoja e dhënies përgjigje këtyre kërkesave dhe nevoja për hartimin e një numri të konsiderueshëm të akteve administrative.

Universiteti “Haxhi Zeka” si universitet publik punën dhe shërbimet e veta i ka të fokusuar drejt parimeve, siç janë:

- ▶ Parimi i ligjshmërisë;
- ▶ Parimi i proporcionalitetit;

- ▶ Parimi i barazisë dhe mosdiskriminimit;
- ▶ Parimi i objektivitetit dhe paanësisë;
- ▶ Parimi i administratës së hapur;
- ▶ Parimi i joformalitetit dhe efikasitetit të procedurës administrative;
- ▶ Parimi i informimit dhe ndihmës aktive;
- ▶ Parimi i të drejtës në mjete juridike etj.

Që nga themelimi UHZ-ja, duke u bazuar në këto parime në vazhdimësi ka hartuar dhe ka nxjerë akte nënligjore, rregullore, strategji, udhëzues për stabilizim dhe siguri ligjore brenda universitetit.

UHZ ka të hartuara: 42 rregullore, 2 kode të etikës, 4 strategji, 9 udhëzues, 2 broshura dhe 2 dokumente të tjera.

Në tabelën e mëposhtëm është paraqitur numri i akteve të nxjerra nga organet përkatëse ndër vite:

Këshilli Drejtues		Rektori		Senati	
Rregullore		Rregullore		Rregullore	
2013	1	2013	/	2013	/
2014	/	2014	/	2014	/
2015	2	2015	/	2015	/
2016	/	2016	/	2016	1
2017	4	2017	/	2017	1
2018	5	2018	/	2018	2
2019	2	2019	/	2019	2
2020	4	2020	1	2020	3
2021	/	2021	/	2021	1
2022	4	2022	/	2022	9
Total	22	Total	1	Total	19
Gjithsej 42					

Tabela nr. 10. Numri i akteve të brendshme të nxjerra ndër vite.

4.4. Struktura organizative e UHZ –së

Universiteti “Haxhi Zeka” në Pejë është institucion publik i themeluar mbështetur në Ligjin e Arsimit të Lartë të Republikës së Kosovës (shih shtojcën 1: Ligjin për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2761>).

Baza ligjore e funksionimit të universiteteve publike në Kosovë, përfshirë edhe UHZ-në, është e rregulluar me ligjin themelor, atë për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës dhe Statutin, si aktin më të lartë juridik të universitetit. Lidhur me çështjet e ndërlidhura që kanë të bëjnë me financat publike, zyrtarët e administratës, rregullimin e çështjes së punës, pushimeve, veprimet me procedurat administrative, prokurimin publik, mbrojtjen shëndetësore, pensionet etj., baza juridike zgjerohet edhe në akte të tjera ligjore parësore dhe dytësore, të cilat kanë ndikim të theksuar në hartimin e rregulloreve dhe udhëzimeve të cilat i nxjerrë UHZ-ja. Universiteti ka arritur që të ketë një gamë të mirë të akteve juridike të brendshme të cilat e garantojnë stabilitetin dhe zhvillimin institucional. Natyrisht, këto rregullore më shumë kanë të bëjnë me procedurat, të cilat në varësi të nevojave mund të plotësohen e ndryshohen.

Aspekti i udhëheqjes institucionale dhe strukturore të menaxhimit institucional bazohet në tërësi në dispozitat statutare. Prandaj, në përputhje me nenin 50 të Statutit, struktura organizative e UHZ-së përbëhet prej:

- 1) Njësive akademike;
- 2) Njësive organizative.

Njësiti akademike:

Lidhur me udhëheqjen në UHZ, dispozitat e Statutit të UHZ janë të qarta. Ekziston një strukturë menaxhimi në dy nivele. Niveli i parë është i ndërlidhur me menaxhimin e universitetit dhe niveli i dytë me menaxhimin e njësive akademike – fakulteteve.

- ▶ Në nivelin e parë dispozitat statutare janë të qarta për rregullimin e ndarjes së kompetencave në mes të:
 - 1) Këshillit Drejtues, si organ qeverisës,
 - 2) Rektorit, si organ ekzekutiv – menaxherial.
 - 3) Senatit, si organi më i lartë akademik;
 - Këshilli Drejtues i UHZ-së përbëhet nga shtatë (7) anëtarë, tre (3) prej të cilëve janë të emëruar dhe të deleguar drejtpërdrejtë nga ministri i MASHTI-it, ndërsa katër (4) anëtarë janë të zgjedhur nga Senati i UHZ-së nëpërmjet procesit zgjedhor demokratik, me mandat tre (3) vjeçar. Lidhur me kompetencat dhe përgjegjësitë e Këshillit Drejtues, shih nenet 22, 23 dhe 24 të Statutit të UHZ.
 - Rektori është autoriteti kryesor menaxhues.
 - Rektori e ndihmojnë tre (3) prorektorë.
 - Përgjegjësitë dhe detyrat e rektorit dhe prorektorëve janë të rregulluara me nenet 25- 37.
 - Senati i UHZ përbëhet nga 16 senatorë të zgjedhur, sipas dispozitave statutore dhe Rregullores për Zgjedhjet në UHZ, me mandat katër (4)-vjeçar. Rektori dhe tre (3) prorektorët janë “ex officio” anëtarë të senatit dhe mandati i tyre është i lidhur me mandatin e rektorit. Në rrethana normale me afat katër (4) - vjeçar. Secila njësi akademike përfaqësohet nga një senator i zgjedhur në mënyrë demokratike nga Këshilli i njësisë akademike + dekani i njësisë akademike i cili “ex officio” është senator. Pjesë e senatit janë edhe studentët, të cilët zgjedhen në mënyrë demokratike në Parlamentin Studentor, çdo 2 vjet. Gjithashtu, personeli i administratës, pas zgjedhjeve demokratike, përfaqësohen me një (1) senator. Detyrat, përgjegjësitë dhe autorizimet e senatit janë të rregulluara me nenet 42 – 49.
 - ▶ Niveli i dytë menaxherial është ai i fakulteteve. Fakultetet janë të organizuara me këto organe:
 - 1) Këshilli i Fakultetit, si organ vendimmarrës dhe
 - 2) Dekani, si organ ekzekutiv.
 - Këshilli i Fakultetit përbëhet prej 19 anëtarëve dhe ka përgjegjësi vendimmarrëse. Ai përbëhet nga dekani dhe dy (2) prodekanët të cilët “ex officio” janë anëtarë të këtij forumi, deri në pesëmbëdhjetë (15) anëtarë të zgjedhur nga radha e profesorëve të fakultetit, deri në tre (3) anëtarë të zgjedhur nga radha e asistentëve të fakultetit, një (1) anëtar nga radha e personelit joakademik, i zgjedhur nga radha e personelit joakademik dhe një (1) përfaqësues të

studentëve, i zgjedhur nga Këshilli i studentëve të fakultetit. Mandati i anëtarëve të Këshillit të Fakultetit është katër (4) - vjeçar, ndërkaq i anëtarit student dy (2) - vjeçar. Këshilli i fakulteteve rregullohet me nenet 73 – 77 të Statutit të UHZ.

o Dekani i njësisë, si organ ekzekutiv

1) Dekanin e ndihmojnë dy prodekanë

Përgjegjësitë dhe detyrat e dekanit dhe prodekanëve rregullohen me nenet 67 – 72 të Statutit të UHZ.

Fakulteti ka mundësi të organizohet në tri nivele akademike:

- 1) Departamente;
- 2) Katedra;
- 3) Institute.

Këshilli i studentëve merr pjesë në mbledhjet e Këshillit të Fakultetit me dy (2) studentë. Rregullohet me nenin 77 dhe 78 të Statutit të UHZ.

Njësitë organizative;

UHZ – ja sipas statutit ka disa njësi organizative.

Sekretari i Përgjithshëm i Universitetit, në bazë të nenit 38 të Statutit të UHZ, është zyrtari më i lartë administrativ i universitetit. Pozita, përgjegjësitë dhe autorizimet e tij janë të rregulluara me nenet 39 – 41.

Në cilësi të njësive organizative në UHZ janë:

- ▶ Biblioteka Qendrore Universitare;
- ▶ Instituti për kërkime dhe arte;
- ▶ Qendre e ekselencës;
- ▶ Qendra për përkrahjen e bizneseve.

Cilësinë e njësive organizative e fitojnë edhe strukturat, Institutet dhe qendrat e tjera, të cilat themelohen me vendim të Këshillit Drejtues të UHZ.

4.5. Burimet njerëzore

Universiteti “Haxhi Zeka” punëson një numër të konsiderueshëm të personelit akademik, për zbatimin e aktiviteteve mësimore dhe kërkimore. Aktualisht, për zbatimin e planeve mësimore janë të angazhuar 84 mësimdhënës. Mësimdhënësit janë profesorë të dalluar dhe cilësorë, doktorë shkencash të fushave të ndryshme, përvoja e të cilëve në punën mësimore dhe reputacioni i tyre janë bazë për njohjen dhe reputacionin e universitetit. Struktura e stafit mësimdhënës është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

<i>PERSONELI AKADEMIK</i>	<i>Deri në fund të vitit 2022</i>	
Personeli akademik në marrëdhënie të rregullt pune	Numri	
	Prof.dr.	8
	Prof.asoc	26
	Prof. asist	36
	Asistentë	13
	Korepetitorë	1
	Gjithsejtë	84

	<i>Fem</i>	<i>%</i>	<i>Mesh</i>	<i>%</i>
Struktura gjinore	36	43 %	48	57%
Struktura etnike dhe gjinore në %				
Shqiptarë	30	36%	44	44 %
Boshnjakë	6	7%	3	4 %
Egjiptianë	0	0	1	1%

Tabela nr. 11. Përshkrimi i numrit, thirrjeve, strukturës gjinore dhe etnike

Për kryerjen e punëve administrative dhe teknike, sigurimit dhe mirëmbajtjes në universitet janë angazhuar 67 punonjës. Struktura e punonjësve në këto vende pune është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

2	PERSONELI ADMINISTRATIV	<i>Deri në fund të vitit 2023</i>
		67
	Struktura gjinore	36 femra ose = 55 %
		30 meshkuj ose = 45 %
	Struktura etnike	60 shqiptarë ose = 94%
		4 boshnjakë ose = 6%

Tabele nr. 12. Struktura gjinore e personalit administrativ

Universiteti ka të punësuar numër të mjaftueshëm punëtorësh për punë administrative dhe teknike, në përputhje me Rregulloren për kushtet për themelimin dhe fillimin e punës së institucioneve të arsimit të lartë dhe procedurën për përcaktimin e plotësimit të kushteve. Rregullorja për Organizimin e Brendshëm dhe Sistematizimin e Vendeve të Punës në Universitet rregullon sistemimin e vendeve të punës me përshkrimin e detyrave të kryera, kushtet e veçanta që duhet të plotësojnë punonjësit për të kryer detyrat në vendin e punës, numrin e ekzekutuesve si dhe çështje të tjera me rëndësi për punë dhe funksionim.

Numri dhe struktura e personelit joakademik, kushtet dhe mënyra e përzgjedhjes përcaktohen me aktin për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës në universitet, i cili miratohet nga Këshilli Drejtues i universitetit, me propozimin e rektorit të universitetit. Rektori lidh kontratën e punës me të gjithë punonjësit e universitetit.

4.6. Publikimet e aktiviteteve kërkimore-shkencore

Situata dhe rezultatet aktuale të kërkimit shkencor në Universitetin “Haxhi Zeka” bazohen në një traditë që nga viti 2010, të cilat janë të ndërlidhura me ish-Fakultetin e Shkencave të Aplikuara të Biznesit. Nga ajo kohë e deri me tani, nga njësitë akademike të UHZ –së janë botuar revista për çështje sociale dhe ekonomike, ADMINISTRIM BIZNESI, revista për kërkime shkencore, PENTZA dhe revista ndërkombëtare për studime interdisiplinare, SIPARANTUM. Gjithashtu, deri me tani, në nivel të fakulteteve dhe të universitetit janë organizuar më shumë se dhjetë konferenca ndërkombëtare dhe nacionale. Nga të gjitha këto kemi me dhjetëra punime të botuara jo vetëm nga personalia akademik të UHZ-së, por edhe nga autorë të njohur vendorë e ndërkombëtarë. Janë organizuar disatryeza të rrumbullakëta: siç janë: “Menaxhimi i mbeturinave si problem urban” në shkurt të vitit 2021, “Të drejtat e grave”²² “Dhuna në familje dhe e

²² <https://unhz.eu/ne-uhz-u-mbajt-tryeze-e-rrumbullaket-per-te-drejtat-e-grave/>

ardhmja e rinisë”²³“Pandemia COVID-19, masat e qeverisë në përgjigje të pandemisë dhe efekti i saj në ekonomi: a ishin masat të pashmangshme? Çfarë më tutje?”²⁴ etj.

Në vitet e fundit, megjithatë, nuk ka pasur shumë zhvillime pozitive përsa u takon revistave. Por, me këtë strategji janë planifikuar masat dhe detyrat për ta riaktivizuar botimin e tyre. Lidhur me revistat për më shumë klikoni në këtë link: <http://www.research.unhz.eu>

4.7. Infrastruktura e UHZ -së

✓ Bibliotekat

Biblioteka e Universitetit “Haxhi Zeka” në Pejë, është e vendosur në dy lokacione:

1. **Në objektin e Fakultetit të Biznesit**, përveç hapësirës ku janë te vendosura librat, ekziston edhe salla e leximit dhe një pjesë e saj mbulohet me 8 kompjuterë;
2. **Në objektin e Fakultetit Juridik**, në kuadër të bibliotekës, përveç hapësirës ku janë të vendosura librat, ekziston edhe salla e leximit dhe salla e pajisur me 16 kompjuterë, që kanë qasje në internet.
 - ▶ Këto pajisje kompjuterike u mundësojnë studentëve qasje në bibliotekat elektronike, qasje në sistemin elektronik për menaxhimin e studentëve (SEMS), ku gjenden të gjitha materialet e vendosura nga profesorët për lëndët e caktuara, po ashtu studentët mund t’i përdorin këto pajisje për kërkime dhe hulumtime në internet.
 - ▶ Në Sistemin Elektronik për Menaxhimin e Studentëve (SEMS), ekziston moduli “e-library”, në të cilin janë të vendosura informatat për qasje në bazën e të dhënave dhe bibliotekat elektronike, në të cilat UHZ-ja ka siguruar abonim.
 - ▶ Pajisjet kompjuterike mirëmbahen dhe përditësohen me softuer të licencuar nga stafi përgjegjës në kuadër të UHZ-së.

Në Bibliotekën e UHZ-së aktualisht janë të punësuar 3 (tre) persona, të cilët ofrojnë shërbime bibliotekare për studentët dhe stafin akademik. Biblioteka është e hapur çdo ditë punë (E hënë - E premte) nga ora 08:00-16:00 për huazimin e librave dhe leximit në salla, ndërsa çdo të shtunë dhe të diel nga ora 08:00-16:00 për lexim në sallë. Gjatë javës studentët mundën gjithashtu të qëndrojnë për lexim në sallat e leximit dhe në bibliotekë edhe përtej orës 16:00, duke iu mundësuar atyre qasje të pandërprerë sidomos gjatë periudhës së vlerësimeve dhe provimeve.

	<i>Deri ne fund të vitit 2022</i>
--	-----------------------------------

²³ <https://unhz.eu/?s=tryeza+e+>

²⁴ <https://unhz.eu/?s=uikan+bajra>

1.	BIBLIOTEKA	Tituj	Ekzemplarë		
	Librat fizikë	3615	8406		
	Qasja në biblioteka elektronike	14			
	Librat sipas gjuhës	Gjuha shqipe	2380	6126	
		Gj. boshnjake	330	720	
		Gj. angleze	905	1560	

Librat në bibliotekën e universitetit janë kryesisht në gjuhën shqipe, mirëpo ekzistojnë edhe libra në gjuhën angleze, gjermane, si dhe serbokroate, për studentët e komunitetit boshnjak (shih tabelën në vijim).

Nr.	Përshkrimi	Titujt	Ekzemplarët
1.	Agrobiznes	178	335
2.	Biznes dhe MTHM	875	2535
3.	Arte	119	195
4.	Juridiku	475	1080
5.	Gj. angleze (Biznes)	641	1161
6.	Gj. boshnjake (Biznes)	298	634
7.	Gj. angleze (Juridik)	264	399
8.	Gj. boshnjake (Juridik)	32	86
9.	Gjuhë dhe Letërsi (Juridik)	343	698
10.	Mjekësi (Juridik)	82	299
11.	Te ndryshme (Juridik)	101	373
12.	Blerje nga UHZ, në vlerë 8,541 €	207	621
Gjithsej		3615	8406

Tabela nr. 13. Përshkrimi i titujve dhe ekzemplarëve të librave sipas gjuhës në bibliotekat e UHZ

Universiteti “Haxhi Zeka” në Pejë u ofron studentëve dhe stafit qasje në burimet elektronike, në gjithsej 14 platforma, bazuar në marrëveshjet e bashkëpunimit që ky institucion ka me Bibliotekën Kombëtare të Kosovës, “Pjetër Bogdani”, Projektin “ResarchCult” dhe me Asociacionin e Bibliotekave Elektronike të Kosovës. (Shih tabelën në vijim).

Nr.	BIBLIOTEKAT ELEKTRONIKE (ONLINE)
1.	EBSCO https://www.ebsco.com/ (Abonim nga UHZ, në kuadër të projektit ResearchCult)
2.	plagiarismcheck.org https://plagiarismcheck.org/ (Abonim nga UHZ, në kuadër të projektit ResearchCult)
3.	ASTM compass- ASTM https://www.eifl.net/e-resources/astm-compass (Abonim me pagesë nga UHZ)
4.	Edëard Elgar Publishing Journals https://wwwwww.eifl.net/e-resources/edward-elgar-publishing-journals (Abonim me pagesë nga UHZ)
5.	e-Duke Journals ScholarlyCollection https://www.eifl.net/e-resources/e-duke-journals-scholarly-collection (Abonim me pagesë nga UHZ)
6.	Cambridge Journals Online https://www.eifl.net/e-resources/cambridge-journals-online (Abonim me pagesë nga UHZ)
7.	EUROPEAN RESPIRATORY JOURNAL https://www.eifl.net/e-resources/european-respiratory-journal (Abonim me pagesë nga UHZ)
8.	EDÉARD ELGAR PUBLISHING DEVELOPMENT STUDIES & ENVIRONMENT E-BOOKS https://www.eifl.net/e-resources/edward-elgar-publishing-development-studies-environment-e-books (Abonim me pagesë nga UHZ)
9.	IOPSCIENCE https://www.eifl.net/e-resources/iopscience (Abonim me pagesë nga UHZ)
10.	IÉA PUBLISHING JOURNALS https://www.eifl.net/e-resources/iwa-publishing-journals (Abonim me pagesë nga UHZ)
11.	MATHEMATICAL SCIENCES PUBLISHERS JOURNALS https://www.eifl.net/e-resources/mathematical-sciences-publishers-journals (Abonim me pagesë nga UHZ)
12.	OPENEDITION JOURNALS https://www.eifl.net/e-resources/openedition-journals (Abonim me pagesë nga UHZ)
13.	THE COMPANY OF BIOLOGISTS' JOURNALS https://www.eifl.net/e-resources/company-biologists-journals https://www.eifl.net/e-resources/company-biologists-journals (Abonim me pagesë nga UHZ)
14.	JSTOR https://www.jstor.org/ (Abonim në kuadër të marrëveshjes së bashkëpunimit me universitetin “Aleksandër Moisiu” - Durrës)

Tabela nr. 14. Përshkrimi i lidhjeve me biblioteka elektronike.

4.8. Objektet

Universiteti ofron burime të mjaftueshme infrastrukturore (salla mësimi, laboratorë dhe pajisje, bibliotekë, kompjuterë, hapësira mësimore individuale dhe grupore etj.) për të gjithë personelin dhe studentët e regjistruar, në mënyrë që të sigurojë përmirësimin e mjedisit dhe të mbështesë përdorimin efikas të tyre. Përshtatshmëria e burimeve për realizimin e programeve të studimit, funksionaliteti, mosha dhe siguri i qasjes në to vlerësohen vazhdimisht nga vlerësimet e brendshme. Universiteti ka objekte me sipërfaqe prej rreth 5734.3 m², në të cilat kryhen veprimtari mësimore dhe kërkimore, si dhe aktivitete të tjera. Universiteti ka bibliotekë dhe objekte të tjera mbështetëse në dispozicion të studentëve - dhoma interneti, dhoma rekreacioni, fusha sportive, klub studentor etj. Plani është që në të ardhmen të vazhdojhet investimi në ndërtesa, klasa dhe pajisje, të cilat do ta rrisin nivelin e punës mësimore dhe kërkimore.

UHZ e zhvillon aktivitetin e vet në disa objekte të ndryshme me gjithsej 5734 m² sipërfaqe të shfrytëzueshme. Përveç objekteve, në kuadër të hapësirave universitare të UHZ-së, ka edhe hapësirë të gjelbëruar dhe ambiente të jashtme (pa përfshirë hapësirën që zënë objektet), me një total prej rreth 6 hektarësh.

Hapësirat	shërbime studentore	klasa mësimi	kabinete	Biblioteka	informatikë	Zyre për organizatat e studentëve	Byfe	Administrata	Të tjera	TOTAL (m2)
Objektet	Gjendja (m2)	Gjendja (m2)	Gjendja (m2)	Gjendja (m2)	Gjendja (m2)	Gjendja (m2)	Gjendja	Gjendja	Gjendja	Gjendja
Qendër										
"D"- Dekanati	62.5							150.5	76	289
"A"	15	512.5	136.5			65.5		128	244.5	1102
"B"		200	23.5	118	44.5	21			72	479
"C"	64	221							89	374
"E"	9.5	142				9.5		79.5	119.5	360
Gjithësejtë (Qendër)	151	1075.5	160	118	44.5	96	0	358	601	2604
Kampus										
Arte-Jur	89.7	888.7	96	228				298.5	440.4	2041.3
Rektorati							12	261.7	135.3	409
Gjithësejtë (Kampus)	89.7	888.7	96	228			12	560.2	575.7	2450.3
Obj.FSK										
Agrobisnesi	7.1	181	103.7					69.3	318.9	680
Gjithësejtë (FSK)	7.1	181	103.7					69.3	318.9	680
GJITHËSEJTË	247.8	2145.2	359.7	346	44.5	96	12	987.5	1495.6	5734.3

Tabela nr. 15. Numri dhe m² i të gjitha objekteve në UHZ

Në kuadër të këtyre hapësirave përfshihen:

Përshkrimi	nr	Përshkrimi	nr
Amfiteatër	3	Zyrë për klinikën juridike reale	1
Salla mësimi	25	Zyrë administrative	55
Kabinete	14	Shërbim i i studentëve	7
Sallë koncerti	1	Zyrë e studentëve	4
Kabinete IT	2	Depo	6
Laboratorë	5	Mirëmbajtje	4
Bibliotekë	2	Ngrohje	3
Gjykatore	1	Zyrë për klinikën juridike reale	1

Tabela nr. 16 Përshkrimi i sallave dhe zyrave

Në mënyrë që t'u përgjigjet nevojave të stafit dhe studentëve për hapësira të mjaftueshme dhe të përshtatshme për aktivitetet e tyre, është e nevojshme që UHZ të shtojë hapësirat e veta universitare të të gjitha llojeve e destinacioneve. Tashmë është duke u përfunduar objekti i ri i Fakultetit të Arteve, me sipërfaqe prej rreth 5.000 m2, i cili do t'i plotësojë të gjitha kushtet të cilat u nevojiten studentëve dhe profesorëve të këtij fakulteti si për punë individuale ashtu edhe për atë grupore.

Objekti i ri i fakultetit te Arte-ve përmban:

Përshkrimi	Nr
Amfiteatër	1
Salla mësimi	17
Zyrë	10
Kabinete	24
Biblioteka/nototeka	1
Shërbime te studentëve	1
Sallë takimesh	1
Sallë kamertale	1
Sallë dirigjimi	1
Hapësira tjera	Depo, ngrohtore, tualete, garderoba, vende për grumbullim të studenteve...

Tabela nr. 17 Përshkrimi i hapësirave në Fakultetin e Arteve

4.9. Pajisjet

Universiteti ka siguruar pajisje kompjuterike adekuate për studentët dhe personelin akademik dhe administrativ. Të gjitha sallat e mësimi, zyrat punuese, kabinete, laboratorët, bibliotekat dhe ambientet janë të pajisura me teknologji informative (kompjuter, internet, projektor etj).

Aktualisht, në nivel universiteti UHZ ka këto pajisje kompjuterike:

Nr.	Përshkrimi	Sasia
1	Kompjuter për personel	147
2	Kompjuter për shërbim të studenteve, kabinete, laboratore, salla të leximit dhe salla të mësimi	136
3	Projektor	35
4	Printer	35
5	Printer multifunksional	12
6	Fotokopje	23

Tabela nr. 18. Përshkrimi i pajisjeve aktuale

Gjatë tre vjetëve të fundit, UHZ ka investuar në digjitalizimin e sistemit informativ, furnizim me pajisje të IT-së, të cilat shërbejnë për përmirësimin e shërbimeve që ofrohen për studentë dhe stafin e vet. Njëkohësisht, ato ndikojnë në rritjen e sigurimit në shërbime të internetit, sigurimin e cilësisë, informacionit dhe sigurimin fizik. Universiteti ka të mbuluar me ËIFI (falas) të gjitha hapësirat e kampusit universitar për studentët dhe personelin.

4.10. SEMS-i

Sistemi Elektronik për Menaxhimin e Studentëve (SEMS), po ashtu ofron qasje për shfrytëzimin e materialeve të ndryshme si: ligjëratat, materialet e përgatitura nga profesorët. Sistemi Elektronik për Menaxhimin e Studentëve përditësohet në kohë të vazhdueshme Çdo ndryshim paraprihet me shpërndahjen e materialeve dhe videove manuale për përdorim.

Në ëfaqen zyrtare të universitetit në internet, për secilin program janë të publikuara të gjitha programet e lëndëve (syllabusët). Këto programe aktualizohen vazhdimisht, sipas ndryshimeve nga profesorët.

4.11. Studentët, numri aktual dhe pritsshmeritë

Për të siguruar cilësi të studimeve, universiteti përmes një konkursi, sipas kritereve të paracaktuara dhe të shpallura publikisht, përzgjedh nxënësit e regjistruar të shkollave të mesme. Konkursi siguron regjistrimin e kandidatëve të cilët fitojnë sasi të mjaftueshme të njohurive nëpërmjet suksesit të tyre në shkollën e mesme dhe numrin e pikëve që kanë marrë në provimin pranues për përfshirje të suksesshme në procesin mësimor të programeve të studimit të universitetit.

Universiteti siguron barazinë e studentëve në qasje në programet e studimit. Senati i Universitetit merr vendim për shpalljen e konkursit për regjistrim në studime, i cili ndër të tjera përmban kushtet për regjistrim, kriteret për përcaktimin e renditjes së kandidatëve, procedurën e zhvillimit të konkursit, mënyrën dhe afatet për paraqitjen e ankesave. Numri i studentëve për regjistrim përcaktohet nga Senati në bazë të propozimeve të njësive organizative. Konkursi për pranim në programet e studimit shpallet publikisht.

Është parashikuar që radha e kandidatëve për regjistrim në vitin e parë të studimeve të përcaktohet në bazë të suksesit të arritur në arsimin e mesëm dhe rezultatin e arritur në provimin pranues.

Numri i studentëve të cilët studiojnë në UHZ është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Fakulteti	Niveli	Total studentë	Femra	Në %	Meshkuj	Në %
Fakulteti i Biznesit	Bachelor	839	422	50,30%	417	49,70%
	Master	620	338	54,52%	282	45,48%
Fakulteti i Menaxhimit në Turizëm, Hoteleri dhe Mjedis (MTHM)	Bachelor	444	172	38,74%	272	61,26%
	Master	38	20	52,63%	18	47,37%
Fakulteti Juridik	Bachelor	1108	526	47,47%	582	52,53%
	Master	110	60	54,55%	50	45,45%
Fakulteti i Agrobiznesit	Bachelor	413	217	52,54%	196	47,46%
	Master	50	41	82,00%	9	18,00%
Fakulteti i Arteve	Bachelor	164	74	45,12%	90	54,88%
	Master	21	11	52,38%	10	47,62%
Gjithsej	Bachelor	2968	1411	47,54%	1557	52,46%
	Master	839	470	56,02%	369	43,98%
Gjithsej studentë (bachelor & master)		3807	1881	49,41%	1926	50,59%

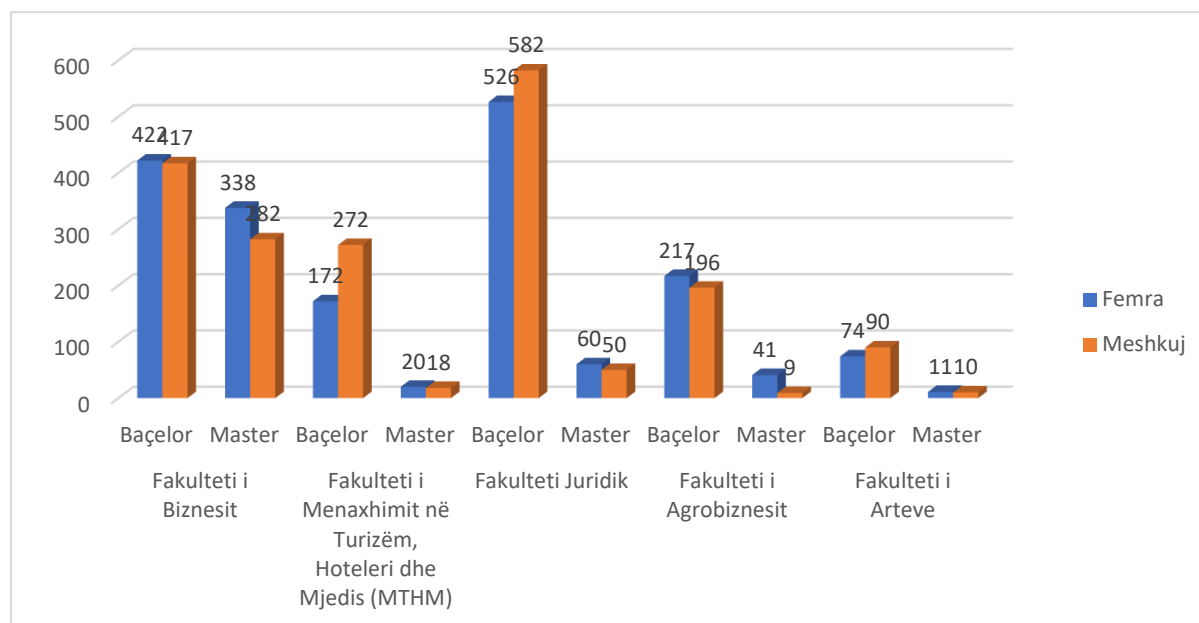
Tabela nr. 19. Numri i studentëve në të gjitha fakultete e UHZ-së në nivelin e studimeve tghemelore dhe në master

Numri i studentëve: Aktualisht, numri i përgjithshëm i studentëve në UHZ është **3.807**. Nga ta, 1.881 ose 49.41% janë femra, ndërkaj 1.926 ose 50.59% meshkuj. Në nivel universiteti, rezulton se në Bachelorstudimet themelore kemi 1.411 studentë nga të cilët 442 nga të cilët 47.54% janë femra, ndërkaj 1.557 ose 52.64% meshkuj. Në mastër, kemi 839 studentë nga të cilët 470 ose 56.02% janë femra dhe 369 ose 43.98% janë meshkuj.

Në njësitë akademike numri më i madh i studentëve është në **Fakultetin e Biznesit**, me gjithsej 1.459 studentë. Në programet bachelor janë 839 studentë ose nga të cilët 422 ose 50,30 % janë femra ndërkaj 417 ose 49.70 % meshkuj. Në programet master janë 620 studentë, nga të cilët 338 ose 54.52% janë femra, ndërkaj 282 ose 45.48% meshkuj. **Fakulteti Juridik** ka gjithsej 1.218 studentë. Në këtë njësi akademike në bachelor , 526 studentë ose 47,47% janë femra, ndërkaj 582 ose 52.53% meshkuj. Në nivelin master, 110

studentë nga të cilët 60 ose 54.55 % janë femra, ndërkaj 50 ose 45.45% meshkuj. **Fakulteti Menaxhimit të Turizmit, Hotelerisë dhe Mjedisit** ka gjithsej 482 studentë. Në bachelor kemi 444, nga të cilët 172 ose 38.74% janë femra e 272 ose 61.26 % meshkuj. Në master janë 38 studentë nga të cilët 20 ose 52.63% janë femra dhe 18 ose 47.37% meshkuj. **Fakulteti i Agrobiznesit** ka gjithsej 463 studentë. Në bachelor 217 ose 52.54% janë femra dhe 196 ose 47.46% meshkuj. Në master janë 50 studentë, nga të cilët 41 ose 82% janë femra dhe 9 ose 18% meshkuj. **Fakulteti i Arteve** - Dega e Muzikës ka gjithsej 185 studentë. Në studime bachelor janë 164, nga të cilët 74 ose 45.12% janë femra dhe 90 ose 54.88% janë meshkuj. Në master 11 ose 52.38% janë femra dhe 10 ose 47.62% meshkuj.

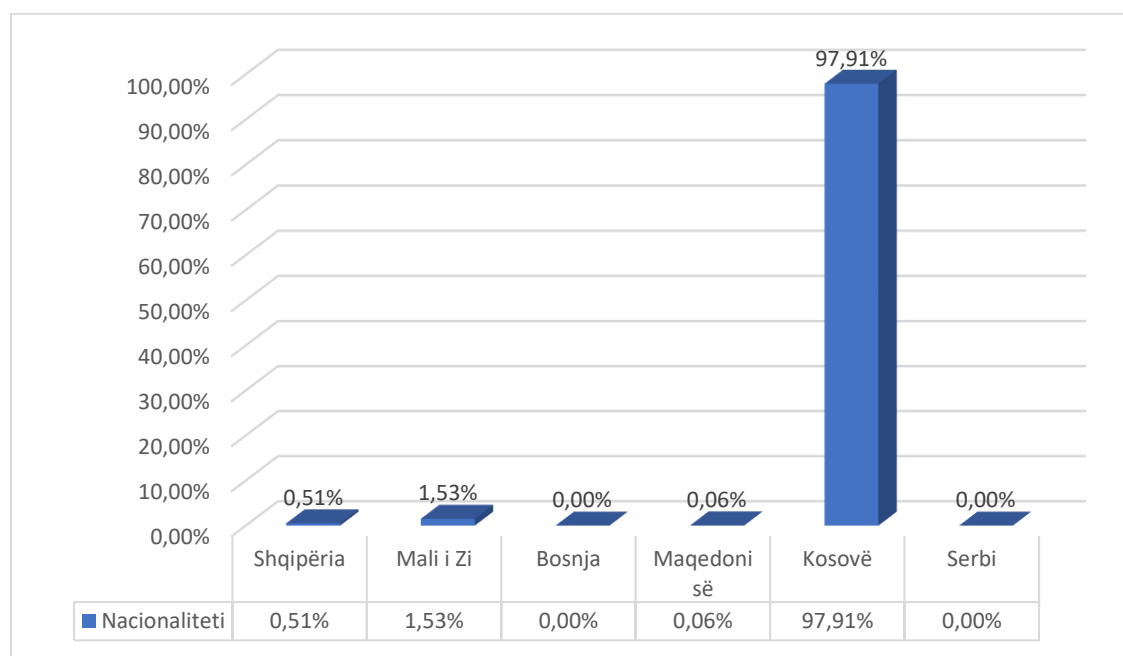
Këto të dhëna janë paraqitur edhe në mënyrë grafike si më poshtë.

Fakulteti	Fakulteti i Biznesit		Fakulteti i Menaxhimit në Turizëm, (MTHM)		Fakulteti Juridik		Fakulteti i Agrobiznesit		Fakulteti i Arteve	
	BSC	Ma	BSC	MA	BSC	MA	BSC	MA	BSC	MA
Shqiptarë	725	557	378	37	1087	108	404	48	161	21
Në %	86,41%	89,84%	85,14%	97,37%	98,10%	98,18%	97,82%	96,00%	98,17%	100,00%
Boshnjakë	105	59	57	1	7	1	3	0	2	0
Në %	12,51%	9,52%	12,84%	2,63%	0,63%	0,91%	0,73%	0,00%	1,22%	0,00%
REA		1	1	0	1	0	0	0	0	0
Në %	0,00%	0,16%	0,23%	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Egjiptian	4	2	6	0	13	1	6	2	1	0
Në %	0,48%	0,32%	1,35%	0,00%	1,17%	0,91%	1,45%	4,00%	0,61%	0,00%
Turk				0	0	0	0	0	0	0
Në %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Tjerë	5	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Në %	0,60%	0,16%	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gjithsejtë	839	620	444	38	1108	110	413	50	164	21
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Tabela nr. 20. Studentët sipas përkatësisë nacionale

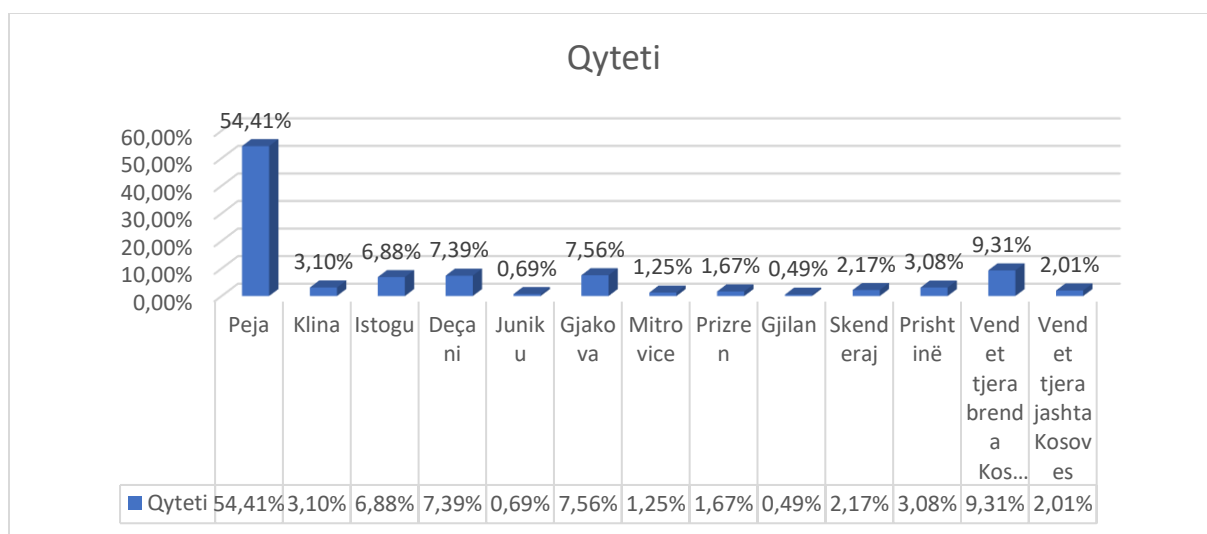
Studentët sipas përkatësisë nacionale: Nga të dhënat statistikore rezultojnë se në UHZ përveç studentëve shqiptarë nga Kosova, të cilët përbëjnë shumicën me të madhë me 97.91%, ka edhe studentë shqiptarë nga Shqipëria: 0.51%, Mali i Zi me 1.53%, dhe nga Maqedonia e Veriut me 0.06%. Më poshtë të dhënat janë pasqyruar në grafikun.

Grafikoni nr. 4

Niveli	Fakulteti i Biznesit		Fakulteti i Menaxhimit në Turizëm, (MTHM)		Fakulteti Juridik		Fakulteti i Agrobiznesit		Fakulteti i Arteve	
	BSC	Ma	BSC	MA	BSC	MA	BSC	MA	BSC	MA
Peja	507	288	285	23	643	65	292	37	44	5
Në %	60,43%	46,45%	64,19%	60,53%	58,03%	59,09%	70,70%	74,00%	26,83%	23,81%
Klina	22	47	17	2	44	2	12	0	5	0
Në %	2,62%	7,58%	3,83%	5,26%	3,97%	1,82%	2,91%	0,00%	3,05%	0,00%
Istogu	60	37	35	4	112	7	30	4	9	0
Në %	7,15%	5,97%	7,88%	10,53%	10,11%	6,36%	7,26%	8,00%	5,49%	0,00%
Deçani	79	50	18	3	128	15	27	3	11	0
Në %	9,42%	8,06%	4,05%	7,89%	11,55%	13,64%	6,54%	6,00%	6,71%	0,00%
Juniku	4	4	10	1	5		2	0		0
Në %	0,48%	0,65%	2,25%	2,63%	0,45%	0,00%	0,48%	0,00%	0,00%	0,00%
Gjakova	49	52	11	1	81	10	19	1	39	2
Në %	5,84%	8,39%	2,48%	2,63%	7,31%	9,09%	4,60%	2,00%	23,78%	9,52%
Mitrovica		5	1	1	1	1	0	0	5	1
Në %	0,00%	0,81%	0,23%	2,63%	0,09%	0,91%	0,00%	0,00%	3,05%	4,76%
Prizren	8	6	1		0	1	4	0	13	1
Në %	0,95%	0,97%	0,23%	0,00%	0,00%	0,91%	0,97%	0,00%	7,93%	4,76%
Gjilan	0	4			0	0	0	0	7	0
Në %	0,00%	0,65%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4,27%	0,00%
Skenderaj	8	10	3		10	1	2	0	3	3
Në %	0,95%	1,61%	0,68%	0,00%	0,90%	0,91%	0,48%	0,00%	1,83%	14,29%
Prishtinë	17	24	5		12	4	4	1	3	3
Në %	2,03%	3,87%	1,13%	0,00%	1,08%	3,64%	0,97%	2,00%	1,83%	14,29%
Vendet tjera brenda Kosovës	50	70	37	1	68	4	21	4	22	6
Në %	5,96%	11,29%	8,33%	2,63%	6,14%	3,64%	5,08%	8,00%	13,41%	28,57%
Vendet tjera jashtë Kosovës	35	23	21	2	4	0	0		3	
Në %	4,17%	3,71%	4,73%	5,26%	0,36%	0,00%	0,00%	0,00%	1,83%	0,00%
Gjithsejtë	839	620	444	38	1108	110	413	50	164	21
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Studentët sipas qyteteve prej nga vijnë: Bazuar në të dhënat e përpunuara statistikore lidhur me qytetet e Kosovës nga të cilat vijnë studentët tanë, rezulton se 54.42% e tyre janë nga Peja, 7,56% nga Gjakova, 7.39% nga Deçani, 6.88% nga Istogu, 3.10% nga Klina, 3.08% nga Prishtina, 2.17% nga Skenderaj, 1.25% nga Mitrovica, 1.69% Prizreni, ndërsa pjesa tjetër nga qytetet tjera të Kosovës ose jashtë saj. Kjo nënkupton që rreth 43.58% të studentëve janë jashtë qytetit të Pejës. Të dhënat janë paraqitur edhe në mënyrë grafike si më poshtë.

Grafikoni nr. 5

Nr	Sipas gjuhës	Bsc.	Msc.	Gjithsejt
1	Shqipe	2767	770	3537
2	Boshnjake	201	69	270
3	Gjithsej	2968	839	3807

Studentët sipas gjuhës që mësojnë: Në Fakultetin e Biznesit dhe në Fakultetin e Menaxhimit të Turizmit, Hotelorisë dhe Mjedisit, janë gjithsej tri programe: 2 bachelor dhe 1 master. Nga këto programe kemi gjithsej 201 studentë në bachelor në gjuhën boshnjake dhe 69 studentë në master në gjuhën boshnjake.

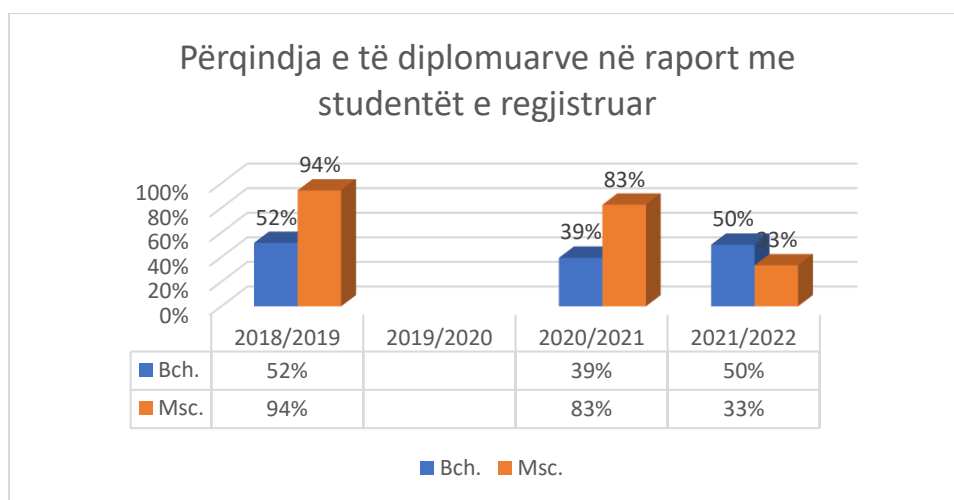
Vërejtje:

Të dhënat e paraqitura më poshtë janë përpunuara vetëm për katër (4) vjet, ngase në Planin Strategjik 2020 – 2023 janë përpunuar të dhënat e mëparshme. Si rregull, përpunimi dhe analizimi i të dhënave të mëposhtme ka qenë dashur të bëhej për tri (3) vjet, 2020-2023, por ka qenë e pamundur që të merren të dhënat për vitin 2019, ngase, në atë vit akademik UHZ-ja kishte dështuar të akreditohej në nivel institucional. Duke e pasur parasysh këtë rrethanë, del se dhe të dhënat e paraqitura, posaçërisht ato të diplomimit në raport me numrin e studentëve të regjistruar, nga një herë duken dhe dalin si të çrregullta. Kjo për faktin se në vitin akademik 2019/2020 në UHZ nuk është pranuar asnjë student e në anën tjetër ka pasur numër të caktuar diplomimesh.

Viti akademik	Numri i studentëve të regjistruar		Numri i studentëve të diplomuar		Përqindja e të diplomuarve në raport me studentët e regjistruar	
	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.
2018/2019	1033	259	533	244	52%	94%
2019/2020			406	203		
2020/2021	793	247	313	204	39%	83%
2021/2022	535	369	268	123	50%	33%

Tabela nr. 23. Numri i studentëve të regjistruar në raport me studentët e diplomuar në kuadër të UHZ-së

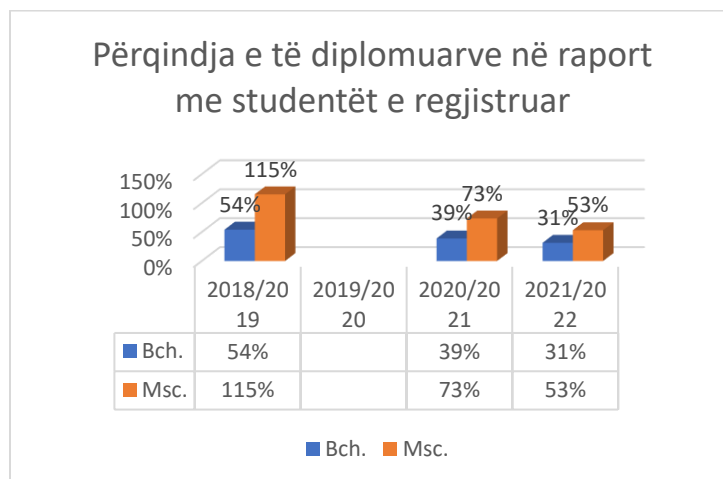
Në nivel të UHZ-së, nga të dhënat e siguruar dhe të paraqitura në tabelën e mësipërme, për vitet 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 dhe 2021/2022, rezulton se në studime të nivelit themelor, raporti ndërmjet studentëve të pranuar dhe atyre të diplomuar është; në vitin 2018 / 2019 me 52%, 2020/2021 me 39% dhe 2021/2022 me 50%. Në nivelin e studimeve master ky raport është me sa vijon: në vitin akademik 2018/2019 me 94%, 2020/2021 me 83% dhe 2021 – 2022 me 30%. Të dhënat e paraqitura më sipër janë paraqitur më poshtë edhe në grafikon.

Grafikoni nr. 8.

Viti akademik	Numri i studentëve të regjistruar		Numri i studentëve të diplomuar		Përqindja e të diplomuarve në raport me studentët e regjistruar	
	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.
2018/2019	362	179	196	206	54%	115%
2019/2020			174	159		
2020/2021	257	199	100	146	39%	73%
2021/2022	278	190	87	101	31%	53%

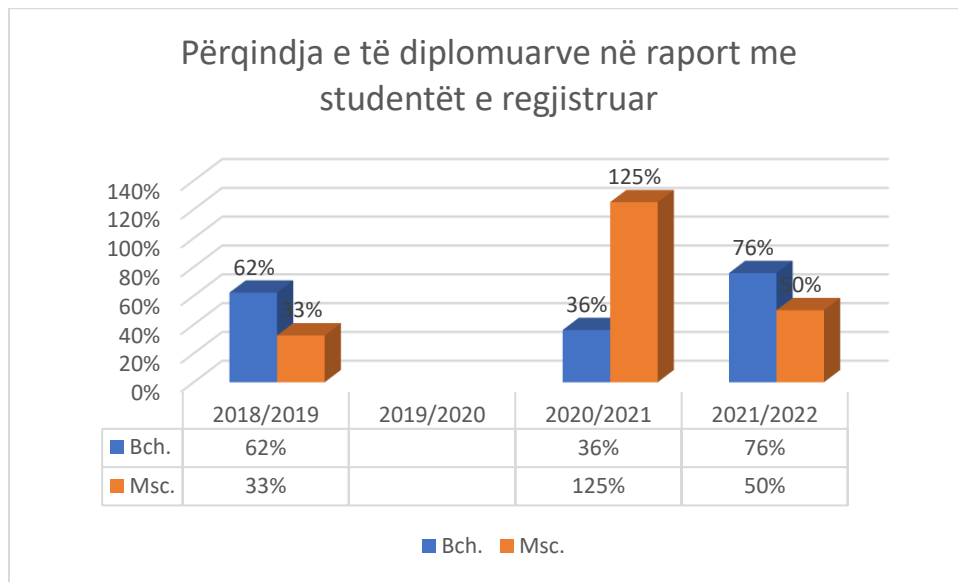
Tabela nr. 24. Numri i studentëve të regjistruar në raport me studentët e diplomuar në kuadër të Fakultetit të Biznesit

Grafikoni nr. 9

Viti akademik	Numri i studentëve të regjistruar		Numri i studentëve të diplomuar		Përqindja e të diplomuarve në raport me studentët e regjistruar	
	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.
2018/2019	299	80	186	26	62%	33%
2019/2020			152	28		
2020/2021	259	40	94	50	36%	125%
2021/2022	124	40	94	20	76%	50%

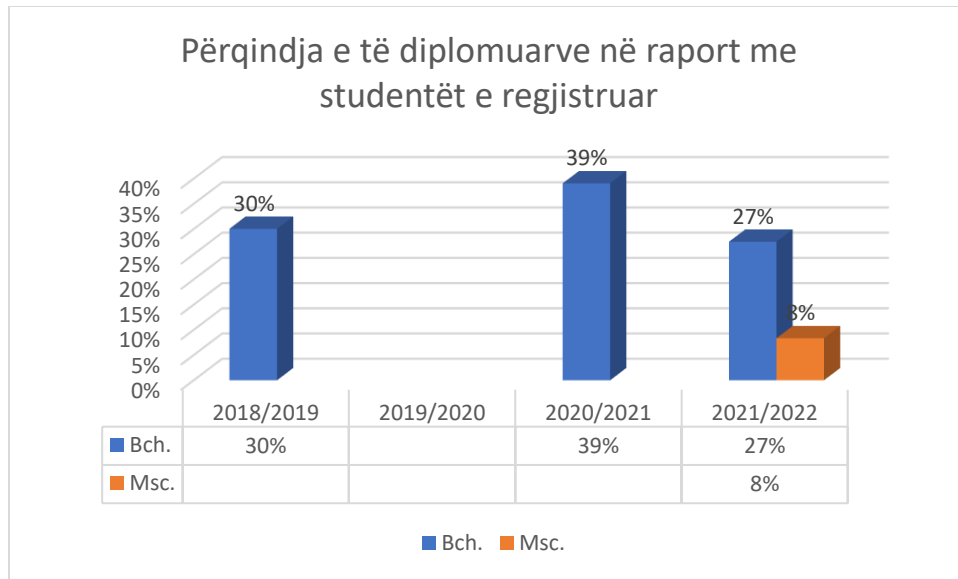
Tabela nr. 25. Numri i studentëve të regjistruar në raport me studentët e diplomuar në kuadër të Fakultetit Juridik

Grafikoni nr. 10.

Viti akademik	Numri i studentëve të regjistruar		Numri i studentëve të diplomuar		Përqindja e të diplomuarve në raport me studentët e regjistruar	
	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.
2018/2019	203	0	61	12	30%	
2019/2020			57	16		
2020/2021	128	0	50	8	39%	
2021/2022	91	24	25	2	27%	8%

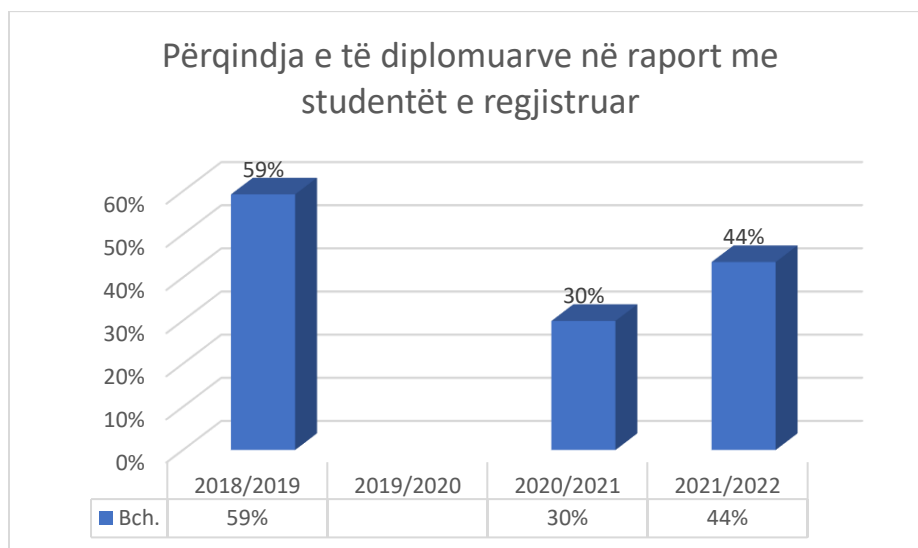
Tabela nr. 26. Numri i studentëve të regjistruar në raport me studentët e diplomuar në kuadër të Fakultetit të MTHM

Grafikoni nr. 11.

Viti akademik	Numri i studentëve të regjistruar		Numri i studentëve të diplomuar		Përqindja e të diplomuarve në raport me studentët e regjistruar	
	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.
2018/2019	135	0	80	0	59%	
2019/2020			52	0		
2020/2021	117	0	35	0	30%	
2021/2022	101	25	44	0	44%	

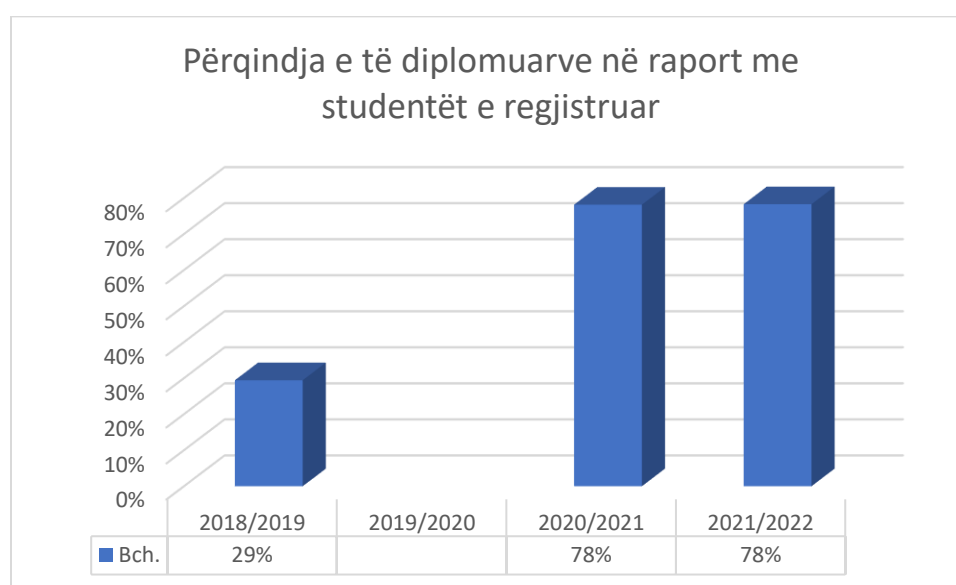
Tabela nr. 27. Numri i studentëve të regjistruar në raport me studentët e diplomuar në kuadër të Fakultetit të Agrobiznesit

Grafikoni nr. 12.

Viti akademik	Numri i studentëve të regjistruar		Numri i studentëve të diplomuar		Përqindja e të diplomuarve në raport me studentët e regjistruar	
	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.	Bch.	Msc.
2018/2019	34	0	10	0	29%	
2019/2020			11	0		
2020/2021	32	8	25	0	78%	
2021/2022	23	8	18	0	78%	

Tabela nr. 28. Numri i studentëve të regjistruar në raport me studentët e diplomuar në kuadër të Fakultetit të Arteve

Grafikoni nr. 13.

5. Analiza SËOT – Universiteti “Haxhi Zeka”

Komisioni për hartimin e Planit Strategjik, pas analizës së gjerë të mjedisit të jashtëm dhe të brendshëm në të cilin operon UHZ-ja, analizoi pikat e forta, të dobëta, mundësitë dhe kërcënimet ndaj universitetit (SËOT analizë). Megjithëse lista nuk është shteruese, ajo ofron një kontekst të dobishëm për zhvillimin e kornizës së Planit Strategjik. Çështjet kryesore në SËOT janë identifikuar si më poshtë:

PËRPARËSITË (Faktorët e brendshëm)	DOBËSITË (Faktorët e brendshëm)
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Traditë mbi 60-vjeçare; ▶ Vendndodhja - I përket zonës arsimore në rrafshin e Dukagjinit me potencial të jashtëzakonshëm shoqëror-ekonomik; ▶ Universitet i akredituar dhe me reputacion; ▶ Autonomia e universitetit; ▶ Financimi 100 % nga buxheti i shtetit i studentëve në programe të studimit; ▶ Programe studimi atraktive dhe cilësore; ▶ Programe profesionale; ▶ Programe unike dhe me intensitet te ulet konkurrence; ▶ Programe në gjuhën boshnjake; ▶ Kornizë kurrikulare fleksibile dhe moderne; ▶ Misioni i të nxëniet dhe mësimdhënies me studentin në qendër; ▶ Personel mësimdhënës kompetent; ▶ Hapësirë të përshtatshme dhe të mjaftueshme, me komoditet infrastrukturor për mësim. Një pjesë e ndërtesave të universiteti janë ndërtuar dhe pajisur në vitin 2023 sipas të gjitha standardeve të arsimit të lartë; ▶ Organizimi i ngjarjeve shkencore dhe akademike ndërkombëtare (universiteti veror, konferenca shkencore, simpoziume...); ▶ Partneritet i qëndrueshëm me industrinë, punëdhënësit dhe shoqërinë civile; ▶ Financim stabil; ▶ Besimi në orientim të fuqishëm ndërkombëtar; ▶ Digjitalizimi, aplikimi i biznesit elektronik dhe arsimor modern i teknologjive të informacionit dhe komunikimit; ▶ Bashkëpunimi me subjektet kryesore të biznesit (vizita në kompani, ligjërata etj.); ▶ Marrëdhëniet të afërta të studentëve me personelin mësimdhënës (këshillimi për karrierë); ▶ Bibliotekë cilësore - hapësirë fizike dhe koleksion librash; ▶ Përfshirja e studentëve në trupa dhe procese vendimmarrëse; ▶ Qendra për përkrahje të biznesit; ▶ Qendra e Ekselencës; ▶ Instituti për shkencë dhe arte; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Shkalla e mundshme e mospërputhjes ndërmjet nevojave të tregut të punës dhe kualifikimeve të ofruara; ▶ Personel i pamjaftueshëm për menaxhim të Zyrës së Karrierës; ▶ Shumica e mësimdhënësve (veçanërisht të rinjtë) janë të mbingarkuar me detyrime mësimore dhe profesionale; ▶ Konvikti; ▶ Numri i pamjaftueshëm i trajnimeve specifike; ▶ Mungesa e një brendi të institucionit dhe mungesë e strategjisë së marketingut dhe komunikimit; ▶ Numri i caktuar i mësimdhënësve me deficite në kompetencë në relacion me programet e studimit; ▶ Mungesë e infrastrukturës për rekreacion për studentët; ▶ Aktivizëm i dobët i studentëve dhe organizatave studentore.

▶ Avokati i studentëve (Ombudpersoni).	
Mundësitë (Faktorët e jashtëm)	RREZIQET (Faktorët e jashtëm)
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Pjesëmarrje në thirrje për projekte të ndërlidhura me edukimin, kërkimin dhe inovacionet; ▶ Mësimi në distancë; ▶ Kurse biznesi në IT dhe gjuhë angleze për të gjithë te interesuarit; ▶ Programe të reja studimi të bazuara 100% në nevojat e tregut; ▶ Organizimi i studimeve doktorale; ▶ Zgjerimi i rrjetëzimit dhe bashkëpunimit ndërkombëtar; ▶ Vetëdijesimi për zhvillimin e qëndrueshëm; ▶ Ngritja i imazhit në relacion me IAL-të e tjera; ▶ Të mësuarit gjatë gjithë jetës dhe punësimi; ▶ Krijimi i një strategjie marketingu dhe komunikimi për të promovuar dhe qëndruar më afër publikut; ▶ Krijimi i kushteve për punësimin e studentëve më të mirë nëpërmjet zyrës së karrierës dhe këshillimit në karrierë; ▶ Gjurmimi i studentëve pas përfundimit të studimeve dhe ngritja e imazhit të institucionit nëpërmjet suksesit të tyre; ▶ Ligjërata nga ekspertë të njohur ndërkombëtarë nëpërmjet video-konferencave dhe prezantimi mediatik i ngjarjeve të tilla; ▶ Gjenerim i të hyrave vetanake. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Konkurrenca ndërmjet IAL-ve; ▶ Rënie e natalitetit; ▶ Tendenca e rritjes së migracionit; ▶ Largimi i trurit (brain drain); ▶ Lobimi i fortë i kolegjeve private; ▶ Fonde të kufizuara nga ana e qeverisë; ▶ Moskuptimi i arsimit si investim i pashmangshëm për të ardhmen; ▶ Hapja e pakontrolluar dhe e pabazuar e kampuseve të IAL-ve private; ▶ Shumë informacione të pasistemuara të brendshme dhe të jashtme lidhur me zhvillimet në arsimin e lartë; ▶ Proces i ngadalshëm dhe i dobët në ndërtimin dhe rindërtimin e objekteve; ▶ Procedurat e ngadalshme të prokurimit për zbatimin e projekteve infrastrukturore; ▶ Kriza ekonomike-inflacioni; ▶ Rënia e numrit të studentëve për shkak të ndryshimeve demografike dhe rritjes së konkurrencës.

5.1. Krahasimi me universitetet e tjera

Tabela e mëposhtme tregon pikat e forta të IAL-ve publike dhe private konkurruese, si dhe pikat e forta të universitetit tonë. Gjithashtu është paraqitur një krahasim i dobësive të UHZ-së dhe të konkurrentëve të UHZ-së.

KONKURRENCA	UNIVERSITETI "HAXHI ZEKA"
PIKAT E FORTA TË IAL-ve PUBLIKE	PIKAT E FORTA TË UHZ-së
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Financim nga buxheti i shtetit; ▶ Tradita; ▶ Studime pa pagesë për studentë; ▶ Të hyra nga studentët e vetëfinancuar; ▶ Personel me reputacion akademik; ▶ Konvikte për akomodimin e studentëve; ▶ Restorante që ofrojnë ushqim për studentët; ▶ Bashkëpunimi me IAL brenda dhe jashtë vendit; ▶ Kërkimi shkencor; ▶ Përkrahje nga organizatat ndërkombëtare për zhvillimin e kapaciteteve. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tradita; ▶ Financimi stabil nga buxheti i shtetit; ▶ Studimi pa pagesë për studentë; ▶ Personal akademik i dëshmuar dhe i njohur; ▶ Hapësira e nevojshme për ndërtimin e një kampusi modern universitar; ▶ Hapësira të mjaftueshme për mësim dhe laboratorë; ▶ Evidencë e përditësuar dhe transparente e provimeve; ▶ Infrastrukturë në qendër të qytetit;
PIKAT E FORTA TË KOLEGJEVE PRIVATE	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lobim i avancuar; ▶ Infrastrukturë të shkëlqyeshme; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Studime në gjuhën boshnjake; ▶ Programe unike / jokonkurrencte me IAL-të; ▶ Universiteti veror;

<ul style="list-style-type: none"> ▶ Pajisje teknologjike të avancuara mësimi; ▶ Fleksibiliteti në hartimin e programeve të reja; ▶ Hapësirë të mjaftueshme për aktivitete studentore; ▶ Disiplina në punët administrative dhe akademike. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Konferenca shkencore ndërkombëtare; ▶ Qendra për Përkrahje të Biznesit; ▶ Qendra e Ekselencës; ▶ Instituti për Shkencë dhe Arte; ▶ Avokati i studentëve (Ombudpersoni).
DOBËSITË E IAL-ve PUBLIKE	DOBËSITË E UHZ –së
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kurrikula të pa përditësuara; ▶ Mungesë të hapësirave për mësim; ▶ Pajisje të pamjaftueshme ose të papërshtatshme; ▶ Jo efikasitet në shfrytëzimin e burimeve; ▶ Ndërtesa dhe pajisje mësimi të amortizuara; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Programe të doktoratës; ▶ Konvikti për studentë; ▶ Lobim i pazhvilluar; ▶ Pajisje moderne dhe të gjeneratës së fundit; ▶ Strategjia e marketingut; ▶ Kampus i kompletuar me terrene sportive; ▶ Kuota të kufizuara për rekrutim të personelit akademik të nevojshëm për akreditim të programeve sipas nevojave të tregut;
DOBËSITË E KOLEGJEVE PRIVATE	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tarifa të larta për studime; ▶ Titujt akademik për personelin nuk janë ekuivalente me titujt e IAL-ve publike; ▶ Konviktet; ▶ Rekrutim i shpejtë i personelit sipas nevojave të kolegjit; 	

Sinteza e rezultateve të analizës së situatës tregon se UHZ ka kufizime në mjedisin e jashtëm dhe të brendshëm për zhvillimin e ardhshëm. Përkundrazi, janë të shumta mundësitë dhe forcat që tregojnë se mundësitë e zhvillimit të tij janë reale.

Duke i kushtuar vëmendje dobësive dhe rreziqeve me të cilat përballet UHZ, zgjidhja e disa prej këtyre mangësive mund të shprehet si në vijim:

1. **Ndërtimi i një konvikti** - është thelbësore të ndërtohet sa më shpejt kampusi i UHZ, për të zgjidhur këtë mangësi shumë të rëndësishme. Plani i kampusit përfshin ndërtimin e një konvikti studentor, fusha të sportit dhe një sallë për aktivitete sportive, një qendër argëtimi etj. Në këtë mënyrë, studentët do të mund të kalonin kohë në kampus si pas dhe ndërmjet orëve të mësimi, dhe do të kishin një ditë më të kënaqshme, që është synimi i çdo universiteti - t'i mbajë studentët brenda ofertës së tij.
2. **Sistemi lobues / promovues i pazhvilluar** – duke investuar në “Shoqërinë e Miqve të Universitetit”, ky investim në dukje i rëndësishëm do të shpërblehej shumë shpejt, duke qenë se informacioni është faktori më i shtrenjtë në biznes sot. Për këtë arsye, është shumë e rëndësishme për ne që të kemi një Shoqëri të krijuar, e cila do të ishte “sytë dhe veshët” tanë dhe do të na mundësonte “shkrirjen” më shpejt dhe më lehtë me mjedisin në të cilin ndodhemi.
3. **Hapja e pakontrolluar dhe e pabazuar e programeve** – hapja e programeve të reja në UHZ para së gjithash duhet të hulumtohet mirë. Pas konstatimit të nevojës për një orientim të ri, duhet të bëhet një projeksion financiar e kadrovik. Nëse përcaktohet domosdoshmëria e zgjerimit në këtë aspekt, duhet të krijohet fillimisht një burim i sigurt financimi për këtë risi.

5.2. Identifikimi i faktorëve kritikë të suksesit

Faktorët që duhen përmbushur UHZ në mënyrë që të arrijë sukses janë:

- ▶ Ndërtimi dhe ruajtja e marrëdhënieve cilësore me studentët ekzistues dhe potencialë;
- ▶ Personeli cilësor e me kompetencë;
- ▶ Sistem më të zhvilluar lobimi e promovimi;

- ▶ Marrëdhënie më të mira me organizatat, komunitetin lokal, shoqatat dhe organet shtetërore në vend dhe më gjerë;
- ▶ Bashkëpunim me universitetet e tjera të vendit dhe përreth;
- ▶ Intensifikim i bashkëpunimit me shkollat e mesme në vend dhe rrethinë nëpërmjet zyrës për zhvillimin e karrierës;
- ▶ Bashkëpunim me ndërmarrjet dhe institucionet me reputacion ku janë të punësuar të diplomuarit e universitetit;
- ▶ Një shërbim i zhvilluar për studentë;
- ▶ Kornizë kurrikulare të integruar dhe rritje të mobilitetit të brendshëm dhe të jashtëm;
- ▶ Qëndrueshmëri buxhetore;
- ▶ Strategji për motivim dhe rritje të kënaqëshmërisë për studentë;
- ▶ Ndërkombëtarizim.

III. Analiza e objektivave strategjike

Prrshkrim i shkurtër i tetë objektivave strategjike

1. Prioritetet strategjike

Plani Strategjik 2023-2026 ka tetë prioritete strategjike, të përcaktuara për tetë fusha prioritare:

Nr.	PËRSHKRIMI I PRIORITETEVE STRATEGJIKE	
1.	Menaxhim i brendshëm	Përgjegjësi, efikasitet, qëndrueshmëri, komunikim dhe bashkëpunim
2.	Mësimdhënia dhe mësimnxënia	Përparim i mëtejme i cilësisë së mësimdhënies dhe mësimnxënies
3.	Sigurimi i cilësisë	Sistemi i konsoliduar: Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë brenda universitetit
4.	Shkencë, kërkime dhe art	Rritja e veprimtarisë kërkimore-shkencore dhe artistike
5.	Ndërkombëtarizimi	Bashkëpunimi ndërkombëtar dhe ndërinstucional
6.	Studentët	Motivimi, kënaqshmëria dhe aktivizmi më i madh studentor
7.	Ndërmarrësia	Zhvillimi i relacionit funksional ndërmjet universitetit dhe palëve të interesit
8.	Infrastruktura	Krijimi i një kampusi modern studentor sipas standardeve bashkëkohore
<i>Tabela: Objektivat strategjike të Universitetit "Haxhi Zeka" 2023 – 2026</i>		

Çdonjëra nga tetë fushat prioritare të identifikuara dhe të zhvilluara në Planin Strategjik 2023-2026 adreson problemet kyce dhe veshtirësit nëpër fushat përkatëse.

Prioritetet strategjike të UHZ të përcaktuara në këtë plan paraqesin fushat kryesore të zhvillimit akademik dhe organizativ, të cilat i përcaktojnë rezultatet dhe objektivat strategjike të këtij plani. Secila nga objektivat është e zërthyer në rezultatet të pritura të matshme përmes indikatorëve të rezultateve përmes aktiviteteve të parapara në planin e veprimit. Indikatorët e rezultateve përputhen me objektiva specifike dhe paraqesin efektet e pritshme, të ndërlidhura me fushën dhe objektivën përkatëse.

1.1. PRIORITETI STRATEGJIK 1 – Menaxhimi i brendshëm

PRIORITETI STRATEGJIK 1: Përgjegjësi, efikasitet, qëndrueshmëri, komunikim dhe bashkëpunim

Reformimi i proceseve të menaxhimit të brendshëm është proces i domosdoshëm të cilit UHZ-ja do t'i nënshtrohet gjatë periudhës së zbatimit të këtij plani. Ky proces do të mundësojë rritjen dhe fuqizimin e përgjegjësive të të gjitha niveleve vendimmarrëse, efikasitetit në kryerje të detyrave, qëndrueshmërisë së të gjitha segmenteve institucionale, ngritjes së kulturës së komunikimit dhe të bashkëpunimit brenda, ashtu edhe jashtë institucionit. Më tutje, ky objektivi krijon linja të qarta të raportimit e të komunikimit, krijim të matricave për identifikimin dhe planifikimin e nevojave për burime njerëzore në UHZ, ndryshim dhe rishikim të bazës ligjore, zhvillim të proceseve drejt një universiteti me komponentë të ndërmarrësisë, duke i dhënë promovimit institucional një rëndësi strategjike.

UHZ-ja synon që përmes reformimit të proceseve të brendshme të menaxhimit:

- ▶ Të sigurohet fleksibilitet dhe efikasitet në kryerjen e procedurave të qeverisjes në universitet;
- ▶ Të ketë ndarje të qartë të funksioneve në mes të personelit të angazhuar në nivele të ndryshme të menaxhimit, duke avancuar më tej autonominë akademike dhe përcaktimin për decentralizim;
- ▶ Rritjen e llogaridhënies dhe transparencës në qeverisje të brendshme të universitetit duke rishikuar, përmirësuar dhe zhvilluar më tej procedurat menaxheriale, të monitorimit, të raportimit, planifikimit të burimeve njerëzore;
- ▶ Të fuqizohen kanalet e komunikimit dhe krijimi i grupeve të lobimit e avokimit me subjekte nga biznesi, OJQ-të, të diplomuarit tanë, institucionet shtetërore, individët etj.

Arritja e kësaj objektiviteti do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme.

REZULTATI 1.1:	Fuqizimi i vendimmarrjes insitucionale dhe ngritja e përgjegjësive
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Përmirësimi i sistemit të vendimmarrjes dhe akteve të brendshme, me qëllim forcimin e funksioneve drejtuese, duke ruajtur funksionalitetin e integruar të universitetit dhe duke reduktuar vendimmarrjen e centralizuar; 2. Racionalizimi dhe ristrukturimi i burimeve; 3. Numri i proceseve administrative dhe operacionale të ristrukturuara për efikasitet dhe efektivitet; 4. Avancimi i proceseve për menaxhim dhe monitorim të integruar financiar; 5. Strategjia e krijimit të kornizës kurrikulare në UHZ; 6. Rregulloret për zbatimin e korinizës kurrikulare; 7. Zhvillimi i konceptit për një "Universitet i Hapur".

REZULTATI 1.2:	Menaxhimi i burimeve njerëzore (kadrovike)
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matrica e nevojave për personel akademik në bazë të kornizës kurrikulare; 2. Matrica e nevojave për personal administrativ në bazë të kornizës kurrikulare;

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Punësimi i planifikuar i personelit mësimor dhe administrativ; 4. Politikat e angazhimit të profesorëve vizitorë dhe të tjerë; 5. Avancim i vazhdueshëm i personelit akademik dhe administrativ nëpërmjet trajnimeve profesionale.
REZULTATI 1.3:	Promovimi dhe komunikimi me publikun (PR)
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikimi brendauniversitar; 2. Komunikimi jashtuniversitar; 3. Reputacioni i universitetit; 4. Promovimi i brendshëm; 5. Promovimi i jashtëm.

1.2. PRIORITETI STRATEGJIK 2 - Mësimdhënia dhe mësimnxënia

PRIORITETI STRATEGJIK 2: Avancim i cilësisë së mësimdhënies dhe mësimnxënies

Mësimdhënia dhe mësimnxënia përcaktojnë qasjen strategjike të UHZ-së ndaj këtyre proceseve kyçe të arsimit për katër vitet e ardhshme. Qasja është ndërtuar në tetë komponente kryesore:

Programe studimi të ristrukturuara dhe rizhvilluara në funksion të zhvillimit të kompetencave të studentëve; Programe studimore të reja të përshtatura me kërkesat e tregut; Zhvillimi profesional për metodologji bashkëkohore të mësimdhënies dhe mësimnxënies; 100% e stafit akademik kanë realizuar planin zhvillimor individual; Kulturë dhe frymë bashkëpunuese dhe motivuese për studentëve; Qendra e Ekselencës; Ekselencë në mësimdhënie dhe mësimnxënie dhe Mbështetje për studentët me nevoja të veçanta.

Objektivi njeh dhe u përgjigjet konteksteve sfiduese në rrafshin lokal, rajonal dhe me gjerë, ndërkohë që aktivitetet i përgjigjen përbaljes me sfidat për sigurimin e cilësisë në fushën e mësimdhënies dhe mësimnxënies. Ne jemi të vetëdijshëm për rëndësinë e një popullate të arsimuar dhe të aftë në arritjen e rezultateve ekonomike dhe sociale të vendit tonë dhe vëmendja jonë do të jetë e përqëndruar në mësimdhënie dhe mësimnxënie cilësore nëpërmjet angazhimit me komunitetin dhe industrinë në rishikimin e kurrikulës.

Objektivi: Mësimdhënie dhe mësimnxënie përqendrohet në studentët tanë dhe ne fuqishëm besojmë se ruajtja e përsosmërisë në këto dy sfera është parësore. Ofrimi i programeve atraktive, të nevojshme dhe të kërkuara për tregun e punës dhe pritshmëritë akademike të studentëve do të sigurojnë qëndrueshmërinë tonë ndaj IAL-ve që operojnë në Kosovë. UHZ në misionin e tij synon të rrisë potencialin e studentëve dhe të transformojë jetën e komunitetit studentor dhe personelit të tij akademik. Përgjegjësia jonë institucionale është që të diplomuarit e UHZ-së të jenë të pajisur, të frymëzuar dhe të formuar për t'iu përgjigjur mundësive dhe sfidave të shekullit XXI. Nëpërmjet përvetësimit të njohurive dhe aftësive lëndore dhe multidisiplinare, trajnimeve; projekteve ndërkombëtare dhe aktiviteteve shkencore ne synojmë të përgatisim studentë të cilët do të jenë të aftë për tregun e punës dhe të përballen suksesshëm me konkurrencën. Prandaj, UHZ-ja është e përkushtuar për të siguruar që mësimdhënia dhe mjedisi mësimor të jenë të cilësisë më të lartë dhe të pasurohen në mënyrë të vazhdueshme. Qasjet tona promovojnë inovacionin dhe përdorimin e teknologjisë të cilat e përmirësojnë mësimdhënien dhe mësimnxënien. Vëmendje e veçantë u kushtohet studentëve me nevoja të veçanta për të cilët UHZ-ja angazhohet në ofrimin e kushteve, lehtësirave dhe promovimit të një kulture ku të gjithë janë të barabartë.

Si pjesë e angazhimit për rritjen cilësisë dhe përpjekjeve drejt profilizimit të programeve studimore, përgjigjes ndaj nevojave të tregut dhe nevojave të studentëve, UHZ do të angazhohet fuqishëm në ristrukturimin/rizhvillimin e programeve studimore dhe në përfshirjen e programeve të reja studimore dhe fuqizimin e punës praktike për studentët. UHZ synon që të bëjë ristrukturimin/ rishikimin e së paku 30% të programeve aktuale të studimeve. UHZ do të operacionalizojë rishikimin e programeve bachelor dhe master. Këto veprime ndërmerren me qëllim të përmbushjes së misionit dhe vizionit institucional. Për UHZ-në ndryshimet janë të pashmangshme dhe brenda afatit 2023-2026 pritet të ketë rritje të numrit të studentëve si rezultat i rritjes së ofertës programore të UHZ-së. Profilizimi i personelit akademik do të realizohet nëpërmjet trajnimeve të hartuara dhe organizuara nga Qendra për Ekselencë.

Rritja e ofertës programore me qëllim të tërheqjes së studentëve të rinj dhe përgatitjes së tyre për tregun e punës do të bëhet nëpërmjet hartimit të programeve të reja, aplikimit për programe të përbashkëta nga njësitë akademike, programe të përbashkëta me universitete ndërkombëtare e programeve profesionale. UHZ-ja ka synim edhe zhvillimin në fushën shkencore. Pjesë e përmbushjes së këtij qëllimi është hartimi dhe aplikimi për programin e studimeve doktrale në Fakultetin e Biznesit. Për t'i realizuar të gjitha këto synime, UHZ-ja do të angazhohet në rritjen e numrit të personelit akademik të cilët do mbulojnë fushat e caktuara të programeve studimore dhe zhvillimin e mëtejshëm profesional të tyre. Gjithashtu, ambiciet tona që universitetin ta shndërrojmë në universitet ndërkombëtar dhe këtë synojmë ta arrijmë nëpërmjet programeve të ofruara në gjuhën angleze, programeve të studimit online dhe në distancë.

UHZ-ja është e përkushtuar për të ecur në hap me zhvillimet ndërkombëtare në fushën akademike. Ajo do të angazhohet për të siguruar zhvillim të vazhdueshëm profesional të mësimit për metodologji bashkëkohore të ligjërimit, me qëllim të përvetësimit të shkathtësive pedagogjike që nxisin ndërveprimin me studentët. UHZ-ja do ta rrisë përpjekjet për të siguruar teknologji inovative për mësimit dhe mësimnxënie.

Si element të rëndësishëm për të forcuar edhe më shumë zhvillimin profesional të personelit akademik, UHZ-ja në vazhdimësi do ta përkrahë personelin akademik për përfundim të studimeve të doktoratës dhe regjistrimin në studime postdoktrale.

UHZ-ja ka obligim dhe interes të veçantë ofrimin e mbështetjes së vazhdueshme për ngritje në karrierë të personelit të saj akademik. Për këtë arsye, UHZ-ja synon që të bëjë përcaktimin e zhvillimit në karrierë brenda institucionit për 100% të personelit të tij akademik. Aktivitetet e planit zhvillimor do të përkrahen dhe nxiten në vazhdimësi nga njësitë akademike dhe menaxhmenti i UHZ-së.

Kjo do të bëhet në bazë të vlerësimeve të vazhdueshme të aktiviteteve dhe performancës së personelit. UHZ synon që nëpërmjet Qendrës së Ekselencës të hartojë plane individuale të zhvillimit për mësimit. UHZ synon që përmes këtij procesi të rrisë numrin e avancimeve për njësi akademike.

Kultura dhe fryma bashkëpunuese janë thelbësore për arritjen e objektivave të mësimit dhe mësimnxënies. Prandaj, do të fuqizohet sistemi i vlerësimit student-student (peer to peer) dhe këshillimi në karrierë për studentët e UHZ-së. Për mësimnxënie cilësore do të përmirësohet raporti mësimit-student derin në 1 mësimit për 25 studentë. Për një gjithëpërfshirje dhe në interes të studentëve bashkëpunimi me ta në hartimin/rishikimin e programeve, angazhimi i tyre në aktivitete shoqërore e shkencore, mobiliteti ndërmjet fakulteteve dhe pjesëmarrja në trajnime/punëtori do të përmirësojnë dukshëm rolin dhe pjesëmarrjen studentore edhe në funksion të përmirësimit të mësimnxënies. UHZ-së në

baza vjetore do të shpërndajë bursa për studentët ekselentë dhe në mënyrë të vazhdueshme do të angazhohet për zhvillimin e shkathtësive të buta të nevojshme për studentët.

Qendra e Ekselencës është pjesë e strukturës së brendshme të UHZ-së, e cila ofron praktika të mira akademike, kërkime, mbështetje dhe përkrahje profesionale.

UHZ e sheh si prioritet të lartë ekzistimin e një strukture të tillë përbrenda institucionit, andaj edhe mëton që ta funksionalizojë atë sa më shpejt në kapacitet të plotë operacional, si strukturë që do të kontribuojë në zhvillimin dhe avancimin e stafit akademik dhe administrativ brenda universitetit.

Për funksionalizimin operacional të saj, UHZ-ja do të angazhojë staf profesional për menaxhim/administrim të qendrës. Kjo qendër do të zhvillojë plane vjetore sipas objektivave të përcaktuara nga universiteti, përkatësisht njësitë akademike. Qendra, po ashtu, do të hartojë programe për zhvillim profesional, varësisht nga nevojat e njësisë akademike, si dhe programe individuale të zhvillimit në karrierë. Në kuadër të Qendrës për Ekselencë do të krijohet edhe Departamenti për Mësim gjatë Tërë Jetës dhe Departamenti për Mësim dhe Edukimi të të Rriturve.

Me qëllim të arritjes së ekselencës në mësimdhënie dhe mësimnxënie, UHZ do të angazhohet për raportim dhe monitorim të performancës akademike, qoftë të personelit akademik, qoftë të studentëve, rezultatet e së cilave do të ndikojnë në përmirësim të mëtejshëm. Me qëllim të nxitjes së punës akademike, UHZ-së do të financojë tekstet universitare, të cilat përmirësojnë rezultatet e të nxënësve për studentët. Trajnimet për mënyrat kreative të të nxënësve, kthimi i trurit nga jashtë dhe pjesëmarrja e personelit akademik në programe profesionale jashtë vendit do të realizohen me qëllim të avancimit të mësimdhënies dhe mësimnxënies.

Kjo kategori do të jetë prioritare për UHZ-në. Nëpërmjet ofrimit të kushteve të veçanta studimore dhe lehtësirave të krijuara për regjistrim të studentëve me nevoja të veçanta, synojmë të krijojmë kushte të barabarta për të rinjtë tanë që dëshirojnë të studiojnë te ne. Për ta promovuar këtë dimension, do të rritet bashkëpunimi me organizata të cilat i trajtojnë grupet e të rinjve me nevoja të veçanta.

Arritja e këtij objekti do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme:

<i>REZULTATI 2.1:</i>	<i>Programe studimi të ristrukturuara dhe të zhvilluara rishtas në funksion të zhvillimit të kompetencave të studentëve</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rishikimi i programeve ekzistuese në studimet themelore dhe ato master; 2. Angazhimi me industrinë, punëdhënësit dhe palët e jashtme të interesuara për t'i përmirësuar rezultatet e studentëve; 3. Personel akademik i profilizuar sipas nevojave të UHZ-së.
<i>REZULTATI 2.2:</i>	<i>Programe studimore të reja të përshtatura të kërkesave të tregut</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hartimi i programeve të reja në studimet themelore dhe master; 2. Programe të përbashkëta të fakulteteve të UHZ-së; 3. Programe të përbashkëta me universitete ndërkombëtare; 4. Studimet doktorale në Fakultetin e Biznesit; 5. Programe profesionale sipas kërkesave të tregut; 6. Rritje e numrit të stafit akademik me përgatitje të duhura për programet e studimit; 7. Programe të ofruara në gjuhën angleze;

	<p>8. Programe studimi online’ 9. Programe studimi në distancë.</p>
<p>REZULTATI 2.3:</p>	<p><i>Zhvillim profesional për metodologji bashkëkohore të mësimdhënies dhe mësimnxënies</i></p>
<p>INDIKATORI I REZULTATIT:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sigurimi i teknologjisë inovative për mësimdhënie dhe mësimnxënie; 2. Bashkëpunim me institucione relevante për rritje të mundësisë dhe cilësisë se mësimdhënies; 3. Trajnime mbi metodat bashkëkohore te mësimdhënies; 4. Mbështetja e stafit te ri akademik për përfundimin e studimeve të doktoratës; 5. Mbështetja e stafit akademik per regjistrimin e programeve postdoktorale.
<p>REZULTATI 2.4:</p>	<p><i>100% e stafit akademik e kanë realizuar planin zhvillimor individual</i></p>
<p>INDIKATORI I REZULTATIT:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i planeve individuale të zhvillimit nga mësimdhënësit; 2. Numri i avancimeve akademike për njësi akademike; 3. Promovimi i kërkimeve shkencore të mësimdhënësve në fushat përkatëse të studimit; 4. Ndërlidhja ndërmjet mësimi dhe kërkimit.
<p>REZULTATI 2.5:</p>	<p><i>Kulturë dhe frymë bashkëpunuese dhe motivuese për studentët</i></p>
<p>INDIKATORI I REZULTATIT:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forcimi i sistemit “peer to peer” për rritje të kalueshmërisë së studenteve; 2. Përmirësim për 50% i raportit profesor/student; 3. Zgjerimi i bashkëpunimit me industrinë dhe punëdhënësit, me qëllim të rritjes së punës praktike të studentëve dhe rezultateve të të nxënëit të tyre; 4. Këshillim akademik; 5. Përfshirja e studentëve në hartimin/rishikimin e programit të lëndëve; 6. Numri i bursave për studentët në të dy nivelet e studimit me qëllim të motivimit të studentëve aktualë dhe tërheqjes së studentëve të rinj; 7. Realizimi i mësimdhënies në gjuhën angleze; 8. Bashkëpunimi me parlamentin dhe organizatat studentore në drejtim të avancimit të mësimnxënies; 9. Mobilitetit të studentëve mes fakulteteve të UHZ-së përmes ofertës për ndjekjen e ligjëratave të ofruara në fakultetet e tjera, si dhe njohjes së kredive të marra; 10. Masa për zhvillimin e shkathtësive të buta të nevojshme për studentët.
<p>REZULTATI 2.6:</p>	<p><i>Qendra e Ekselencës</i></p>
<p>INDIKATORI I REZULTATIT:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i stafit profesional i angazhuar për menaxhim/administrim të QE;

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Numri i planeve vjetore të aktiveteve të QE sipas objektivave strategjike; 3. Numri i programeve trajnuese për stafin akademik dhe administrativ; 4. Rregullorja për krijimin e Qendrës për Mësim Gjatë Tërë Jetës. 5. Krijimi i Departamentit për Mësimi Gjatë Tërë Jetës. 6. Rregullorja për “Mësim dhe Edukimi të të Rriturve” dhe funksionalizimi i Departamentit për Mësim dhe Edukim të të Rriturve.
--	---

1.3. PRIORITETI STRATEGJIK 3 – Sigurimi i cilësisë

PRIORITETI STRATEGJIK 3:	<i>Sistem i konsoliduar - Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë brenda universitetit</i>
---------------------------------	---

Sigurimi cilësisë është jetik për funksionimin UHZ-së. Andaj, krijimi i një sistemi të konsoliduar, i cili do të mundësojë përmirësim dhe kontrollin e vazhdueshëm të cilësisë brenda universitetit, është një nga prioritetet kryesore të UHZ-së për vitet e ardhshme. Sistemi do të jetë i bazuar në sigurim të qëndrueshmërisë dhe efikasitetin në të gjitha segmentet e universitetit. UHZ-ja tashmë ka sistem funksional të sigurimit të cilësisë dhe është e motivuar që të ndërmarrë një varg reformash për administrim të sigurimit të cilësisë, reforma këto që do të kontribuojnë në zhvillimin e mëtejshëm të UHZ-së.

UHZ-ja është e motivuar që në vazhdimësi ta përmirësojë nivelin e cilësisë në institucion. UHZ-ja synon që në periudhën e ardhshme të ketë strukturë të kompletuar të sistemit të sigurimit të cilësisë. Kjo do të bëhet përmes rritjes së numrit të zyrtarëve në Zyrën qendrore për Sigurim të Cilësisë, dhe rritjes së numrit të studentëve, palëve të brendshme dhe të jashtme, të angazhuar si bashkëpunëtorë në proceset e sigurimit të cilësisë. Kompletimi i tillë i strukturës së sistemit për sigurim të cilësisë do të mundësojë vazhdimësi në kultivimin e të gjitha segmenteve dhe komponenteve për sigurim të cilësisë.

Universiteti do të vazhdojë t’i zhvillojë kapacitetet e stafit në fushën e sigurimit të cilësisë, për të siguruar që ata të kenë aftësi të zhvillimit të karrierës menaxheriale dhe teknike. Kjo do të arrihet përmes trajnimeve për stafin, përgjegjës të drejtpërdrejtë për sigurim të cilësisë, përfshirë stafin akademik, administrativ dhe studentët.

Studentët kanë rol thelbësor në vlerësimin, zhvillimin dhe përmirësimin e cilësisë së universitetit. Përveç pjesëmarrjes në vlerësim, ata janë pjesë e organeve vendimmarrëse të universitetit, janë të përfshirë në organe dhe komisione të sistemit të sigurimit të cilësisë, prandaj UHZ-ja do të bëjë përpjekje të vazhdueshme që pjesëmarrja e tyre të rritet. Komentet e studentëve janë nxitësi më i madh i përmirësimit në universitet. Informatat kthyesë (feedback-u) mundëson që universiteti të ndërgjegjësohet për problemet e perceptuara ose të hasura nga studentët dhe ofron mundësi për kryerjen e vetëvlerësimit dhe rishikimit, aty ku është e nevojshme.

UHZ-ja e ka nisur tashmë procesin e rishikimit dokumentit me të rëndësishëm të saj, Statutit, në të cilin pjesa për sigurimin e cilësisë do të harmonizohet me kërkesat dhe standardet aktuale të kësaj fushe. Një element i rëndësishëm - bazë e proceseve të sigurimit të cilësisë - është edhe Rregullojra e brendshme për Sigurim dhe Vlerësim të Cilësisë. Dokumenti i tillë shërben si udhërrëfyes për individët e angazhuar në këtë proces dhe duhet të përditësohet në varësi të ndryshimeve të ndërmarra nga UHZ-ja. Andaj, si pjesë e

reformës së sistemit të sigurimit të cilësisë, UHZ-ja do të bëjë rishikimin e rregullores dhe dokumenteve të tjera përcjellëse për sistemin e sigurimit dhe vlerësim të cilësisë. Dokumentet e përditësuara do të shërbejnë si bazë e qëndrueshme për avancimin e mëtejshëm të procesit të sigurimit të cilësisë në institucion.

Gjatë zbatimit të këtij plani strategjik, UHZ-ja do të angazhohet që t'i rishikojë instrumentet e brendshme për sigurim dhe vlerësim të cilësisë. Ajo do t'i identifikojë mungesat eventuale që mund të ekzistojnë në këto instrumente dhe do t'i plotësojë dhe përmirësojë ato sipas nevojave. UHZ-ja do t'i rishikojë instrumentet e sigurimit të cilësisë me qëllim përditësimin e tyre dhe zhvillimin e instrumenteve të reja.

Po ashtu, me qëllim të rritjes së përgjegjësisë të personave kompetentë në proceset e sigurimit të cilësisë, do ta bëjë rishikimin e strukturës së këtij sistemi.

Zyra për Sigurim të Cilësisë dhe Vlerësim do të angazhohet për zgjerimin e fushëveprimit të vlerësimit në të gjitha segmentet e universitetit. Vlerësimi do të kontribuojë në identifikimin e ngecjeve dhe dhënien e rekomandimeve për përmirësim, duke ndikuar kështu drejtpërsëdrejti edhe në cilësinë e zhvillimit të aktiviteteve në këtë institucion.

Këshilli për Menaxhim të Cilësisë dhe Vlerësimit do të dizajnojë pyetësorë vlerësimi, ndërsa Zyra për Sigurim të Cilësisë dhe Vlerësim organizon dhe monitoron procesin e vlerësimit të secilës fushë. Nga proceset e vlerësimit do të gjenerohen raporte të cilat edhe do të përdoren nga menaxhmenti për adresim për përmirësim.

UHZ-ja e konsideron tejet të rëndësishme punën kërkimore shkencore dhe artistike, pastaj ndërkombëtarizimin, punën praktike të studentëve, zhvillimin e programeve të studimit, nivelin e kalueshmërisë, zhvillimin e infrastrukturës, prandaj parasheh zgjerimin e fushëveprimit të sigurimit të cilësisë, duke i vlerësuar këto fusha.

Universiteti "Haxhi Zeka" ka një sistem të sigurimit të cilësisë të mirëpërcaktuar, i cili gjatë gjithë kohës synon të lëvizë drejtë përmirësimit-përsosmërisë. Është e domosdoshme që te studentët, stafi akademik, stafi administrativ si dhe të palët e jashtme të promovohet një kulturë e qëndrueshme për sigurim të cilësisë. UHZ-ja do të zhvillojë dhe organizojë aktivitete që kanë për qëllim rritjen e vetëdijes së studentëve, stafit akademik dhe administrativ mbi sigurimin e cilësisë në të gjitha segmentet e institucionit. Promovimi i kulturës për sigurim të cilësisë bëhet nëpërmjet takimeve/punëtorive, shpërndarjes së materialeve, fletushkave, broshurave informuese etj.

Duke qenë se ëueb faqja e UHZ-së është burim i rëndësishëm i informatave për studentët, stafin akademik, administrativ dhe publikun e gjerë, Zyra për Sigurim të Cilësisë dhe Vlerësim në vazhdimësi do të sigurojë informacione të qarta, të sakta dhe objektive me një nivel të lartë të cilësisë së përmbajtjeve të tyre.

Universiteti synon modernizimin e gjithë procesit të sigurimit të cilësisë, duke i transferuar proceset manuale në platforma digjitale, duke reduktuar përdorimin e letrës dhe duke e rritur efikasitetin. Përdorimi i një baze të digjitalizuar të të dhënave do të krijojë siguri për informacionet e mbledhura, duke reduktuar futjen e dyshimtë të rezultateve që kanë të bëjnë me fushat e sigurimit të cilësisë në UHZ.

Ridizajnimi i ëueb faqes do ta bëjë të mundur publikimin e sa më shumë informatave për rëndësinë e sigurimit të cilësisë, këto informata përveç ëueb faqes do të shpërndahen edhe në platformat e mediave sociale të universitetit.

UHZ-ja është e motivuar që ta zgjerojë më tej digjitalizimin e proceduarve, përfshirë këtu edhe digjitalizimin e plotë të proceseve të Zyrës së Sigurimit të Cilësisë. Finalizimi i një procesi të tillë do të krijojë

kushte më të përshtatshme për stafin e angazhuar në këtë zyrë, duke i thjeshtuar shkajshmërisht procedurat burokratike dhe aspektet teknike të funksionimit. UHZ-ja do të angazhohet për digjitalizim sa më të madh të të gjitha instrumenteve të sigurimit të cilësisë.

Shkëmbimi i përvojave profesionale në fushën e sigurimit të cilësisë është shumë më rëndësi për universitetin tonë. Prandaj, UHZ-ja do të bashkëpunojë dhe do të shkëmbejë përvoja profesionale për fushën e sigurimit të cilësisë, me organizata/projekte, universitete vendore dhe rajonale, dhe universitete ndërkombëtare. Shkëmbimi i përvojave profesionale me institucionet relevante ka për qëllim shkëmbimin e njohurive, përvojave dhe praktikave më të mira në përpjekje për të promovuar sigurimin e cilësisë.

Shkëmbimi i përvojave do të realizohet në disa mënyra, si: vizita pune dhe pjesëmarrje në ngjarje të ndryshme.

Qëndrueshmëria është një nga parimet kryesore të funksionimit të UHZ-së. Andaj, UHZ-ja është e motivuar dhe maksimalisht e përkushtuar që të sigurojë riakreditim të suksesshëm institucional dhe të programeve të studimeve si një proces i rëndësishëm i sigurimit të cilësisë. Universiteti do t'i shtojë përpjekjet për të siguruar vazhdimësi të akreditimeve instucionale dhe të programeve të studimeve.

Arritja e këtij objektivi do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme:

REZULTATI 3.1:	Strukturë e kompletuar dhe ngritje e vazhdueshme e kapaciteteve për sigurim të cilësisë dhe vlerësim
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i zyrtarëve në Zyrën qendrore për Sigurim të Cilësisë; 2. Numri i trajnimeve për stafin përgjegjës të drejtpërdrejtë për sigurim të cilësisë; 3. Numri i trajnimeve për stafin akademik, administrativ dhe studentëve që kontribuojnë në proceset e sigurimit të cilësisë; 4. Numri i trajnimeve për studentë, në varësi të përgjegjësive që u atribuohen, ose të kontributit të tyre të pritshëm; 5. Numri i studentëve pjesëmarrës në proceset e sigurimit të cilësisë; 6. Numri i palëve të brendshme dhe të jashtme, pjesëmarrëse në proceset e sigurimit të cilësisë.

REZULTATI 3.2:	Rishikimi i rregullativës, instrumenteve të rregullta dhe strukturës së sistemit të sigurimit të cilësisë, me synim të avancimit të sigurimit të cilësisë
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i dokumenteve të brendshme të rishikuara për sigurim dhe vlerësim të cilësisë; 2. Numri i instrumenteve të brendshme të rishikuara për sigurim dhe vlerësim të cilësisë; 3. Rishikim i aranzhimeve të sigurimit të cilësisë në përputhje me rrethanat.

REZULTATI 3.3:	<i>Zgjerim i fushëveprimit të sigurimit të cilësisë</i>
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dizajnim dhe realizim i pyetësorit për vlerësimin e punës kërkimore shkencore dhe artistike; 2. Dizajnim dhe realizim i pyetësorit për vlerësimin e bashkëpunimit ndërkombëtar dhe ndërkombëtarizimit; 3. Dizajnim dhe realizim i pyetësorit për vlerësimin e punës praktike të studentëve; 4. Dizajnim dhe realizim i pyetësorit për vlerësimin e programeve të studimit; 5. Kalueshmëria e studentëve për secilin program, e vlerësuar; 6. Dizajnim dhe realizim i pyetësorit për vlerësimin e infrastrukturës, it dhe sistemeve elektronike online.
REZULTATI 3.4:	<i>Avancimi dhe promovimi i një kulture të qëndrueshme për sigurim të cilësisë</i>
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i takimeve/punëtorive për ndërgjegjësimin/sensibilizimin e studentëve, për rëndësinë e sigurimit të cilësisë; 2. Numri i takimeve punëtorive, për ndërgjegjësimin/sensibilizimin e stafit akademik, për rëndësinë e sigurimit të cilësisë; 3. Numri i takimeve, punëtorive, për ndërgjegjësimin/sensibilizimin e stafit administrativ, për rëndësinë e sigurimit të cilësisë; 4. Numri i takimeve dhe punëtorive të mbajtura me stafin akademik për mbikëqyrjen e cilësisë së programeve të studimit; 5. Numri i takimeve dhe punëtorive të mbajtura me studentë për rishikimin e programeve të studimit; 6. Numri i takimeve të mbajtura me stafin administrativ për përmirësimin e shërbimeve administrative; 7. Materialet informuese të shpërndara, për rëndësinë e sigurimit të cilësisë.
REZULTATI 3.5:	<i>Avancim i infrastrukturës digjitale për procedurat e sigurimit të cilësisë</i>
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rritja e qasjes dhe transparencës së universitetit përmes ridizajnit të ueeb faqes; 2. Publikim i informacioneve dhe të dhënave për proceset dhe vlerësimet e sigurimit të cilësisë; 3. Numri i instrumenteve të brendshme të sigurimit të cilësisë të digitalizuara; 4. Platformë elektronike e krijuar, e cila përfshinë të gjitha procedurat dhe proceset e sigurimit të cilësisë.
REZULTATI 3.6:	<i>Krijim i rrjetit dhe lidhjeve dhe shkëmbim i përvojave profesionale për sigurim të cilësisë</i>
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i bashkëpunimeve dhe shkëmbimit të përvojave profesionale për sigurim të cilësisë, me organizata/projekte vendore, rajonale dhe ndërkombëtare; 2. Numri i bashkëpunimeve dhe shkëmbimit të përvojave profesionale për sigurim të cilësisë me universitete vendore dhe rajonale;

	3. Numri i bashkëpunimeve dhe shkëmbimit të përvojave profesionale për sigurim të cilësisë me universitete ndërkombëtare.
--	---

REZULTATI 3.7:	<i>Riakreditim i suksesshëm institucional dhe i programeve të studimit</i>
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizim i vetëvlerësimit të brendshëm në nivel institucional për qëllime të riakreditimit institucional; 2. Realizim i vetëvlerësimeve të brendshme në nivel të programeve të studimit për qëllime të riakreditimit.

1.4. PRIORITETI STRATEGJIK 4 – Shkencë, kërkime dhe art

PRIORITETI STRATEGJIK 4: Rritja e veprimtarisë kërkimore-shkencore dhe artistike

Si fushë e katërt e planit strategjik, veprimtaria kërkimore-shkencore dhe artistike luan rolin thelbësor në performancën e UHZ-së. Si e tillë, kjo fushë trajtohet me shumë kujdes dhe prioritet të lartë/ Pas analizës së detajuar të kësaj fushe, si dhe me qëllim të përmbushjes së vizionit dhe misionit të UHZ-së, , *rritja e veprimtarisë kërkimore-shkencore dhe krijimtarisë artistike* është përcaktuar prioritet strategjik.

Duke e marrë parasysh se veprimtaria kërkimore-shkencore dhe artistike përbën aktivitete esenciale mbi të cilat bazohet performanca dhe funksionimi i UHZ-së, është konsideruar se duhet të trajtohet me shumë kujdes. Për më shumë avancimi i kësaj fushe bën që institucioni ynë të dallohet nga institucione tjera të arsimit të lartë në aspektin e cilësisë, ngase e nxit konkurrueshmërinë, të menduarit kritik e kreativ dhe inovativ.

UHZ-ja synon ta intensivikojë aktivitetin e veprimtarisë kërkimore-shkencore dhe artistike nëpërmjet promovimit dhe stimulimit të vazhdueshëm dhe sistematik për zhvillim dhe zbatim të kësaj fushe. Prandaj, me qëllim të përmbushjes së prioritetit strategjik për veprimtarinë kërkimore-shkencore dhe artistike, UHZ nëpërmjet Zyrës për Kërkime Shkencore parashih arritjen e rezultateve si në vijim;

- ▶ Rezultati 4.1: Përmirësimi i infrastrukturës për kërkime shkencore dhe krijimtari artistike;
- ▶ Rezultati 4.2: Nxitja e veprimtarisë kërkimore-shkencore dhe artistike;
- ▶ Rezultati 4.3: Funksionalizimi i 'Institutit për Shkencë dhe Arte' (ISHA);
- ▶ Rezultati 4.4: Rritja e numrit të kërkimeve shkencore dhe krijimtarisë artistike.

Rritja e intensitetit të kërkimeve shkencore nënkupton përfshirjen e strukturave të njësive akademike, studentëve, palëve të interesit dhe hisedarëve të tjerë. UHZ-ja do të përqendrohet në këto sfera kryesore:

- ▶ Cilësinë dhe sasinë e publikimeve shkencore dhe veprimtarive artistike;
- ▶ Ngritjen e vazhdueshme të kapaciteteve kërkimore të personelit akademik dhe të studentëve;
- ▶ Sigurimin e mekanizmave efektivë të sigurimit të cilësisë dhe mekanizma për verifikim të autencitetit të punimeve shkencore dhe artistike.

UHZ-ja synon që nëpërmjet rritjes së kërkimeve shkencore ta zgjerojë bashkëpunimin me universitete të tjera vendore dhe ndërkombëtare, të aplikojë në projekte të skemave të financimit të veprimtarive shkencore dhe artistike, si dhe të kontribuojë në plan afatgjatë në zhvillimin ekonomik dhe social në nivel lokal dhe kombëtar.

Për më tepër, lidhja midis kërkimit, arsimit dhe shoqërisë do të përforcohet dhe do të zhvillohet me iniciativa të ndryshme. Veprimtaria kërkimore-shkencore dhe artistike në UHZ do të ketë një shtrirje të gjerë ndërdisiplinare dhe rezultatet e kërkimeve do të kontribuojnë në zhvillimin shoqëror, për të cilin shpesh kërkohet një qasje përtej kufijve kombëtarë. Të kuptuarit e elementeve dhe forcave komplekse brenda natyrës dhe shoqërisë kërkon ekzaminim nga perspektiva e disiplinave të shumta. Sfidat kryesore të shoqërisë rrallëherë mund të adresohen duke përdorur gjetjet vetëm me një disiplinë kërkimore, prandaj UHZ-ja synon që nëpërmjet multidisiplinaritetit të krijojë sinergji dhe zhvillim të mundësive e ideve krijuese.

UHZ-ja është, po kështu, e përkushtuar që të ofrojë përkrahjen e duhur teknike dhe infrastrukturore në jetësim të kërkimeve shkencore dhe veprimtarisë artistike. Gjatë vitit të parë të këtij plani strategjik, UHZ-ja do t'i identifikojë me saktësi mangësitë e infrastrukturës që mund të kufizojnë aktivitetin kërkimor. UHZ-ja synon që t'i themelojë revistën shkencore dhe revistën e studentëve, si produkt përmbledhës i punës kërkimore të UHZ-së, si dhe të ofrojë qasje të pakufizuar për personelin akademik dhe studentët në baza të të dhënave shkencore dhe sistemin anti-plagjiat. Po ashtu, universiteti synon të sigurojë licencë për programe softuerike, si dhe t'i pajisë laboratorët me pajisje të nevojshme, me qëllim të realizimit të punës kërkimore me efektivitet më të lartë.

UHZ-ja do të përkushtohet që kërkimet shkencore dhe veprimtaria artistike ta kenë përkrahjen institucionale për zhvillim dhe zbatim. UHZ-ja beson në kompetencën profesionale të personelit akademik për aktivitete shkencore. Marrë parasysh këtë, UHZ-ja do ta përkrahë zhvillimin e vazhdueshëm profesional e shkencor nëpërmjet instrumenteve mbështetëse të zbatuara nga Zyra për Kërkime Shkencore. UHZ-ja do të ndajë buxhet nga fondet vetanake për veprimtari kërkimore-shkencore dhe artistike, projekte dhe donacione të ndryshme. Njëkohësisht, do t'i përkrahë hulumtuesit për aplikim në fonde të jashtme për kërkime dhe veprimtari artistike.

Me qëllim të balancimit të aftësive ekzistuese me potencialin dhe mundësitë aktuale, do të përdoren në mënyrë optimale burimet që UHZ-ja i posedon. Për më shumë, UHZ-ja do të vazhdojë të zhvillojë gamën e saj të kërkimeve, duke e stimuluar veprimtarinë kërkimore-shkencore dhe artistike, ngaqë kërkesat për burime financiare po bëhen gjithnjë e më të mëdha, që nënkupton se edhe mundësitë për realizimin e tyre janë gjithnjë e më të komplikuar. Prandaj, është thelbësore që sistemet financiare dhe buxhetore të jenë optimale dhe transparente për të gjitha kërkesat e tilla. Për ta optimizuar suksesin tonë në këtë fushë, modeli ynë i buxhetit duhet të sinkronizohet për të mundësuar aktivitetin kërkimor në nivelin më të lartë. Kjo përfshin një kontroll të rregullt, për të siguruar që jemi duke i minimizuar pengesat, ose duke i eliminuar sjelljet që janë paragjyqese për veprimtarinë kërkimore-shkencore dhe artistike.

Me funksionalizimin e institutit synojmë të ofrojmë më shumë mundësi për burime shtesë ose të larmishme të financimit, si dhe të krijojmë bashkëpunime me institutet kombëtare e ndërkombëtare dhe biznese lokale në realizimin e kërkimeve aplikative dhe projekteve kërkimore.

Funksionalizmi i ISHA-s do të bëhet fillimisht me rritje dhe strukturim të kapaciteteve organizative dhe operacionale, përcaktim të objektivave afatshkurtër të operimit dhe objektivave kërkimore. UHZ-ja synon që ISHA të iniciojë deri në 10 kërkime shkencore në vit, me rezultate nga të cilat përfiton komuniteti i gjerë akademik dhe ai i biznesit. ISHA, si institucion kërkimor shkencor, merret me kërkime shkencore, sociale dhe kulturore të ndërlidhura e të karakterizuara nga edukimi ndërdisiplinar dhe transdisiplinar, si dhe zhvillimi i logjistikës për kërkime empirike. Nëpërmjet tij synohet të përkrahjet edhe avancimi e zhvillimi i kërkimeve shkencore, shoqërore dhe kulturore, me qëllim të krijimit të kërkimeve të mirëfillta dhe me cilësi të lartë.

Ky instrument mbështetet në informacione të sakta dhe të besueshme kërkimore për të realizuar planifikimin strategjik, për ta menaxhuar procesin e veprimtarisë kërkimore-shkencore dhe artistike, si dhe për të përmirësuar raportimin tek organet e jashtme siç janë financuesit dhe organet qeveritare.

Duke e marrë parasysh se veprimtaria kërkimore-shkencore dhe artistike është tejet e rëndësishëm për shoqërinë, UHZ-ja me anë të kësaj objektivë synon të arrijë katër rezultate si në vijim:

<i>REZULTATI 4.1:</i>	<i>Përmirësimi i infrastrukturës për kërkime shkencore dhe krijimtari artistike</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krijimi dhe botimi i revistës shkencore; 2. Krijimi dhe botimi i gazetës studentore; 3. Qasja në sistemin informativ kërkimor (KRIS); 4. Pasurimi i bibliotekave me libra universitarë; 5. Qasja në bazë të dhënash ndërkombëtare; 6. Qasja në sistemin anti-plagjiat; 7. Sigurimi i licencave për programe softuerike; 8. Kompletimi i laboratorëve me pajisje të nevojshme.
<i>REZULTATI 4.2:</i>	<i>Nxitja e veprimtarisë kërkimore shkencore dhe artistike</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rritje të buxhetit për veprimtarinë kërkimore-shkencore dhe artistike; 2. Mbështetje financiare për publikimin e librave universitarë; 3. Mbështetja financiare për punime shkencore të publikuara në ËOS dhe SCOPUS; 4. Mbështetja financiare për pjesëmarrje në konferenca ndërkombëtare; 5. Mbështetja financiare për projekte të vogla kërkimore; 6. Ndarja e çmimit "Hulumtuesi i vitit"; 7. Ndarja e çmimit "Punimi më i mirë i vitit" & "Vepra artistike më e mirë e vitit"; 8. Organizimi i aktiviteteve shkencore: trajnime, seminare, punëtori, simpoziume, tryeza të rrumbullakëta, konferenca shkencore; 9. Organizimi i javës artistike studentore; 10. Organizimi i festivalit ndërkombëtar vjetor të arteve; 11. Organizimi i koncerteve vendore dhe ndërkombëtare; 12. Organizimi i Koncertit Semestral.
<i>REZULTATI 4.3:</i>	<i>Funksionalizimi i 'Institutit për Shkencë dhe Arte' (ISHA)</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rritja e fondeve vetanake; 2. Rritja e bashkëpunimeve me institute kombëtare dhe ndërkombëtare; 3. Rritja e bashkëpunimeve me biznese lokale në realizimin e kërkimeve aplikative; 4. Rritja e bashkëpunimeve me biznese lokale në realizimin e projekteve kërkimore.

REZULTATI 4.4:	<i>Rritja e numrit të kërkimeve shkencore dhe krijimtarisë artistike</i>
INDIKATORI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i punimeve shkencore të publikuara nga personeli akademik (89 %); 2. Numri i punimeve shkencore të personelit akademik të financuara nga UHZ (67 %); 3. Numri i pjesëmarrjes së personelit akademik në konferenca shkencore ndërkombëtare (89 %); 4. Numri i pjesëmarrjes së personelit akademik në konferenca shkencore ndërkombëtare të financuara nga UHZ (67 %); 5. Numri i projekteve të vogla kërkimore të financuara nga UHZ (5 projekte); 6. Numri i librave universitarë të publikuar nga personeli akademik (5 libra) 7. Numri i librave universitarë të publikuar nga personeli akademik, të financuara nga UHZ-ja (5 libra); 8. Numri i pjesëmarrjes së personelit akademik në aktivitete shkencore: trajnimeve, seminareve, punëtorive, simpoziumeve, tryezave të rrumbullakëta (100 %); 9. Realizimi i punës kërkimore në bashkëpunim me universitete kombëtare (20 %); 10. Realizimi i punës kërkimore në bashkëpunim me universitetet ndërkombëtare (20 %); 11. Realizimi i punës kërkimore në bashkëpunim me kolegët e brendshëm (60 %); 12. Realizimi i punës kërkimore në bashkëpunim me studentët (50 %); 13. Realizimi i kërkimeve aplikative (20 %); 14. Përfshirja e punimeve shkencore në syllabusë (80 %); 15. Pjesëmarrja e personelit akademik në koncerte ndërkombëtare (14 %); 16. Pjesëmarrja e personelit akademik dhe e studentëve në festivale ndërkombëtare (14 %).

1.5. PRIORITETI STRATEGJIK 5 – Ndërkombëtarizimi

PRIORITETI STRATEGJIK 5: Bashkëpunimi ndërkombëtar dhe ndërinstytucional

UHZ-ja ka prani solide të bashkëpunimit ndërkombëtar dhe ndërinstytucional. Ajo është anëtare e rrjeteve të ndryshme rajonale dhe evropiane, pjesë e projekteve kërkimore dhe është vazhdimisht aktive në zgjerimin e bashkëpunimit ndërinstytucional. Rritja e këtij bashkëpunimi është synimi i pakontestueshëm, që prek drejtpërdejt shumë aspekte të zhvillimit akademik dhe organizativ të UHZ-së. UHZ-ja synon ta thellojë edhe më tutje këtë bashkëpunim ndërkombëtar, nëpërmjet pjesëmarrjes në aplikime në projekte të skemave ndërkombëtare, si: “Erasmus+”, “HORIZON”, “Jean Monet”, si anëtare ose udhëheqëse projekteve. UHZ-ja beson që shkëmbimi i përvojave institucionale me partnerë vendorë dhe ndërkombëtarë do të nxis për ekselencë në ofertën e UHZ-së për studentë – përkushtimi i UHZ-së për

bashkëpunim ndërkombëtar është i orientuar nga studentët. Universiteti synon ta thellojë më tej bashkëpunimin ndërkombëtar duke zgjeruar rrjetin e universiteteve dhe të institucioneve me të cilat do të bashkëpunojë, për të zhvilluar programe arsimore të njohura ndërkombëtarisht, për të forcuar pozicionin akademik në nivel ndërkombëtar, për ta rritur diversitetin dhe për ta përmirësuar cilësinë, duke organizuar ngjarje ndërkombëtare shkencore dhe akademike, si dhe duke zhvilluar projekte të përbashkëta ndërkombëtare.

UHZ-ja synon ta rrisë numrin e bashkëpunimeve ndërkombëtare për kërkime shkencore, bashkëpunim ndërinstucional, shkëmbim dhe zbatim të projekteve. Kjo rritje korrespondon me objektivat strategjike të kërkimit shkencor dhe kapaciteteve organizative për zbatim. UHZ-ja është duke e zgjeruar ndjeshëm rrjetin e bashkëpunësorëve, por edhe cilësinë dhe përmbajtjen e bashkëpunimeve. Universiteti do të përfshihet në bashkëpunime, rezultati i së cilave është përfitimi për studentët dhe zhvillimi i institucionit. UHZ-ja tashmë ka hartëzuar tipat e bashkëpunimit dhe bashkëpunësorëve, të cilët do të përkrahin arritjen e këtij rezultati.

Shtimi i numrit të projekteve të skemave evropiane të financimit të kërkimit shkencor dhe mobilitetit paraqesin pikësynim shtesë. UHZ-ja do të shtojë kapacitetet profesionale për zhvillim të projekteve dhe zgjerim të rrjetit të partneriteteve të reja për aplikim. UHZ-ja synon të shumëfishojë të hyrat nga projektet, por në të njëjtën kohë të përzgjedhë projekte që u përshtaten synimeve të universitetit. UHZ-ja do të ndajë si indikator të veçantë aplikimin në projektet e fituara. Kjo do të mundësojë rrugëtim të natyrshëm drejt idealeve, zbatimit të sa më shumë projekteve. UHZ-ja do të përcaktojë planin dinamik dhe përgjegjësitë për inicim, zhvillim dhe zbatim të skemave evropiane të financimit të kërkimit shkencor dhe mobilitetit.

Përveç bashkëpunimit ndërkombëtar, UHZ-ja rëndësi të veçantë do t'i kushtojë edhe realizimit të bashkëpunimit me industrinë dhe institucionet vendore. Misioni dhe vizioni i ri i UHZ-së përqendrohet drejt profilizimit dhe ndërmarrësisë. Bashkëpunimi me industrinë biznesore do të jetësojë këtë mision dhe vizion. Gjithashtu, UHZ-ja është e përqëndruar dhe e konsideron si të rëndësishëm bashkëpunimin dhe aktivitetet me dhe për komunitetin. Profilizimi i institucionit lidhet ngushtë me bashkëpunimin me industrinë.

UHZ-ja do ta fuqizojë bashkëpunimin me institucione e biznese vendore edhe në funksion të ofrimit të mundësisë për punë praktike të studentëve, por edhe të ndërlidhjes dhe harmonizimit të programeve të saj të studimeve me nevojat dhe kërkesat e tregut të punës. “Ndërkombëtarizimi në vend” (internationalization at home) është po aq i rëndësishëm sa edhe ndërkombëtarizimi me jashtë vendit (internationalization abroad).

Synimi i UHZ-së është që në programet e saj, sidomos në ato që lidhen me praktikën e punës, të zgjerojë pjesëmarrjen e studentëve në punë praktike si dhe të rregullojë raportin e mësimit teorik dhe atij praktik në dobi të rritjes së përqindjes së punës praktike në raport me njohuritë teorike.

Ndërkombëtarizimi institucionale i UHZ-së parasheh aktivitete të cilat do të rrisin vizibilitetin e institucionit si brenda dhe jashtë vendit. Në vitin 2022 UHZ-ja ka organizuar universitetin e parë veror, i cili do të jetë i përvitshëm. Përveç qëllimit studimor, universiteti veror synon edhe socializimin, bashkëpunimin dhe shkëmbimin e studentëve dhe profesorëve nga vende të ndryshme të botës. Konferencat shkencore ndërkombëtare do të jenë te përvitshme dhe do të shërbejnë në rritjen e bashkëpunimit shkencor ndërmjet personelit dhe studentëve të UHZ me pjesëmarrësit e tjerë lokalë dhe ndërkombëtarë. Vizitat studimore, shkëmbimi i personelit dhe i studentëve do ta ndërkombëtarizojnë edhe më shumë institucionin.

Trajnimet për rritjen e kapaciteteve për shkrim të projekteve ndërkombëtare do të jenë prioriteti kryesor i UHZ-së. Në bashkëpunim me organizata të cilat operojnë në vend janë marrë masat që një pjesë e personelit akademik dhe administrativ të trajnohet për shkrim të projekteve. Kjo do të shërbejë për rritjen e kapaciteteve të UHZ-së, do të përmirësojë kushtet për studentë, personel akademik dhe administrativ.

Arritja e objektivit të kësaj fushe do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme:

<i>REZULTATI 5.1:</i>	<i>Rritja e bashkëpunimit ndërkombëtar dhe projekteve ndërkombëtare</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i bashkëpunimeve ndërkombëtare në realizimin e kërkimeve shkencore, bashkëpunimit ndërinstytucional, shkëmbimit dhe zbatimit të projekteve; 2. Numri i mobiliteteve (shkëmbimit) të personelit akademik dhe studentëve.
<i>REZULTATI 5.2:</i>	<i>Projekte të përfituara si anëtar ose udhëheqës i skemave ndërkombëtare Erasmus+, HORIZON, Jean Monet etj.</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i projekteve të dorëzuara për aplikim; 2. Numri i projekteve të fituara për zbatim.
<i>REZULTATI 5.3:</i>	<i>Avancimi i bashkëpunimit me bizneset</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i bashkëpunimeve me bizneset lokale për realizim të projekteve kërkimore; 2. Numri i bashkëpunimeve me bizneset lokale për realizim të aktiviteteve në bashkësi.
<i>REZULTATI 5.4:</i>	<i>Rritja e aktiviteteve shkencore dhe artistike kombëtare dhe ndërkombëtare</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizimi i Universitetit Veror Ndërkombëtar; 2. Organizimi i konferencave shkencore ndërkombëtare; 3. Organizimi i aktiviteteve ndërkombëtare artistike, sportive, kulturore dhe shoqërore të studentëve të UHZ-së; 4. Pjesëmarrje e studentëve në gara ndërkombëtare; 5. Vizita studimore të stafit akademik dhe administrativ të UHZ-së në universitetet ndërkombëtare; 6. Profesorë vizitorë ndërkombëtarë.
<i>REZULTATI 5.5:</i>	<i>Rritja e kapaciteteve të personelit për shkrim të projekteve ndërkombëtare</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i stafit akademik dhe administrative për bashkëpunim ndërkombëtar dhe menaxhim të ciklit të projekteve; 2. Numri i projekteve të aplikuara si koordinator/pjesë e konsorciumeve.

1.6. PRIORITETI STRATEGJIK 6 – Studentët

PRIORITETI STRATEGJIK 6:	Motivimi, kënaqshmëria dhe aktivizmi më i madh studentor
---------------------------------	---

Në arsim, motivimi përkufizohet si diçka që inkurajon studentët të studiojnë, përcakton drejtimin, intensitetin dhe kohëzgjatjen e të nxënës. Motivimi është një nga përcaktuesit kryesorë të suksesit të çdo nxënësi. Vetëmotivimi dhe motivimi janë jashtëzakonisht të rëndësishme për arritjen e qëllimeve dhe ndjenjën e kënaqësisë duke studiuar. Dallimet individuale midis studentëve janë të mëdha dhe motivohen nga faktorë të ndryshëm.

Faktorët më të zakonshëm që i motivojnë janë vështirësia e detyrës, përmbajtja e materialit, qëndrimi i profesorit ndaj tyre. Për studentët, lavdërimet verbale, sukcesi vetjak etj, janë më rëndësi të veçantë. Motivimi për të mësuar mund të varet edhe nga skena të studimit në të cilin studenti është në fillim, në mes ose në fund të studimeve. Studentët mund të studiojnë për një kurs të caktuar, sepse edhe shoku më i mirë e zgjedh atë kurs, sepse i nevojitet për të diplomuar, sepse ata janë të interesuar në atë fushë më parë ose sepse thjesht u pëlqen të mësojnë gjëra të reja.

Klasifikimi më i njohur i faktorëve të motivimit bën dallimin midis faktorëve të motivimit të brendshëm dhe të jashtëm. Faktorët e brendshëm janë ata që veprojnë mbi një person nga brenda kur vendosin ato personale synimet dhe ndërmarrja e veprimeve për arritjen e tyre. Studentët duan të fitojnë aftësi, njohuri dhe aftësi të reja që do t'u mundësojnë të përparojnë në karrierën e tyre dhe kënaqësinë e tyre. Faktorët që ndikojnë një person nga mjedisi, domethënë që ndikojnë në formimin e dëshirave dhe qëllimeve personale "nga jashtë " janë faktorë të jashtëm. Faktorët më të zakonshëm që nxisin motivimin e jashtëm janë materiali, në formë shpërblimi të paprekshëm ose në formën e vetënjohjes dhe përparimit.

Kënaqësia më së shpeshti përkufizohet si qëndrimi mendor i një individi në lidhje me mjedisin. Më gjerë, përkufizimi i kënaqësisë është ai i një ndjenje të lumtur dhe të kënaqshme që lind në bazë të diçkasë që na ka ndodhur ose të asaj se çfarë kemi bërë vetë. Ai i referohet përmbushjes së dëshirave dhe/ose nevojave tona.

Ekzistojnë dy përkufizime të kënaqësisë gjatë studimeve (punës), të përgjithshme dhe individuale. Qasja e përgjithshme nuk ndahet në përcaktorë, ndërsa aspekti individual presupozon qëndrime ndaj të ndryshmeve.

Motivimi shpesh barazohet me kënaqësinë, gjë që nënkupton se matja e një komponenti mund të bëshet së bashku me një komponent tjetër. Megjithatë, kur shpjegohet koncepti i motivimit, ai i referohet dëshirës dhe përpjekjes për të kënaqur dëshirat ose qëllimet, ndërsa kënaqësia i referohet përmbushjes që ndiejmë për shkak të kënaqësisë së dëshirës.

Numri i të punësuarve pas diplomimit është një indikator i rëndësishëm i cilësisë në arsimin e lartë. Shumica e të rinjve të cilët nisin rrugëtimin akademik, e fillojnë atë me qëllim të ngritjes së shkathësive dhe aftësive që, si rrjedhojë, do të sjellë mundësi të shtuara për punësim në tregun e punës. UHZ-së aktualisht i mungojnë këto të dhëna dhe mekanizma që iniciojnë, mbledhin dhe publikojnë gjetje të tilla. Gjurmimi i të diplomuarve do të përfshijë anketimin sistematik të një grupi homogjen të të diplomuarve me qëllim të vlerësimit të ndikimit afatmesëm dhe afatgjatë të programeve dhe ndërlidhjen e kurrikulave me nevojat e tregut.

Përmes operacionalizimit të procesit të gjurmimit të diplomuarve nga Zyra e Karrierës në bashkëpunim me shoqatën ALUMNI UNHZ, do të krijohet një praktikë e qëndrueshme që gjeneron informata të rëndësishme për UHZ-në (dhe për tërë arsimin e lartë në vend). duke kontribuar fuqishëm në hartimin e politikave dhe programeve në nivel institucioni dhe përtej tij.

Indikator i rëndësishëm që promovon mundësitë për punësim të studentëve të diplomuar nga universiteti është edhe rritja e aktiviteteve që kanë për qëllim përkrahjen për punësim të studentëve. Aktivitete të tilla kërkojnë një bashkëpunim të strukturuar, rrjetëzim me industrinë, informim të studentëve mbi mundësitë e punësimit në tregun e punës dhe informacion për shkathësitë / aftësitë e kërkuara për punësim.

Në këtë drejtim, Zyra e Karrierës për diplomuarit do të ofrojë aktivitete të vazhdueshme që kanë për qëllim përkrahjen në punësim.

Arritja e objektivit të kësaj fushe do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme:

REZULTATI 6.1	<i>Rritja e motivimit për angazhim me të madh në mësim etj.</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shkalla dhe niveli i motivimit të studentëve për mësimnxënie, kërkime shkencore, anëtarësim në organizata studentore, aktivizëm studentor, 2. Hartimi i pyetësorëve (anketave); 3. Strategjia me masa specifike që UHZ-ja duhet t'i ndërmarrë, me qëllim të rritjes së motivimit të studentëve në të gjitha segmentet universitare; 4. Mjedisi pozitiv brenda- dhe jashtunivërsitar;
REZULTATI 6.2	<i>Rritja e kënaqshmërisë së studentëve me shërbimet dhe jetën studentore</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivitetet e zyrës së studentëve të realizuara suksesshëm; 2. Aktiviteteve të ndërmarra nga studentët për studentët; 3. Aktiviteteve për rritjen e kapaciteteve të parlamentit studentor dhe këshillave studentore/
REZULTATI 6.2	<i>Rritja e kënaqshmërisë së studentëve për proceset në universitet</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Besimi në cilësinë e studimeve dhe në shërbimet e UHZ; 2. Perceptimi pozitiv për performancën e universitetit dhe fakultetit; 3. Mobiliteti i brendshëm dhe i jashtëm i studentëve; 4. Kërkesa për regjistrim të studentëve në universitet/fakultet; 5. Vlerësimi i programit të studimit; 6. Vlerësimi i programit të lëndëve; 7. Vlerësimi i punës praktike.
REZULTATI 6.4	<i>Rritja e punësimit të studentëve të diplomuar</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1 Raporti për gjurmimet e iniciuara dhe të realizuara me të diplomuarit; 2 Raporti për punësimin e të diplomuarve; 3 Raporti për aktivitetet përkrahëse për punësim të të diplomuarve, të realizuara nga Zyra e Karrierës .
REZULTATI 6.5	<i>Zyra e Karrierës në funksion të studentëve</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Alumni" - roli i studentëve të diplomuar në UHZ; 2. Këshilltari për shërbimet e këshillimit për punë praktike;

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Shërbimet e këshillimit për punësim; 4. Ndërlidhje e studentëve me punëdhënësit; 5. Nxitja e punësimit të studentëve; 6. Nxitja drejtë aktiviteteve të ndërmarrësisë; 7. Ofrimin e shërbimeve për shkathtësi të buta; 8. Rrjetizimi i Zyrës së karrierës.
REZULTATI 6.6	<i>Rritja e interesimit të studentëve për regjistrim në UHZ</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promovimi i UHZ-së dhe ofertës programore; 2. Ofertë për vetprofilizim nëpërmjet kurrikulës së integruar universitare; 3. Lidhja e mirë me institucionet dhe organizata biznesore për punë praktike dhe stazh; 4. Ofrimit të programeve të nivelit të V-të dhe mundësisë të transferit të ECTS-ve në nivelin e VI-të.
REZULTATI 6.7.	<i>Fuqizimi organizimit studentor</i>
TREGUESI I REZULTATIT:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shtimi i numrit të organizatave studentore; 2. Rritja e konkureshmerisë programore; 3. Dialogu ndërmjet mësimdhënës – studentë.

1.7. PRIORITETI STRATEGJIK 7 – Ndërmarrësia

PRIORITETI STRATEGJIK 7:	Zhvillimi i raportit funksional ndërmjet universitetit dhe palëve të interesit
---------------------------------	---

Ndërmarrësia është një nga fushat më të rëndësishme të shoqërisë së globalizuar të shekullit XXI. Të jesh ndërmarrës është një nga aftësitë më të kërkuara në tregun e punës, si dhe një nga gjeneruesit më të shpeshtë të bizneseve të reja dhe rrjedhimisht edhe vendeve të reja të punës. Në një ekonomi si ajo e Republikës së Kosovës me kapital njerëzor (ku afërsisht 27% e popullsisë janë të moshës nga 15 deri në 29 vjeç, provokimi i frymës ndërmarrëse është parakusht për të mbështetur këtë kategori të të rinjve, e që për rrjedhojë do të ketë gjenerim të ekonomisë.

Për ta inicuar frymën ndërmarrëse në mesin e të rinjve është e domosdoshme inkorporimi i ndërmarrësisë në ofertën e studimeve të UHZ-së. Marrë në konsideratë programet studimore të cilat aktualisht ofrohen nga UZH, rritja e prezencës së ndërmarrësisë si rezultat i të nxënimit për të gjithë studentët, padyshim që do të rris vet-punësimin e studentëve. Ky prioritet strategjik në periudhë afatgjatë do të kontribuoj edhe në mirëqenie ekonomike e sociale në rajonin e Pejës.

UHZ-ja e promovon ndërmarrësinë dhe të gjitha aktivitetet dhe shërbimet në zbatim do të rishikohen dhe vlerësohen me qëllim të përmirësimit, përditësimit dhe përshtatjes së tyre me konceptin sipërmarrës të UHZ-së. UHZ do ta mbështesë themelimin dhe mentorimin e bizneseve të reja nga studentët / të diplomuarit. Ajo synon të bëhet qendër e ndërmarrësisë për rajonin e Pejës.

Shërbimet mbështetëse për bizneset paraqesin një instrument mjaft efikas për transferim të njohurive përmes ngritjes së kapaciteteve të përfituesve dhe promovim të bashkëpunimit të qëndrueshëm në mes të UHZ dhe komunitetit të biznesit.

Në periudhën e ardhshme katërvjeçare, UHZ-ja do të bashkërendojë përpjekjet për zhvillim, zbatim dhe promovim të programeve përkrahëse për biznese në profilet me interes, të ndërlidhura edhe me kompetencën profesionale të UHZ-së.

Krijimi i programeve mbështetëse do të paraprihet nga identifikimi i rrugëve të veprimit. Më konkretisht, këshillat industriale, në bashkëpunim me personelin e njësive akademike, përfaqësues të studentëve, përfaqësues nga bizneset lokale dhe hisedarë të tjerë, do të bëjë analiza të nevojshme dhe vlerësime mbi kërkesat dhe format e ndryshme të mbështetjes

Mbështetja mund të përfshijë, por nuk do të jetë e kufizuar në:

- ▶ Themelimin e Qendrës për Përkrahje të Bizneseve, duke përcaktuar stafin dhe delegimin e detyrave, si dhe krijimin e rregullores së punës (strategjisë së komunikimit, planit të punës, organogramit);
- ▶ Fuqizimin e trupave këshillëdhënëse për biznese;
- ▶ Hulumtimin e tregut dhe ofrimin e programeve profesionale për të përmirësuar boshllëkun e shkathtësive dhe kërkesave të tregut të punës, duke i miratuar rekomandimet në senat;
- ▶ Zhvillimin dhe akreditimin e programeve profesionale të nivelit 5, duke ofruar trajnime për personat (stafi aktual i UHZ-së) që do të përfshihen në programet profesionale. Komunikimi i vazhdueshëm me biznese dhe përditësimi plan programeve studimore në baze të kërkesave të tregut të punës. Ngritje të kapaciteteve në ndërmarrësi - shërbime të cilat mund të ofrohen nga UHZ-ja për të transferuar njohuri mbi konceptet bazë të ndërmarrësisë dhe aplikueshmërisë së tyre në praktikë.
- ▶ Ngritjen e kapaciteteve për menaxhim = ofrim të shërbimeve nga UHZ-ja përmes ekspertëve të fushave të menaxhimit që përkrahin bizneset, sigurimit të metodave të standardizuara që do të ofrohen shërbime të caktuara për biznese, siç janë: testimet në laboratorë të universitetit, përkrahje në strukturimin e burimeve njerëzore, plane biznesi, strategji marketingu dhe hulumtime të tregut;
- ▶ Ofrimin e hapësirave dhe pajisjeve të UHZ-së për palët e interesit;
- ▶ Përfshirjen e studentëve në mënyrë praktike në ofrimin e shërbimeve (hulumtime, punë praktike, menaxhim projekteve) nën menaxhim të personit përkatës.

Matës kryesor i arritjes së këtij rezultati do të jetë numri i bizneseve të cilat kanë përfituar nga mbështetja përmes shërbimeve përkrahëse për biznese në kuadër të UHZ-së. Brenda një periudhe katërvjeçare, përmes kapaciteteve të UHZ-së presim të krijohen dhe të zbatohen rreth gjashtë (6) programe përkrahëse për biznese. Si rezultat i këtyre programeve do të rritet niveli i operimit të suksesshëm të bizneseve në rajonin e Pejës, do të rriten kapacitetet për menaxhim dhe ndërmarrësi dhe më e rëndësishmja do të krijohen mundësi më të gjera për rrjetëzim të bizneseve dhe industrive lokale.

Bashkëpunimi me palë të interesit është jetik për rrugëtimin strategjik dhe të përditshëm të UHZ-së. Palët e interesit janë një nga kontribuesit më të mëdhenjë që përkrahin UHZ-në në zhvillimin e politikave,

zbatimin e tyre, monitorimin e punës, funksionimin institucional dhe arritjen e rezultateve të dëshirueshme.

Një bashkëpunim i shëndoshë dhe i qëndrueshëm me palët e interesit do t'i sigurojë UHZ-së mbarëvajtje të proceseve brenda universitetit, si dhe përgjigje për nevojat e palëve të interesit si përgjegjësi ndaj komunitetit.

Është e domosdoshme që bashkëpunimi me palët e interesit të avancohet përtej asaj që UHZ-ja aktualisht gëzon. Do të strukturohet në tërësi procesi i inicimit dhe mirëmbajtës së një bashkëpunimi, që do të lehtësoj bashkëpunimin si për palët përgjegjëse brenda UHZ, ashtu edhe për palët e interesit nga jashtë. Avancimi i procesit të bashkëpunimit me palët e interesit do të përfshijë:

- ▶ Përcaktim të procedurave për identifikimin e palëve të interesit për bashkëpunim (biznese, OJQ, raporte dypalëshe dhe shumëpalëshe me institucionet e identifkuara për bashkëpunim);
- ▶ Përcaktimin e formave për krijimin e marrëdhënieve të bashkëpunimit me palë të interesit (biznese, OJQ, raporte dypalëshe dhe shumëpalëshe me institucionet e identifkuara për bashkëpunim);
- ▶ Standardizim të procedurave për aktivitete të përbashkëta të zbatuara me palë të interesit (biznese, OJQ, raporte dypalëshe dhe shumëpalëshe me institucionet e identifkuara për bashkëpunim);
- ▶ Ristrukturim i punës dhe mekanizmave operacional te këshillave industrialë;
- ▶ Krijim të hartës së palëve të interesit, në bashkëpunim me QPB-në dhe QK-në (krijim i bazës së të dhënave);
- ▶ Përditësim i platformës “e-karierra”, duke përfshirë me shumë interaktivitet në mes të ofertave të bizneseve dhe kërkesave të studentëve;
- ▶ Ngritje e shkathësive të buta të studentëve;
- ▶ Ofrim i ndërmjetësimit për punësim të studentëve;
- ▶ Ndërlidhja dhe bashkëpunimi i ngushtë në mes të Qendrës së Karrierës (QK) dhe Qendrës për Përkrahje të Bizneseve (QPB).

Republika e Kosovës është një nga vendet me popullatën më të re në Evropë. Në të njëjtën kohë, është një nga vendet me normë mjaft të ulët të punësimit, me vetëm 30.1%, dyfish më e ulët në krahasim me mesataren e BE-së. Sektori publik vazhdon të jetë sektori i preferuar për shumicën e punëkërkesve, përkundër që ky sektor për shumë profile nuk ka kapacitet për të akomoduar një kërkesë të tillë të lartë.

Aftësitë dhe shkathësitë për krijimin e bizneseve të reja janë në trend. Gërshetimi i aftësive ndërmarrëse me kompetencat që studentët marrin gjatë studimeve garantojnë tranzicion të lehtë në tregun e punës, por më e rëndësishmja është se stimulon gjenerimin e vendeve të reja të punës.

Në mesin e shume arsyeje kryesore se pse bizneset e reja në Kosovë dështojnë janë si më poshtë

- ▶ Mungesa e mbështetjes financiare;
- ▶ Mungesa e personelit të kualifikuar;
- ▶ Mungesa e një plani të biznesit, të definuar mirë;
- ▶ Mungesa e hulumtimit për vlerësimin e nevojave të tregut;
- ▶ Mungesa e ekspertizës;
- ▶ Mungesa e hapësirës për zhvillim biznesi, mungesa e motivimit etj.

Një situatë e tillë, si dhe vrojtimi i trendeve ndërkombëtare të vendeve me sisteme arsimore të zhvilluara lënë të nënkuptojnë që arsimi i lartë në Kosovë ka nevojë për prezencë të ndëmarrësisë në ofertën e studimeve. Ky përkushtim i UHZ-së do të arrihet përmes themelimit të strukturave përkrahëse për ndërmarrësi. Inkubatori i biznesit është një mekanizëm unik, i dedikuar për studentët dhe të diplomuarit e UHZ-së që do të përkrah iniciativat për biznes deri në operacionalizim të plotë biznesor.

Themelimi i inkubatorëve të biznesit mundëson bashkëpunim të shëndoshë mes organeve përgjegjëse brenda universitetit, studentëve dhe komunitetit të biznesit. Procedurat e funksionimit të inkubatorit do të përshkruhen përmes dokumenteve operacionale, të cilat do t'i përcaktojnë edhe detyrat dhe përgjegjësitë e palëve të përfshira.

Qëllimi kryesor i themelimit dhe funksionimit të inkubatorit të biznesit është krijimi i mundësive për zhvillim të ideve të biznesit dhe operacionalizimin e bizneseve të reja nga studentët dhe të diplomuarit e universitetit. Shërbimet e inkubatorit të biznesit do të përfshijnë këto veprime, por nuk do të kufizohen vetëm në to:

- ▶ Ngritje të kapaciteteve të përfituesve me njohuri praktike në fushën e të bërit biznes;
- ▶ Mbështetje në fazën e inkubimit të bizneseve të reja të krijuara nga përfituesit;
- ▶ Nxitjen e frymës ndërmarrëse të studentëve, përmes organizimit të javës së inovacionit dhe përkrahjes për themelim të bizneseve;
- ▶ Përkrahjen financiare të ideve novatore, të cilat do dalin nga Java e Ndërmarrësisë;
- ▶ Mentorim dhe këshillim nga stafi akademik për studentet të cilët do të themelojnë biznese të reja.

UHZ-ja do të krijojë parakushte logjistike që shërbimet e inkubatorit të jenë të njohura dhe të qashme për të gjithë studentët e rajonit të Pejës. Për herë të parë, Inkubatori i Biznesit do t'u mundësojë studentëve të rajonit të Pejës që t'i jetësojnë idetë dhe përpjekjet e tyre në fushën e ndërmarrësisë, duke shfrytëzuar burimet njerëzore dhe kapitale nga një mekanizëm i mirëstrukturuar brenda UHZ-së. Me qasje në shërbimet e inkubatorit të biznesit, studentët do të jenë në gjendje të krijojnë biznese të reja sipas profileve të cilat janë identifikuar si profile me perspektivë të lartë për sukses në të bërit biznes. Çdo vit, universiteti do t'i përkrahë financiarisht se paku dy "start-up"-ë, të cilat vlerësohen nga anëtarët e jurisë gjatë Javës së Inovacionit, e cila do të organizohet çdo vit.

Arritja e objektivit të kësaj fushe do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme:

<i>REZULTATI 7.1:</i>	<i>Themelimi i Qendrës për Përkrahje të Bizneseve, për rritjen e shërbimeve përkrahëse për biznese dhe studentë.</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i shërbimeve përkrahëse të ofruara për bizneset; 2. Numri i bizneseve përfituese nga shërbimet përkrahëse të UHZ-së; 3. Numri i plan-programeve të përditësuara dhe numri i programeve të reja profesionale;

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Numri i ngjarjeve (takime, trajnime, punëtori, konferenca) të organizuara; 5. Numri i shërbimeve të ofruara për biznese; 6. Numri i studentëve të angazhuar në ofrim të shërbimeve.
<i>REZULTATI 7.2:</i>	<i>Krijimi i bashkëpunimeve të reja dhe të qëndrueshme me palë të interesit dhe bashkësinë</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i palëve të interesit të synuara për bashkëpunim; 2. Numri i bashkëpunimeve të reja dhe atyre që janë duke u zhvilluar me palë të interesit; 3. Numri i aktiviteteve të përbashkëta të zbatuara me palët e interesit; 4. Ristrukturim i punës dhe mekanizmave operacionale të Këshillave Industrialë; 5. Krijimi i bazës së të dhënave me palët e interesit; 6. Numri i ndërmjetësimeve në punësim të studenteve
<i>REZULTATI 7.3:</i>	<i>Rritja e kapaciteteve ndërmarrëse të studentëve për themelimin e bizneseve të reja</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Themelimi dhe operacionalizimi i Inkubatorit të Bizneseve në UHZ; 2. Numri i studentëve përfitues nga shërbimet e inkubatorit; 3. Numri i bizneseve të reja, të ngritura nga studentët; 4. Numri i përkrahjes financiare për “start-up”-ë.

1.8. PRIORITETI STRATEGJIK 8 – Infrastruktura

PRIORITETI STRATEGJIK 8: Krijimi i një kampusi modern studentor sipas standardeve bashkëkohore

Për t’iu përshtatur epokës moderne akademike dhe për ta promovuar procesin efektiv të mësimdhënies dhe mësimnxënies, universiteti “Haxhi Zeka” në Pejë synon ngritjen e një kampusi modern me mjedise mësimore adekuate dhe të përshtatshme për studime. Universiteti do të angazhohet vazhdimisht në përmirësimin e infrastrukturës dhe shndërrimin e ambientit mësimor në një mjedis edukues, dinamik, i cili karakterizohet nga atmosfera e hapur dhe i cili nxitë iniciativën dhe krijimtarinë e studentëve.

UHZ-ja do ta përmirësojë vazhdimisht infrastrukturën e gjithëmbarshme të saj, duke u siguruar që ambientet t’u përshtaten nevojave të universitetit, prandaj do t’i bëjë renovimet e nevojshme dhe do ta rrisë nivelin e mirëmbajtjes së objekteve ekzistuese. Angazhimi i tillë do të jetë i orientuar në përmirësimin e mëtejshëm të kushteve themelore për mësimnxënie efektive, e cila mund të ketë efekt pozitiv në rezultatet, performancën dhe nivelin e kënaqshmërisë së studentëve. Në periudhën e ardhshme 4-vjeçare UHZ-ja do të ketë infrastrukturë të përmirësuar, të përshtatshme për nevojat e secilës njësi akademike dhe të mjaftueshme për t’i plotësuar kapacitetet e universitetit.

Si pjesë e angazhimit për krijimin e një kampusi modern, që ofron kushte adekuate për mësimdhënie dhe mësimnxënie, UHZ-ja do të angazhohet në ndërtimin e një objekti të ri të Fakultetit të Biznesit, për plotësimin e nevojave për hapësira mësimore. Planifikohet që të zhvillohen të gjitha procedurat e parapara nga kontraktimi i punëkryesit, mbikëqyrjea e projektit e deri te funksionalizimi i objektit të ri të fakultetit. UHZ UHZ-ja, po kështu, planifikon që në vitin 2023 ta funksionalizojë objektin e ri të Fakultetit të Arteve, në mënyrë që të krijojë hapësirë të mjaftueshme për zhvillimin e procesit të mirëfilltë arsimor.

Në vazhden e angazhimeve të UHZ-së për përmirësimin e infrastrukturës, do të bëhet edhe përshtatja, renovimi dhe mirëmbajtja e objekteve ekzistuese. Synojmë që së shpejti të bëjmë identifikimin e nevojave dhe të kërkesave për renovime të objekteve ekzistuese dhe pastaj të bëjmë edhe ekzekutimin e punimeve në renovimin e objekteve, që do të mundësonin përshtatjen e hapësirave ekzistuese. Po ashtu, do të behët mirëmbajtja rutimore dhe do të ndërmerren veprime të ndryshme, me qëllim të evitimit të degradimit ose dëmtimit të hapësirave, me qëllim të përmirësimit të dëmtimeve (riparime të vogla), kryesisht pastrime, riparime dhe masa preventive me qëllim të mirëmbajtjes në gjendje të dëshirueshme për shfrytëzim të objekteve ekzistuese dhe hapësirave universitare. Në kuadër të hapësirave ekzistuese dhe për t'iuu përgjigjur objektivave të vendosura nga menaxhmenti i UHZ-së, për krijimin e Instituti për Shkencë dhe Arte, Qendrën për Përkrahje të Bizneseve dhe Qendrën e Ekselencës do të ndërmerren të gjitha masat për adaptimin e objekteve në hapësira të përshtatshme për zhvillimin e aktiviteteve të këtyre njësive organizative.

UHZ-ja është e angazhuar për të siguruar të gjitha kushtet e nevojshme për një edukim cilësor që rrit nivelin e konkurrueshmërisë së studentëve të vet. Andaj, në periudhën e ardhshme UHZ-ja do t'i përdorë të gjitha kapacitetet e saj për t'i përmirësuar sistemet dhe infrastrukturën e teknologjisë së informacionit me qëllim që të plotsojë standardet themelore, që shpiejnë në rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit të ofrimit të shërbimeve, cilësisë së mësimdhënies dhe mësimnxënies dhe përvojën e studimeve në institucion. Shërbime të avancuara elektornike për studentë do të jenë praktikë e përditshme e universitetit.

Qëllim kryesor i UHZ-së është që të përmirësojë ofrimin e shërbimeve për palët e interesit. Kjo mund të arrihet më së miri nëpërmjet avancimit të sistemeve dhe infrastrukturës së teknologjisë së informacionit, e kjo synohet të arrihet përmes përditësimit të sistemeve eksizutese dhe pasurimit të këtyre sistemeve me module të reja, ridizajnim dhe pasurim të ueb faqes së UHZ-së me informacione të reja. Po ashtu, do të krijohe e-library, e cila do të pasurohet me literaturë të ndryshme dhe do t'i mundësojë stafit dhe studenteve qasje në literaturë nga distanca. Avancimi dhe mirëmbajtja e sistemit antiplagjiaturë është një tjetër aktivitet, i cili planifikohet të realizohet dhe i cili mundëson avancimin e sistemeve të informacionit. Përveç këtyre, synohet të investohet edhe në avancimin e infrastrukturës së TI, përmes blerjes së pajisjeve të avancuara që lehtësojnë punën e stafit dhe mundësojnë zhvillimin e një procesi mësimor bashkëkohor.

UHZ-ja e vlerëson lart rëndësinë e qasjes së studentëve në materiale dhe literaturë të nevojshme, bashkëkohore dhe të qasshme për të gjithë studentët. Andaj, UHZ në periudhën e ardhshme do të angazhohet në maksimum për të siguruar zhvillimin e mëtejshëm të bibliotekës si komponent jetik të institucionit. Biblioteka do t'i përmirësojë më tej shërbimet e saj dhe do ta rrisë fondin e librave të qasshme për studentë, do të ketë hapësira të shtuara të bibliotekës në dispozicion të studentëve. Studentët do të kenë qasje në biblioteka elektronike që do të mundësojë zgjerimin e horizontit akademik dhe të promovojë kërkimin shkencor.

Si pjesë e angazhimit për rritjen cilësisë dhe përgjigjes ndaj nevojave të studentëve dhe stafit, UHZ-ja do të angazhohet fuqishëm që t'i zgjerojë burimet e mësimin përmes rritjes së fondit të librave për çdo vite kalendarik, duke u siguruar të zhvillojë procedura për furnizim me tituj të rinj. Përveç blerjes, UHZ-ja do të angazhohet të sigurojë libra të rinj edhe përmes donacioneve dhe projekteve të ndryshme me organizata vendore dhe ndërkombëtare.

Rritja e hapësirave të bibliotekës në kuadër të hapësirave universitare është një indikator që ndihmon në avancimin e shërbimeve bibliotekare si burim kryesor për mësimnxënie cilësore. Në kuadër të angazhimit për avancimin e shërbimeve të bibliotekës, do të angazhohemi edhe në vazhdimin e qasjeve që UHZ-ja ka në databaza dhe biblioteka elektronike. Përmes bashkëpunimit me institucione tjera, do të synohet rritja e këtyre qasjeve që studentëve dhe stafit të UHZ-së t'u ofrohen alternativa të ndryshme në sigurimin e literaturës dhe informacionit.

Arritja e objektivit të kësaj fushe do të mbështetet nga rezultatet e mëposhtme:

<i>REZULTATI 8.1:</i>	<i>Ndërtimi i objekteve të reja dhe funksionalizimi i tyre</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zhvillimi i të gjitha procedurave të parapara me ligj; 2. Kontraktimi i punëkryesit; 3. Mbikëqyrja e realizimit të projektit; 4. Funksionalizimi i Fakultetit të Arteve (Inventarizimi, kontrollet teknike, testimi i rrjetit); 5. Përfundimi i punimeve të Fakultetit të Biznesit (Inventarizimi, kontrollet teknike, testimi i rrjetit).
<i>REZULTATI 8.2:</i>	<i>Adaptimi, renovimi dhe mirëmbajtja e e objekteve ekzistuese</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identifikimi i nevojave, kërkesave, matjet, incizimet, PP. Të gjitha procedurat deri në nënshkrimin e kontratës dhe pranimi teknik i punimeve; 2. Mirëmbajtja e vazhdueshme e objekteve dhe e hapësirave të gjëlberëta; 3. Krijimi i hapësirave për tri njësi organizative: Institutin për Shkencë dhe Arte, Qendrën për Përkrahje të Bizneseve dhe Qendrën e Ekselencës.
<i>REZULTATI 8.3:</i>	<i>Avancimi i sistemeve dhe infrastrukturës së teknologjisë së informacionit sipas standardeve</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Përditësimi i Sistemit (SEMS, menaxhimi i kërkesave, uëeb faqja); 2. Krijimi dhe mirëmbajtja e e-library; 3. Avancimi i sistemit antiplagjiaturë (negociimi i kontratës së re për mirëmbajtje); 4. Avancimi i infrastrukturës së TI-së (Hardware dhe Software) Blerja e pajisjeve të reja (kompjuterë, laptopë, projektorë, smartboardë...); 5. Krijimi i dhomës së serverëve dhe mirëmbajtja e pajisjeve të TI-së.

<i>REZULTATI 8.4:</i>	<i>Zgjerimi i shërbimeve të bibliotekës</i>
<i>INDIKATORI I REZULTATIT:</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Rritja e fondit të librave (Të gjitha procedurat deri tek furnizimi me libra), sigurimi i librave nga donacionet dhe projektet e ndryshme;2. Rritja e hapësirave të bibliotekës (salla e leximit, salla elektronike dhe hapësira e vendosjes së librave);3. Vazhdimi dhe rritja e numrit të marrëveshjeve për qasje në bibliotekat elektronike.

IV. ZBATIMI, MONITORIMI DHE RAPORTIMI

UHZ ka të krijuar mekanizma të posaçëm për mbikëqyrje dhe zbatim të prioriteteve strategjike të planit. Këta mekanizma UHZ-ja i ka të rregulluara me rregulloren “ Komisioni për mbikëqyrjen e zbatimit të planit strategjik të universitetit “Haxhi Zeka” në Pejë”. UHZ-ja është e përkushtuar për llogaridhënie dhe transparencë. Çdo aktivitet i këtij plani strategjik do të jetë subjekt i mekanizmave llogaridhënës.

1. Mekanizmat për zbatim

Komisioni për Mbikëqyrjen e Zbatimit të Planit Strategjik si organ i brendshëm udhëheq me inicimin dhe mbikëqyrjen e aktiviteteve të këtij plani. Komisioni do të takohet rregullisht në baza mujore dhe do të jetë përgjegjës për zhvillim të planeve mujore të veprimit siç janë të parapara me këtë plan. Planet e veprimit të planit strategjik do të jenë pjesë përbërëse e planeve të punës së rektorit, senatit dhe Këshillit Drejtues.

UHZ-ja do të sigurohet që zbatimi i Planit Strategjik është proces që gjen zbatim në përditshërmi dhe ndjehet si i tillë nga të gjithë në UHZ. Plani Strategjik nuk është vetëm dokument, më shumë se kaq, ai është aktivitet pune për të gjithë.

Komisioni për Mbikëqyrjen e Zbatimit të Planit Strategjik udhëhiqet nga kryesuesi, i cili është njëri ndër anëtarët e Këshillit Drejtues. Pjesë e këtij komisioni janë edhe: një përfaqësues nga rektorati, respektivisht një prorektor, dekanët e njësive akademike, një përfaqësues i studentëve dhe një përfaqësues nga bashkësia joshumicë (mësimi në gjuhën boshnjake). Mandati i këtij komisioni është 5-vjecar.

Detyrat dhe përgjegjësitë e këtij komisioni janë:

- ▶ Hartimi i planeve vjetore zbatuese;
- ▶ Hartimi i shpenzimeve financiare vjetore të aktiviteteve zbatuese sipas kufijve buxhetorë të paraparë me strategji dhe Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve (KASH);
- ▶ Përcjellja dhe mbikëqyrja e projekteve që dalin nga lani strategjik;
- ▶ Mbledhja e informacioneve për çdo projekt të paraparë për zbatim;
- ▶ Kërkesa për raportimet e kryerjes së projekteve dhe hapave përkatës;
- ▶ Rishikimi dhe marrja e masave shtesë për sigurimin e zbatimit të planit strategjik;
- ▶ Hartimi i kërkesave dhe projekteve drejtuar donatorëve për sigurimin e fondeve relevante për zbatimin e strategjisë;
- ▶ Porpozimi për marrjen e masave adekuate në rast të përgjegjësisë subjektive për moszbatimin eventual të projekteve dhe programeve të parapara me strategji.

Komisioni mbledhet së paku një herë në muaj në mbledhje të rregullt. Përmes kryesuesit raporton çdo tre muaj para Këshillit Drejtues rreth zbatimit të planit strategjik.

1.1. Monitorimi dhe raportimi

Monitorimi është proces i vazhdueshëm, i cili i siguron UHZ-së dhe palëve të interesuara arritjen e objektivave të caktuara në këtë plan strategjik. Me qëllim të shpërndarjes së sa më shumë informatave të gjithë palëve për arritjen dhe progresin e objektivave të Planit Strategjik 2023-2026, hartohet Raporti i Progresit, i cili i paraqitet bordit çdo 3 muaj dhe publikohet në ueb faqe të UHZ-së çdo fillimvit për vitin paraprak.

Monitorimi realisht vlerëson se a janë duke u kryer aktivitetet e parapara brenda periudhës së përcaktuar dhe brenda buxhetit të përcaktuar. Për realizimin e monitorimit, komisioni duhet të bashkpunojë me

menaxhmentin e UHZ-së: Këshillin Drejtues , rektorin, prorektorët, udhëheqësit e njësive akademike , sekretarin e Përgjithëshëm dhe me drejtorët e administratës. Komisioni mund të kërkojë informata, dokumente dhe të dhëna për shqyrtimin e aktiviteteve të realizuara. Të gjitha trupat dhe strukturat e UHZ-së detyrohen t'ia ofrojnë mbështetjen e kërkuar komisionit rreth zbatimit të Planit Strategjik. Kryesuesi i komisionit ndërlidh komisionin me organet drejtuese të universitetit, njësitë akademike, administratën dhe institucionet e tjera, të përfshira në zbatimin të këtij plani.

Ndërsa, për përmbushjen e detyrave rreth zbatimit të Planit Strategjik, komisioni dorëzon në Këshillin Drejtues raportin e detajuar vjetor. Për më shumë, ky raport i progresit do të publikohet në ueb faqe të UHZ çdo vit. Në bazë të këtij raporti bëhet edhe vlerësimi i suksesit të zbatueshmërisë së këtyre objektivave. Me fjalë të tjera, vlerësohen të arriturat e çdo aktiviteti, nëse ai po e jep efektin e pritur.

V. Buxheti i strategjisë

Plani Strategjik 2023-2026 i Universitetit “Haxhi Zeka” parasheh që për periudhën katërvjeçare të zbatimit të ketë një buxhet total prej 12,006,897.52 €, prej të cilave 9,607,547.52 € parashihen të mbulohe nga buxheti i rregullt i UHZ-së, ndërsa 2,400,350.00 € parashihen të mbulohe nga donatorët e ndryshëm.

Në vijim është buxheti i përgjithshëm për katër vite të këtij plani strategjik, i ndarë sipas fushave, sipas viteve dhe sipas burimeve të financimit (i shprehur në Euro), ndërsa në shtojcë gjendet plani i veprimit i detajuar buxheti për secilin aktivitetet.

Fusha	Burimi I Financimit	Viti				Totali
		2023	2024	2025	2026	
Menaxhim i brendshëm	Buxheti I UHZ-së	46,000.00	74,460.00	72,460.00	72,460.00	265,380.00
	Donatorët	3,000.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00	9,000.00
	Totali	49,000.00	76,460.00	74,460.00	74,460.00	274,380.00
Mësimdhënia dhe mësimnxënia	Buxheti I UHZ-së	136,567.92	170,329.60	204,930.24	136,969.76	648,797.52
	Donatorët	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Totali	136,567.92	170,329.60	204,930.24	136,969.76	648,797.52
Sigurimi i cilësisë	Buxheti I UHZ-së	22,200.00	35,600.00	79,400.00	14,700.00	151,900.00
	Donatorët	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Totali	22,200.00	35,600.00	79,400.00	14,700.00	151,900.00
Shkencë, kërkime dhe art	Buxheti I UHZ-së	83,500.00	83,500.00	83,500.00	83,500.00	334,000.00
	Donatorët	15,000.00	15,000.00	15,000.00	15,000.00	60,000.00
	Totali	98,500.00	98,500.00	98,500.00	98,500.00	394,000.00
Ndërkombëtarizimi	Buxheti I UHZ-së	182,750.00	196,500.00	406,750.00	421,750.00	1,207,750.00
	Donatorët	556,250.00	616,400.00	457,000.00	491,100.00	2,120,750.00
	Totali	739,000.00	812,900.00	863,750.00	912,850.00	3,328,500.00
Studentët	Buxheti I UHZ-së	79,500.00	89,600.00	90,100.00	91,100.00	350,300.00
	Donatorët	30,900.00	58,900.00	58,900.00	58,900.00	207,600.00
	Totali	110,400.00	148,500.00	149,000.00	150,000.00	556,900.00
Ndërmarrësia	Buxheti I UHZ-së	4,800.00	2,800.00	2,500.00	2,500.00	12,600.00
	Donatorët	3,000.00	0.00	0.00	0.00	3,000.00

	Totali	7,800.00	2,800.00	2,500.00	2,500.00	15,600.00
Infrastruktura	Buxheti I UHZ-së	2,089,080.00	1,589,580.00	1,534,080.00	1,424,080.00	6,636,820.00
	Donatorët	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Totali	2,089,080.00	1,589,580.00	1,534,080.00	1,424,080.00	6,636,820.00
Totali i buxhetit për të gjitha fushat	Buxheti I UHZ-së	2,644,397.92	2,242,369.60	2,473,720.24	2,247,059.76	9,607,547.52
	Donatorët	608,150.00	692,300.00	532,900.00	567,000.00	2,400,350.00
	Totali	3,252,547.92	2,934,669.60	3,006,620.24	2,814,059.76	12,006,897.52

VI. PËRFUNDIME

Ky plan strategjik përcakton rrugëtimin tonë si institucion për vitet e ardhshme . UHZ-ja synon të jetë universitet lider sipërmarrës në Kosovë - këtë do ta arrijmë jo vetëm mbështetur në planin e hartuar, por edhe në përkushtimin e komunitetit brenda UHZ-së.

UHZ-ja është duke performuar mirë. Jemi krenarë për sukseset e UHZ-së, por dëshirojmë më shumë. Universiteti duhet të jetë epiqendër e gjenerimit të zhvillimit ekonomik në rajonin e Dukagjinit. UHZ-ja ka obligime ndaj komunitetit lokal. Studentë të aftë për treg të punës, është përgjegjësia jonë. Cilësia e rritur në mësimdhënie është detyrë e jona.

Arsimi i lartë është duke pësuar ndryshime, jemi të vetëdijshëm për këtë dhe ky plan është përgjigje ndaj kësaj dinamike. Suksesi në zbatim të këtij plani nuk është sukses vetëm i UHZ-së,por i tërë rajonit të Dukagjinit.

VII. SHTOJCA 1: PLANI I VEPRIMIT

Shih tabelën ne Excel.